

Edita:
Fundació
Catalunya Cristiana
C/. València, 244.
08007 Barcelona
Tels. 215 27 39
215 27 84

Any X N.º 477

Setmana del 13 al 19
de novembre del 1988

Director:
Joan E. Jarque i Jutglar

Preu: 90 Ptes.

Catalunya Cristiana

SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

"Allò que ha modelat
l'home europeu,
després de gairebé dos
mil·lennis, és el
cristianisme, el qual
ha promogut i
defensat els trets
característics de la
persona humana:
llibertat, autonomia i
responsabilitat."

Joan XXIII

AFINANT

L'amistat apostòlica

JOAN E. JARQUE
i JUTGLAR

El vint-i-cinquè aniversari de la mort de Jean Cocteau ha passat quasi desapercebut entre nosaltres. Un article de Néstor Luján en feia esment en La Vanguardia del 19 del mes passat i el recordava com "un dels esperits que més han pesat en l'estètica del segle XX", i qualificava la seva obra com "la més intel·ligent de la seva generació". D'aquest fascinant personatge, crec interessant de subratllar-ne la seva conversió: el fet i les circumstàncies en què es produí. Ell mateix la descriu en la deliciosa "Carta a Jacques Maritain" —un opuscle al qual contestà, no menys deliciosament Maritain, amb la "Carta a Jean Cocteau"—. Diu "...vos, Maritain, em vàreu donar l'empenta. M'empenyereu per l'esquena amb un cop de la vostra ànima que és un atleta, m'empenyereu i vaig caure de cap... Així vaig conèixer l'esperit d'aquesta família que la Fe ens afegeix i que no és pas la més petita de les gràcies de Déu". Hom no es pot estar de somniar —tot envejant-les— en aquelles "grans amistats" de les quals es valgué l'Esperit de Jesús per atreure's tants d'esperits nobles en la França secularitzada de la primera meitat d'aquest segle. Com ens manquen, també a nosaltres avui, els Jacques i les Raïsa Maritain!

**L'economia,
instrument
d'evangelització.**

Pàg. 24

**Drets Humans:
L'assignatura
pendent...**

Pàgs. 14 i 15

13 Novembre 1988

DIADA DE
"GERMANOR"

VERS EL FINANÇAMENT
SOLIDARI
DE L'ESGLÉSIA
A CATALUNYA

Entre tots
hem de sostenir
la nostra Església

DIÒCESIS
DE BARCELONA, GIRONA, LLEIDA,
SOLSONA, TARRAGONA, TORTOSA,
URGELL I VIC

Que la nostra germanor, la nostra solidaritat i el nostre ajut a la comunitat diocesana, siguin més que paraules. Que la nostra aportació sigui prou cordial i generosa com per a fer-nos sentir el goig de donar. Que sigui una mostra d'agraïment al do de l'Església de Déu, que seguint l'exemple del seu Cap i Senyor, continua entre els homes i entre els pobles, el servei de l'Evangeli i de la Caritat. La "GERMANOR" real i efectiva és fruit de la comunió de tots en el Crist i en l'Església.

**El Govern de l'Estat li
tornarà el caràcter de
festiu no recuperable**

**1.500.000 signatures
salven la festa de
la Immaculada de
l'any vinent**

MADRID.—Més d'un milió i mig de signatures han demanat al Govern central la restitució del caràcter festiu no recuperable per a la festivitat de la Immaculada Concepció de Maria en el dia que li pertoca, això és, el vuit de desembre. S'ha respost així a la decisió governamental de passar-la del dia 8 al dia 6 de desembre, adduint raons de rendibilitat econòmica, per tal com, en escaure's enguany el dia de la Constitució el 6 de desembre, en dimarts, i la Immaculada, el dijous dia 8, a parer del govern, tot plegat hauria induït a l'absentisme laboral i a fer un "pont" sencer d'una setmana.

Davant, però, de la importància del nombre de signatures, el Govern de Madrid ha fet marxa enrera i ha acordat retornar per a l'any vinent el caràcter de no laborable que sempre ha tingut el dia 8 de desembre, ajudat, s'ha de pensar, pel fet que al 1989 el 8 de desembre s'escaurà en divendres.

Cal remarcar en aquest fet el caràcter espontani i no dirigit de la recollida massiva de signatures, que ha abraçat des d'ajuntaments a pares de família passant per associacions de veïns i persones individuals. La jerarquia eclesiàstica ha estat la primera sorpresa, car no ha tingut cap intervenció en l'afer.

ACTIVITATS DE "L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA"

PRÒXIM PELEGRINATGE A TERRA SANTA PER CAP D'ANY

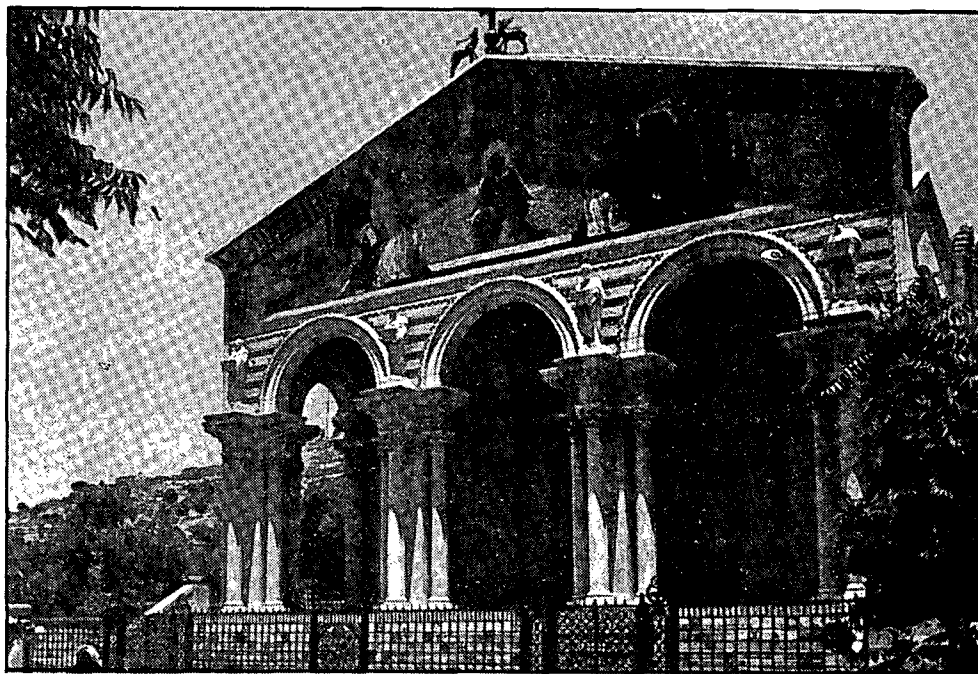
del 28 de desembre al 4 de gener de 1989

*Visitant tots els llocs bíblics,
de la Judea fins a la Galilea*

A la Judea - Jerusalem: Getsemaní, Sant Sepulcre, Calvari, Cenacle, etc.
Bethlem: Camp del Pastors, Gruta del Naixement, etc.
Ain-Karem. Jericó. Mar Morte. Qumran. etc.

A la Galilea - Natzaret: Gruta de l'Encarnació, casa de la Mare de Déu, etc.
Mont Tabor. Canà. Cafarnaum.
Llac de Tiberiades, etc...

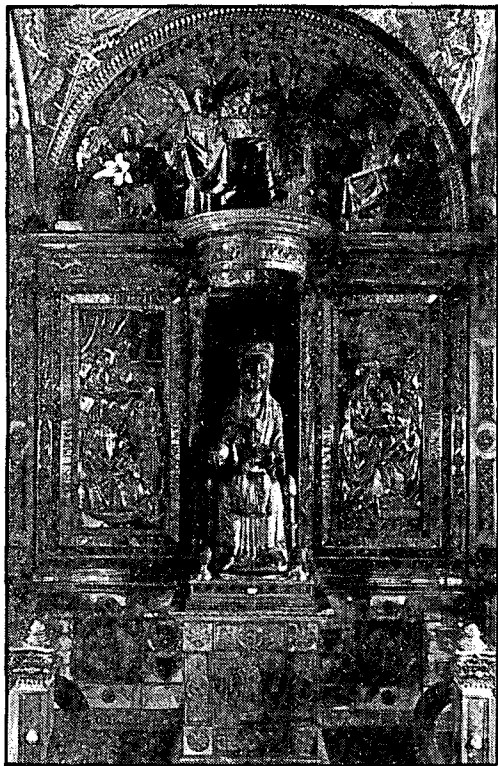
NOTA: PLACES MOLT LIMITADES

GETSEMANÍ

Ara també "Catalunya Cristiana"
us ofereix
"l'estampa del Mil·lenari"

"LA PRESENCIA DE MARIA ES LLIBRE I VARIADA.
SAPIGUEM ACOLLIR-LA DINS LA LLIBERTAT DELS FILLS DE DÉU"

Hem editat un díptic de la Mare de Déu de Montserrat, amb la pregària pronunciada pel Cardenal Jubany en nom de l'Episcopat català reunit a Montserrat el 27 d'abril d'enguany amb motiu de l'Any Marià i del Mil·lenari de Catalunya. També hi ha una breu síntesi històrica del Mil·lenari.

Mida 9 cms. x 15 cms.

Preu especial a Parròquies i Col·legis.

Catalunya Cristiana

continua oferint-vos:

- La imatge de la Mare de Déu "Benaurada"
- La medalla magnètica per al cotxe

BUTLLETA DE COMANDA

Nom i cognoms Domicili Població DP

Desitja adquirir:

Quantitat

Díptic del Mil·lenari. Preu: 12 Ptes. unitat/1.100 Ptes. el centenar.

La imatge de la Mare de Déu "Benaurada". Terracotta policromada original de "Petites Soeurs de Bethlem". Preu: 12.500 Ptes.

Medalla magnètica original de "Petites Soeurs de Bethlem". Preu: 850 Ptes.

Marqui amb una creu, si desitja que les hi enviï per reembossament, , taló més despeses de tramesa.

Envieu-les a "AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA" Plaça Urquinaona, 11, 3a. A. 08010 - BARCELONA - TELF.: 301 37 18

"L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA" CONTRIBUEIX
ECONÒMICAMENT QUE CADA SETMANA SURTI AL CARRER
CATALUNYA CRISTIANA

PER A INFORMACIÓ:
Plaça Urquinaona, 11 - 3^a A
08010 BARCELONA - Telf.: 301 37 18

**FES-TE AMIC...
T'esperem!**

COM FER-SE AMIC DE

**Catalunya
Cristiana?**

L'INFORMAREM AL
TELÈFON 301 37 18

EDITORIAL

Aquest diumenge se celebra a tot Espanya la diada destinada a sensibilitzar els cristians sobre l'obligació de mantenir, és a dir, de subvenir a les necessitats materials, de la nostra Església. El cardenal de Barcelona, en la seva glossa del diumenge passat dedicada a aquesta "Jornada" toca uns punts que ens sembla interessant subratllar.

Començant pel darrer, el doctor Jubany agraeix el gest de tots aquells qui, "en un moment determinat", a l'hora de fer la declaració sobre la renda, "destinaren a l'Església una petita part de l'impost", i remarca que, "econòmicament parlant, no per això l'Església rebrà de l'Estat més diners que abans". Creiem que és important aquesta doble precisió. Per una banda, cal que tots siguem ben conscients que, **mentre ens n'ofereixin l'ocasió, hem de tenir el coratge —si cal!— de posar la cèlèbre "creueta", si més no perquè convé que el nostre Estat no oblidí que, al capdavall, parafrasejant la cèlebre definició de la democràcia, no és sinó l'administrador dels diners del poble, en nom del poble, i pel bé del poble, i que en aquest poble, els cristians també hi som, agrupats en una Església que té unes necessitats econòmiques i aporta uns beneficis, almenys "morals" a tota la societat. Però, per l'altra banda, és bo precisar que l'aportació directa, la que se'ns demana en aquesta Jornada, té també la seva importància —el cardenal la qualifica de "més important"— i que, en tot cas, és per ara indispensable ja que l'ac-**

"Germanor", una Diada important

tual "assignació tributària" no abasta per cobrir el pressupost actual. És necessari, doncs, que els catòlics continuem fent aquest doble gest: el de posar la "creueta", amb la qual cosa no ens rasquem la butxaca!, i que ens la rasquem almenys una vegada a l'any en la "Jornada de Germanor" augmentant la nostra aportació, tal com se'ns indica, almenys en un 25% respecte a la de l'any anterior. Només així podrem ajudar els qui porten la feixuga càrrega de la nostra economia eclesial a no haver de fer equilibris per no caure en els fatídics "números vermells".

Però això, que és molt, no ho és tot en aquest afer. El cardenal "repeteix un cop més" quelcom que, a hores d'ara ja hauria de ser una evidència per a tots: l'economia de l'Església, a casa nostra, és "pobra i clarament insuficient".

Molt encertadament l'Arquebisbe de Barcelona remarca que "la gent és molt sensible als problemes concrets i tangibles, però li costa interessar-se per les qüestions de mitjà i llarg termini", i per les inevitables necessitats d'una infraestructura suficient, afegim nosaltres, sense la qual ni tant sols es tenen els mitjans mínims per poder detectar i aquilatar aquells problemes tangibles i poder estudiar i programar les qüestions de fons.

D'una vegada per sempre s'ha de superar la falla de "l'Església rica". És més, hauria de ser general la consciència que l'Església "es mou" —i Déu ni do del que ens movem!— amb una economia "notablement" pobre i hauria de ser clar per a tothom que els mitjans econòmics que té a l'abast són insuficients. Avui és evident, per qualsevol persona que no tingui pa a l'ull, la desproporció, en recursos humans i materials, que hi ha entre qualsevol institució o empresa i els nostres serveis parroquials i diocesans. Volem mantenir-nos en la pobresa evangèlica, ben cert, i que Déu ens hi mantingui!, però en el mateix evangeli hi llegim que "els fills de les tenebres són més llestos per a les seves coses que els fills de la llum", i que el Senyor condemna els servidors que no saben servir-lo, si cal, amb ben poc. La Jornada de Germanor hauria de marcar, any rera any, un progrés clar en aquest terreny, la qual cosa no fora pas un índex menyspreable de la vitalitat del nostre cristianisme.

"Sembla arribada l'hora de treballar, entre tots, per redefinir el marc institucional de la laïcitat", deia monsenyor Jean Vilnet en el moment de deixar la presidència de la Conferència Episcopal francesa, per la tardor del 1987. La tasca, però, no és fàcil. Caldrà, sens dubte, abans de tot, aportar aires nous sobre allò que és i allò que ha de ser la laïcitat.

S'han volgut tenir les religions —les "confessions"— apartades de la política perquè les religions havien dividit els homes. En el segle XVIII, a Europa, l'augment de la laïcitat és el resultat de les esquinçades de les guerres de religió del segle precedent.

Més recentment, es percep que, en un món on uns tenen una fe religiosa, i els altres no, no es possible fonamentar la convivència civil —i de retop la comunitat política, l'Estat— en la religió, com s'havia pogut fer en els temps d'unanimitat religiosa, encara que fos relativa.

S'ha intentat aleshores de donar un contingut positiu a la laïcitat. Fer descansar la convivència damunt d'una filosofia compartida pels ciutadans. El solidarisme estil Leon Bourgeois, fou un exemple d'aquest gènere en temps de

La laïcitat, un respecte actiu

El reconeixement positiu, totalment equitatiu, de totes les fonts de l'ètica.

JEAN-YVES CALVEZ S.J.

la III República francesa. Però no hi ha res menys fàcil que fer compartir una filosofia a un poble. I si la laïcitat és una reacció contra la intolerància, ¿no hi ha gran perill de ser molt intolerant, ben poc laic, cercant fer compartir una filosofia? N'hem fet l'experiència.

La veritable laïcitat exigiria que la convivència política no s'aguanti sobre res? Això és clarament absurd: la relació política que ateny l'home tan profundament, no pot néixer d'un judici o d'un sentiment purament utilitari, hi ha en joc l'actitud envers el conciutadà, l'altre home en un mot. De fet, per altra banda, hi ha tanmateix algun consens efectiu en les nostres societats —una certa combinació de recerca de la llibertat i de recerca de la solidaritat— i sense un consens d'aquest gènere, aquestes societats s'enfonsarien, en tant que són certament fràgils però vives al capdavall.

Resumint, a la convivència civil, a la comunitat política, els cal el fonament d'una ètica profunda, ja que no poden viure sense una inspiració ètica, però també els cal que aquesta ètica brolli espontàniament i lliurement, i no, sobretot, que l'Estat intenti d'imposar-la. "No li correspon, a l'Estat —deia Pau VI el 1971—, cercar d'imposar una ideologia, per mitjans que porten a la dictadura dels esperits, la pitjor de totes les dictadures".

"Als agrupaments culturals i religiosos, continua Pau VI —en una llibertat d'adhesió que presuposen— els correspon, de manera desinteressada i per les seves pròpies vies, de desenvolupar en el cos social aquestes conviccions últimes sobre la natura, l'origen i

el fi de l'home i la societat".

Llibertat, doncs, per aquests agrupaments. Però també cal retornar al primer dels dos principis assenyalats fa un moment, a saber que si l'Estat no ha d'intentar inculcar ell mateix una filosofia, una religió o una ètica, té, tanmateix, una necessitat absoluta que una ètica es desenvolupi. I és clar que, en nom d'aquest principi, ha d'afavorir l'expansió de les fonts d'ètica que són les religions i totes les altres formes de manteniment de conviccions fonamentals, permetent als homes d'accedir a un sentit de la seva existència i de la seva relació amb els altres homes.

No hem de cercar pas aleshores fer de manera que l'Estat "estableixi", segons expressió americana, les religions o les filosofies, sinó a fer de manera que les reconegui, i fins les ajudi en certs aspectes —sense fer-les entrar de cap manera en l'esfera de les fun-

cions públiques—. Com ha dit el Concili Vaticà II, l'Estat ha d'"assumir eficaçment la protecció de la llibertat religiosa de tots els ciutadans", però nogensmenys ha d'"assegurar les condicions favorables al desenvolupament de la vida religiosa" —això, entre altres raons, per tal que "la mateixa societat gaudeixi dels béns de la justícia i de la pau"—. Això que es diu de la "vida religiosa" també val per assegurar tota altra forma o etapa en la recerca del sentit últim.

Demà, la laïcitat, positiva i oberta, no podrà deixar, ho presentim ara, de comportar tot això. Es diu també que la laïcitat és abans de tot i sobretot, un respecte: el reconeixement positiu, totalment equitatiu, de totes les fonts vives de l'ètica.

Tornem finalment, per acabar, a la doble paradoxa que condueix a aquesta veritable laïcitat: és, d'una part, que l'ètica és necessària al polític, però el polític no la pot esperar d'altres fonts que d'ell mateix; i per altra part és que aquestes fonts tan indispensables, no dispensen, tanmateix, del demarcament original de reconeixement polític —pel compromís, l'acord, la concessió, la construcció comuna—.

Catalunya Cristiana

EL SETMANARI DE MÉS DIFUSIÓ DE CATALUNYA

Difusió controlada per O.J.D.

MEMBRE DE LA UCIP

Director: Redacció, administració, publicitat i fotocomposició: Edifici de la Parròquia de la M. de D. dels Àngels C/. València, 244, 2on. Tels.: 215/27 39 - 28 05 - 27 84 08007 Barcelona

Sots-director: Francesc Malgosa i Riera

Edita: Fundació Catalunya Cristiana

Gerent: Impressora: Publiagraf, S.A.L. Consell de Cent, 224. Barcelona D.L. B.14.387/79

Disseny: Josep Samper i Aledo

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 4.680 Ptes.

Europa: 8.580 Ptes. □ Amèrica: 10.530 Ptes. □ Àsia, Àfrica: 11.280 Ptes. □ Filipines: 11.280 Ptes. □ Àsia: (més oriental) 14.080 Ptes. □

RESPIR

SOLIDARITAT

El Pare Vanier explicava que entre els Indis del Canadà, si a l'escola es pregunta a uns nens una cosa, se la pensen tots junts i, quan la saben, tots junts la responen. No podrien sofrir que un de sol s'endugués el premi, o la fama. El qui consentís d'endur-se'n tot sol el premi, o la fama, es mostraria insolidari dels companys! I pensar que entre els indígenes d'altres bandes passa tot el contrari: qui pot copiar, copia; hi ha qui fa passar descaradament per seu allò que no ho és; és tingut per viu qui s'enduu la fama amb les suades dels altres. La insolidaritat, l'egoisme, l'aprofitament del veí, són característiques modernes d'allò que antany dèiem nègrers. Em pregunto quin nom, o quins noms, els podríem donar ara?

MIQUEL ESTRADÉ

En un viatge a Holanda, que he tingut ocasió de fer aquest estiu, vam fer estada a una bonica població de la costa nord del país, anomenada Bergen. En el mateix hotel que nosaltres, s'hi hostatjaven els membres d'un quartet anglès format per tres veus masculines i una de femenina, anomenat **Chorus anglicanum**. El poble de Bergen celebrava per aquells dies la festa del seu vuitè centenari, i aquell conjunt es va sumar a la festivitat, amb un recital de música religiosa a l'església de la comunitat protestant.

La meua esposa i jo hi vam fer acte de presència, i ens vam trobar amb l'agradable sorpresa d'un repertori format, en bona part, per cant gregorià i polifonia llatina. No cal dir que la sensació d'ecumenisme era gairebé total. Imagineu-vos: Un conjunt anglicà cantant peces de la litúrgia catòlica romana, en el recinte bell i auster d'un temple gòtic flamenc de culte protestant! Ah, i una parella d'òidors catalans, comentant la jugada en anglès amb la dona del pastor —una senyora molt amable i molt culta, com gairebé tots els naturals dels Països Baixos.

Però, després de l'anècdota, vénen les ineludibles consideracions. L'emoció estètica de reviu temps passats amb l'ajut de la música religiosa, pot tenir, certament, un component de nostàlgia que no cal subestimar. Però, a part això, hi ha també el bon regust de boca que deixen les coses ben fetes —en aquest cas, ben interpretades. La nostra emoció davant de les peces del cantoral catòlic, que interpretaven magistralment aquells britànics, no era pas superior a la delectança davant dels motets dels segles XVI i XVII d'una litúrgia anglicana ja separada de Roma. El conjunt era harmònic, i palesava un cop més que la bellesa és un factor unitiu de primer ordre, malgrat la divergència en la confessió religiosa. Personalment, sempre he tingut la idea —potser romàntica— que els cristians tornarem a ser "un sol ramat" el dia que aconseguim cantar plegats. Al capdavant, en la pèrdua de la unitat van haver-hi components estètics, tant o més importants que els components de caire doctrinal o disciplinari.

Justament per això, penso que les perspectives no po-

Quelcom més que nostàlgia

JORDI BASSAS i RIBALTA

den ser gaire optimistes des del cantó catòlic de casa nostra, si persisteix aquesta proliferació del mal gust, sota el pretext d'una renovació litúrgica conciliar, que no en té res de renovació, ni de litúrgica, ni molt menys de conciliar. Aquells fragments del **Sicut cervus**, o del **Cantate Dominum**, entonats de forma impecable, amb accent anglosaxó i en terres neerlandeses, sonaven com un clam celestial que invitava els oients a la pregària per a la reunificació dels seguidors de Crist. Però, la bona fe, i la indiscutible bona voluntat, de molts "animadors litúrgics" de les nostres parròquies, ben poques vegades aconseguen ni tan sols recaptar l'atenció del fidel encaparrat per la derrota del Barça, pel mal temps, o per la cua que haurà de suportar a la carretera...

Enteneu-me bé, estimat lector. No pretenc etzibar culpes, ni trivialitzar el tema, ni pecar de victimisme. Només reflexionar amb realisme sobre el fet. Encara que sigui sense pretendre-ho, moltes de les nostres celebracions litúrgiques estan llençant a les escombraries molts segles d'abnegada labor i d'inspiració sublim en el camp de la música sacra. I, amb això, no vull dir pas que "extra gregorianum nulla salus". De cap manera! No es tracta de retornar necessàriament al llatí, sinó de continuar fidels a un principi que ni tan sols la Reforma protestant va negligir: la concepció de la litúrgia com a **pedagogia activa** d'allò que els fidels constituïts en església estan celebrant. Sense

aquesta dimensió pedagògica, la litúrgia esdevé erma de significat, i fins pot arribar a convertir-se en la seva pròpia síntesi. Sap greu dir-ho, però hi ha celebracions litúrgiques que són autèntiques profanacions...

I ho són —repeteixo— malgrat la bona fe, la millor disposició i l'òptima voluntat dels seus promotors. Però la litúrgia —com tots els aspectes de la vida cristiana— no es pot celebrar prescindint d'un cert component teòric, estudiós i culte; no es pot deixar quasi exclusivament a la lliure improvisació dels seus protagonistes. Ni tan sols les primeres comunitats cristianes van poder deixar de recórrer a la ben estructurada litúrgia jueva del Temple i la Sinagoga, per bé que posteriorment s'enriquessin amb les aportacions estètiques i culturals gregues i romanes. Encara que pugui semblar antipàtic, hem d'admetre que sense una escola la litúrgia queda molt malparada. Perquè allò que la litúrgia ha de proclamar no és la pura expansió d'unes eufòries més o menys religioses, ni unes declaracions inconcretes de fe en una abstracta Salvació, sinó el solemne memorial d'un Esdeveniment central en la història de la humanitat. I això exigeix una "misse en scène" (els francesos poden entendre el perquè de la paraula tradicional "missa") plena de dignitat i de bon gust, cosa que no està renyida amb la senzillesa i la sobrietat.

Crec que molts estarem d'acord que aquest recurs reiterat a melodies tretes de l'ambient profà contemporani, amb prou feines serveix per amenitzar l'avorriment d'una gran massa de fidels convertits en "respetable público". I això, no fa cap servei, ni a la litúrgia, ni tampoc als propis autors i cantautors plagiat a les esglésies (alguns d'ells se n'han queixat, i amb tota la raó). Comprend perfectament —i admiro sincerament— el zel i entusiasme d'aquesta gent jove que, amb les seves guitarres i flautes dolces, supleixen les mancances al·ludides, però crec que això no cobreix, ni de bon tros les expectatives que cal mantenir en vistes a una autèntica renovació litúrgica, d'acord amb les exigències estètiques, doctrinals i pietoses que han presidit tants segles de creativitat. Després d'aquell "recital ecumènic" d'Holanda, n'estic més convençut que mai.

Dir que els pobres ens evangelitzen, ara ja és un tòpic. I un tòpic que als qui no estem avesats, per vocació, a freqüentar els cinturons de misèria de les nostres ciutats, ens sona a "música celestial". Tots ho sabem que els pobres acostumen a ser generosos, oberts, arriscats —sempre a punt de compartir—, però d'aquí a "evangelitzar" potser encara n'hi va un tros.

La setmana passada va visitar la nostra Comunitat monàstica el Pare Carlos Alberto Calderón (profeta a l'exili de fa uns mesos), colombià d'origen. La seva maduresa humana i cristiana ha produït en nosaltres un impacte insospitat. Hem experimentat clarament que de la subdesenvolupada Amèrica llatina, que del continent de la misèria i de la mort, en sortia realment un alè de Vida i de RESURRECCIÓ.

Penso que potser vivim massa satisfets, en aquesta vella Europa tan aparentment rica, tan falsament segura, amb tant de benestar exterior. I davant un testimo-

La pobresa d'Europa i la riquesa del Tercer Món

niatge així, sentim que ens despullen de tanta fullaraca superficial, i veiem caure en rodó el nostre dèbil esquelet, que fins ara manteníem tan ben apuntalat.

En un continent on tot està previst en la vida, i fins i tot en el trànsit de la mort, en un continent on el quotidià és entreteixit per un enfilall de "seguretats" —les assegurances són el nostre pa de cada dia i del dia de demà—, en un continent on hi ha abundantment totes les comoditats, quan surt l'imprevist la gent es desploma, i per la contrarietat més mínima ve la famosa "depressió". I si la cosa és d'importància, té conseqüències per a tota la vida, si és que no es recorre a la mort suïcida. Fins aquí arriba la **pobresa** d'aquesta Europa aparentment tan "poderosa".

MARIA REGINA GOBERNA

I des del Tercer Món li veu un veritable alè renovador. Els pobles subdesenvolupats, pobres en aparença, són en realitat molt rics en esquemes vitals. Rics per saber treure joia del sofriment, confiança de l'opressió, alegria de la desesperació. Rics a viure amb agraïment el compartir el poc que tenen. Rics per vèncer el mal amb el bé. Rics fins a convertir l'odi en amor. Rics vivint feliços enmig de la seva situació. Lluint, evidentment, però sense que se'ls cremi el cor, sense que se'ls escapi la vida, sense deixar de mirar els motius de felicitat que encara troben al seu entorn. Rics, en fi, per viure vessant de goig, fins en plena abnegació.

Per a la vella Europa pessimista, el Tercer Món amb el seu sofriment innocent, és una alenada d'optimisme, de regeneració, és un doll de vida que raja fresca, profunda, ubèrrima. I paradoxalment, aquesta és una VIDA que li ve passant per la MORT, perquè tothom sap, i ja no és notícia, la molta sang que es vessa a Colòmbia i a tots els països tercermundistes.

Per això ara jo em pregunto: els del món capitalista aprendrem la lliçó? Ens deixarem catequitzar per aquests germans que mantenen marginals? Assimilarem la seva evangelització? Perquè els cristians sabem que el centre de l'evangeli, Jesús hi ha posat aquest AMOR-ABNEGAT, aquest amor-humil, aquest amor-pobre, aquest amor-solidaritat, aquest amor-compartit, aquest amor-

que-treu-vida-de-la-mort. Aquest amor que viu abandonat a les mans de Déu, en un present-confiat àdhuc sense palpar seguretats.

Ara jo em pregunto: davant el petit o gran sofriment inevitable de cada dia, sabrem obrir els ulls per tal de fer el salt cap a la Vida sense fer-ne problema, o continuarem quedant-hi atrapats? Sabrem obrir-nos al bé i a l'amor, que són més forts i més importants que tot el nostre dolor i el nostre mal? Serem capaços de vèncer la petita o gran mort de cada dia, amb la força de la RESURRECCIÓ?

Perquè crec fermament que encara hi som a temps a deixar-nos **renovellar** pels aires joves que ens vénen dels germans "pobres". Crec fermament que ja hem arribat al moment de deixar-nos **evangelitzar** per aquests testimonis nous. Crec que ha arribat l'hora en què a la vella Europa des-cristianitzada, li toca parar la mà de "pobra", per rebre la "riquesa" del Tercer Món.

ARA MATEIX

Fa pocs dies, una amable lectora molt ficada en el món de la catequesi em parlava dels comentaris que vaig dedicar, a començament d'estiu, al tema de les primeres comunions. En compartia l'orientació i s'adonava de la necessitat de matisar o resituar els criteris vigents avui en aquesta matèria. Tant ella com altres catequistes i alguns preveres dels seus verals estan preocupats, m'explicava, per l'enriment progressiu de les relacions entre parròquies i famílies que vénen observant i que es manifesta de diferents maneres, totes desagradables: crítiques, enfadades, insinceritat, trampetes que qui les fa ja sap que qui les pateix en coneix l'existència però no té força per a evitar-les...

Aquella conversa m'ha fet pensar en tota una porció de les pràctiques pastorals introduïdes arran del Concili —però no per això necessàriament conciliar— que al cap de tants anys no ha assolit encara una sanció popular. Hi entrarien, també, alguns aspectes de la celebració de les exèquies, la rigidesa formal amb què són acollides les peticions dels feligresos, la dificultat, en alguna zona perifèrica de trobar Missa els dies feiners... Què ens caldria fer? Tancar-nos en el carpetovetònic "sostenella y no enmendalla" o revisar i dialogar...? La resposta no resulta fàcil ni còmoda però és bo, en qualsevol cas, fer-se la pregunta. No fóra del cas eludir-la invocant l'espantall del restauracionisme. No es tracta de fer-nos enrera sinó, de continuar avançant. El "progressisme" dels anys seixanta no ha estat pas el punt final definitiu del progrés...

Sobre la consulta als fidels

J. CARRERA PLANAS

Precisament acaba d'aparèixer a "La Civiltà Cattolica" (1/10/1988) un article molt suggestiu del jesuïta Gerald O'Collins titulat "Sobre la consulta als fidels" que pot ajudar la nostra reflexió.

O'Collins recorda l'obra del cardenal Newman "Sobre la consulta als fidels en matèria de doctrina" i l'analiza des de la nostra situació actual. Hi ha coses que es veuen clares: per exemple, que malgrat els nostres pecats tenim l'Esperit de Déu en nosaltres, i que és important, doncs, preguntar als cristians què tenen per vàlid de la fe rebuda... D'altres resulten embolicades: la relació entre majoria i minories que poden ser, tanmateix, profètiques... la manera d'auscultar el poble fidel, que no ha de ser necessàriament l'enquesta...

A l'hora d'arribar a conclusions, assenyala la importància de dos grups als quals més especialment cal fer cas: els qui són "víctimes", que pateixen per causa de la societat o de l'Església... i els qui són homes i dones de Déu, sants i profetes. A la majoria del laïcat, diu també citant Newman, és a dir, als cristians corrents, cal consultar-los, sobretot, "en el cas de les doctrines que afecten directament els sentiments devocionals".

L'establiment dels consells pastorals ha estat, indubtablement, un progrés en la línia de la consulta als fidels. Sobretot si s'aconsegueix evitar tres perills: que tots els seus membres siguin de la mateixa corda del pastor convocant, que se'ls entretingui amb ponències en lloc de consultar-los la pastoral real, que constitueixin una selecció sense lligams amb la majoria dels practicants i dels qui ho són a mitges...

Però fins i tot si aconseguim d'evitar aquests perills, els consells pastorals no esgoten totes les possibilitats de consulta. Cal assumir els punts de vista de la nostra gent, ni que contradiguin les opinions personals caríssimes. Tothom qui vol sap què pensen els feligresos sense necessitat de recórrer a tècniques especials.

No creieu que caldria que els dirigents de l'Església, els de més amunt, però també els de més avall, a vegades més exigents que aquells... consultessin més el poble fidel? I no creieu que convindria fer-ho precisament a propòsit dels temes irresolts, o mal resolts a què feia referència al principi?

CATALUNYA

Preocupació pel gran nombre d'accidents de caps de setmana

El govern de la Generalitat estudiarà l'adopció de mesures per intentar reduir el boom d'accidents de trànsit que es produeixen a la matinada dels dies del cap de setmana i que protagonitzen principalment els joves, segons va anunciar Jordi Pujol. El Consell Executiu de la Generalitat va aprovar en la seva reunió de dijous un informe elaborat sobre aquesta qüestió.

Pujol va qualificar aquesta onada "d'accidents d'autèntica carnisseria", i va dir que es deu a factors diversos com els horaris de tancament de discoteques, els punts negres a les carreteres, la vigilància policial i l'alcoholèmia, entre d'altres. La Generalitat és partidària que les diverses administracions es coordinin per resoldre aquest problema.

En sis mesos es recullen 4,5 milions de quilos de vidre

El reciclatge de vidre és un bon negoci a Catalunya i a Espanya. A més, en el primer semestre d'aquest any s'han recollit més de 4,5 milions de quilos de vidre a Catalunya. D'aquesta manera, la comunitat catalana se situa en primer lloc pel que fa al volum de recollida de vidre a tot Espanya, segons les dades d'Anfevi (Asociación Nacional de Fabricantes de Vidrio). El total d'ampolles i altres productes de vidre recollits en els primers mesos d'aquest any a tot Espanya supera els 13 milions de quilos.

La recollida i el reciclatge de vidre és un bon negoci per l'estalvi que suposa de matèria primera nova. A Espanya, fa uns vuit o nou anys que s'està portant a terme la recollida de vidres mitjançant campanyes coordinades entre Ajuntaments i l'associació de fabricants, i, d'aquesta manera, es contribueix a recollir un producte en bon estat i reutilitzable, i, al mateix temps, a aprofitar i reduir costos.

Catalunya ha destacat sempre per ser la zona amb una més gran conscienciació de tots els seus habitants sobre els problemes del medi ambient, tal com demostren les xifres.

ESpanya

TVE deu més de 5.000 milions a la Societat General d'Autors

El vice-president de la Societat General d'Autors d'Espanya (SGAE), Teddy Bautista, va informar que l'ens públic RTVE deu a la SGAE més de 5.000 milions de pessetes en concepte de quotes corresponents als anys 1987 i 1988.

Teddy Bautista assenyalà, al mateix temps, que els 1.725 milions avançats per RTVE a principis de l'any passat són una part de les quotes no satisfetes per TVE durant els anys 85 i 86.

Els directius de la SGAE convocaren la conferència de premsa per sortir al pas de les informacions publicades fa poc i en les quals es tracta "d'establir una relació de favoritisme de Pilar Miró vers la SGAE", segons va dir Teddy Bautista. El vice-president de la SGAE precisà que aquests deutes sorgeixen "de la utilització comercial per part de RTVE de pel·lícules, obres dramàtiques, música, guions, etc. que són propietat d'autors espanyols o estrangers, socis de la SGAE i representats en exclusiva per la mateixa societat d'autors espanyola". Teddy Bautista va explicar que des de RTVE s'argumenta, a l'hora de justificar l'impagament de quotes, que les tarifes de la SGAE són abusives.

L'oposició guineana acusa F. González de complicitat amb el dictador Obiang

El president del Partit del Progrés de Guinea Equatorial, Severo Moto, ha acusat el president del Govern espanyol, Felipe González d'estar en complicitat amb el dictador Obiang i de manca de coratge per abordar el problema de l'excolònia espanyola.

El dirigent progressista guineà Severo Moto va celebrar una conferència de premsa a la seu de la Democràcia Cristiana espanyola a Madrid "per plantejar seriosament si la seva presència a Espanya molesta al Govern socialista. Un funcionari del Govern espanyol m'ha prohibit parlar, dedicant-me a l'activitat política a Guinea, sota l'amenaça de retirar-me a l'asil polític", va assegurar en el transcurs de l'esmentada conferència de premsa.

El líder del Partit del Progrés, principal formació política de l'oposició guineana, va dir que davant la història hi haurà dos responsables si Guinea acaba en un bany de sang: el dictador Obiang i el president del Govern espanyol, Felipe González.

També es va referir a la inhibició del Govern de Felipe González per conservar la cultura hispànica a Guinea Equatorial i va dir que els guineans que estan prop de les institucions que preserven l'esmentada cultura en els seus països són empaitats policialment. "A Guinea es prepara un genocidi cultural. La llengua espanyola i la cultura hispànica estaran dins de poc temps en les barricades a Guinea Equatorial", afirmà més endavant.

Inaugurat a Madrid un local per confinar estranger pendants d'expulsió

Els estrangers detinguts a Madrid i pendants dels tràmits legals d'expulsió seran custodiats i reclosos, a partir d'aquest mateix mes, en un centre ubicat al carrer Tacona, en el districte de Moratalaz, que ha estat cedit per la Direcció General de la Policia a la Delegació del Govern. Durant el període comprès entre els mesos de gener i agost del present any, la Policia va detenir un total de 3.078 estrangers. D'aquests, 422 foren expulsats —l'any passat el nombre d'expulsions fou menor, en total 315— i 995 són pendants que els jutjats decideixin sobre les propostes de devolució als països d'on procedeixen o de la seva expulsió. Per aquests casos, la Delegació del Govern ha decidit habilitar el centre de retenció que es troba ubicat a les dependències que actual-

ment ocupa una unitat polivalent de la Policia Nacional.

Davant els més 60.000 estrangers que resideixen legalment a Madrid, hi ha un nombre superior d'incontrolats que sobreviuen al carrer dedicats a activitats delictives o a l'economia submergida. Són, en la seva majoria, marroquins, algerians, d'altres sense especificar el país d'origen, francesos, portuguesos i senegalesos, conceptuats com a clandestins, il·legals, indocumentats, delinqüents comuns, indesitjables o traficants de droga.

MÓN

La UNESCO preocupada per l'intent de destrucció del patrimoni cultural de Romania

El director general de la UNESCO, Federico Mayor Zaragoza, va recollir davant el Consell Executiu de l'organització la proposta d'enviar una expedició d'especialistes a Romania perquè s'encarregui d'estudiar les conseqüències del "pla de sistematització" que es du a terme a l'esmentat

país i que afecta a la conservació del patrimoni cultural.

Mayor Zaragoza respon amb aquesta iniciativa a vuit membres occidentals del Consell que li havien expressat la seva preocupació per les destruccions d'edificis religiosos realitzats a Romania i per l'anihilació de milers de poblacions, seguint les directrius d'aquest pla. Aquest col·lectiu demanà al director general que prengués les mesures que considerés oportunes al cas.

El director general assenyalà que havia expressat el passat mes d'abril a les autoritats romaneses la preocupació dels organismes especialitzats com el Consell Internacional de Monuments i Paratges (ICOMOS) amb motiu de les destruccions realitzades en el centre històric de Bucarest. Mayor Zaragoza va demanar informació sobre aquest programa de reordenació del territori que preveu la destrucció de nombroses poblacions.

Els sindicats xinesos fan votacions per elegir delegats

Per primer cop des de la Revolució de 1949, delegats sindicals han estat elegits per sufragi directe a la Xina i no pas designats pel govern, a fi de reduir la influència esquerrana i les ingerències ofi-

cial, segons va informar l'agència Xina Nova. D'altra banda, la lluita contra la corrupció, un dels principals objectius de les autoritats xineses, serà ampliada a l'exèrcit, segons ha anunciat un alt responsable militar, que ha reconegut que oficials i fins i tot unitats senceres han estat implicades en transaccions irregulars amb civils.

Les minories xilenes maputxes i aymares reivindiquen els seus drets

A més a més de les reivindicacions generals de llibertat i democràcia contra la dictadura militar del general Pinochet, apareixen les reivindicacions de les comunitats aborígenes de Xile. Així amb motiu del 12 d'octubre les comunitats índies resorgeixen plantejant reivindicacions. "¡Maruchu Hueu!" "¡Maruchu Hueu!" (deu vegades vencerem) cridaven maputxes i aymares a la concentració que realitzaren en la commemoració de la conquesta d'Amèrica. Amb el so d'instruments de l'altiplà del nord i dels boscos del sud i amb els seus vestits multicolors un grupat d'indis baixaven des del turó Mapocho amb pancartes que deien: "Per la nostra autonomia política" o "No al genocidi cultural dels pobles indis".

CEDACEROS, 3 - 29

28014 MADRID

Ediciones encuentro E

TELEF. 532 26 07
522 51 23
532 26 15

MARIA EN LOS PUEBLOS DE ESPAÑA
FE, HISTORIA, ANTROPOLOGIA, ARTE, DEVOCION

UNA COLECCION DE GUIAS PARA VISITAR LOS SANTUARIOS MARIANOS

Es una colección compuesta de los siguientes 18 volúmenes: Cataluña, Galicia, Navarra, La Rioja, Extremadura, Asturias, Cantabria, Castilla-León, Aragón, País Vasco, Andalucía Occ., Baleares, Andalucía Or., Canarias, Valencia, Murcia, Castilla-La Mancha, Madrid.

Con esta colección quisimos ofrecer a los lectores, a los amantes del arte cristiano, a los que buscan el profundo del corazón cristiano y de la religiosidad popular, que tiene precisamente en la devoción a la Virgen una de sus más puras y dinámicas expresiones, un conjunto de guías para visitar conscientemente esos lugares. Conocer la dimensión religiosa de nuestra historia es una herencia a la que no podemos renunciar.

FORMATO: 17x22 CMS. - ENCUADERNACIÓN EN CARTONE AL CROMO. - MAS DE 6.000 PAGS. CON 2.000 ILUS.

«Tal vez se podría hablar de una específica "geografía de la fe" y de la piedad mariana, que abarca todos estos lugares de especial peregrinación del Pueblo de Dios, el cual busca el encuentro con la Madre de Dios, para hallar en el ámbito de la materna presencia de "la que ha creído" la consolación de la propia fe.»
(JUAN PABLO II, Redemptoris Mater, nº 28)

El método elegido al publicar esta colección de guía para peregrinar y conocer, comarca a comarca, esa densa trama de lugares llenos de memoria y significado, agrupa los santuarios por diócesis y en torno a los territorios que conforman la plural unidad de España.

FORMATO: 17x22 CMS. Volumen primero de la Colección 160 FOTOS EN B/N
480 PAGS. - 3.800 PTAS. GUIA PARA VISITAR LOS Y 16 EN COLOR
SANTUARIOS MARIANOS DE CATALUÑA

Introducción y texto de JOAN CARRERES - Volumen coordinado por SALVADOR BATALLA - Presentación de la Colección por el P. ENRIQUE LLAMAS, Presidente de la Sociedad Mariológica Española
Prólogo por Mons. D. NARCIS JUBANY, Cardenal Arzobispo de Barcelona - Fotografía de GABIN, OLAVARRIETA, MAS

Este volumen ofrece a los lectores la descripción de 65 santuarios de las diócesis catalanas dedicados a la Virgen María. Son los más significativos y constituyen una muestra de una riqueza mucho mayor. Las páginas de la historia del pueblo catalán están llenas de devoción a María.

BOLETIN DE PEDIDO

Muy señores míos: deseo comprar el primer volumen de la colección "MARIA EN LOS PUEBLOS DE ESPAÑA" dedicado a los SANTUARIOS MARIANOS DE CATALUÑA, al precio especial de 3.800 Ptas.

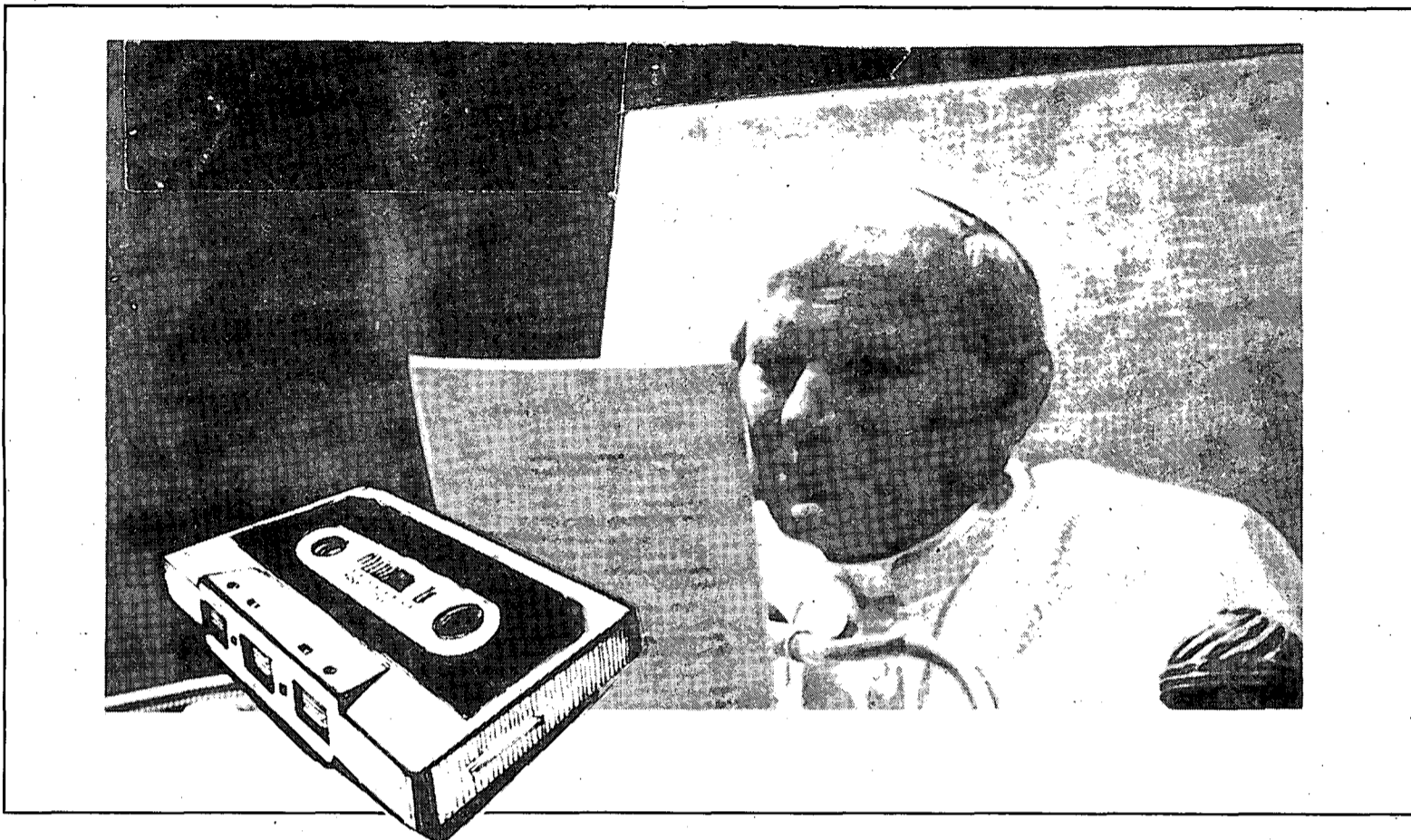
NOMBRE DIRECCION.....
CIUDAD DTO PROFESION.....

- Adjunto cheque bancario a Ediciones Encuentro de 3.800 Ptas.
 - Pagaré la cantidad de 3.800 Ptas. contra reembolso.
 - Deseo suscribirme a toda la colección, recibiendo los volúmenes conforme vayan apareciendo
- Remita este boletín de pedido a: Ediciones Encuentro - Cedaceros, 3, 2º - 28014 MADRID

Hi ha una versió en castellà

La catequesi del Papa en cassette i vídeo

La catequesi del papa Joan Pau II donada durant quatre anys en audiències generals, està actualment disponible en cassette i en audiovídeos. "L'Església ha de ser assídua en l'ensenyança dels apòstols. Com a successor de Pere, considero que és el meu deure continuar aquest servei. Per això desitjo començar aquesta audiència amb una sèrie d'instruccions sobre les veritats de la fe i de la moral cristiana en el quadre d'una catequesi conjunta". Així s'expressava el Papa als fidels que assistien a l'audiència general del 5 de desembre del 1984, la seva decisió d'inaugurar un tipus nou de catequesi.

Des de fa quatre anys totes les audiències generals hagudes a Roma es desenvolupen d'aquesta manera: després d'una llarga allocució en italià, Joan Pau II resumeix en d'altres llengües el tema que acaba de desenvolupar i a continuació es fa una meditació sobre el Credo.

Dues tècniques diferents recullen la paraula del Papa

Va ser desig del Sant Pare que el cassette i

l'àudio-visual sobrepassessin el marc de la seva paraula en les audiències generals. Els cassettes de vídeo són destinats a les parròquies, a grups i a les famílies. Es veu el Papa llegint el seu missatge, la gent atenta, obres d'art, escultures i arquitectura, escenes de la vida dels homes, tot il·lustrat, com un llibre d'imatges, les paraules del Sant Pare. Els cassettes d'àudio van destinats a un públic més selecte i restringit —teòlegs i intel·lectuals— i reproduïxen íntegrament l'ensenyança del Papa.

Versions en castellà

Monsenyor Patrik Foley, President del Consell Pontifici per a les Comunicacions Socials, va fer a Roma i davant la premsa la presentació d'aquestes col·leccions.

A més a més de l'original italià, s'han fet versions en francès anglès i espanyol que són a disposició del públic.

Joan Pau II als bisbes d'EE.UU.

La parella humana, expressió de l'amor de Déu

Joan Pau II va rebre els bisbes de la VI regió apostòlica de la Conferència Episcopal dels Estats Units, en acabar la seva visita ad limina. En el curs de l'entrevista, el Papa es va expressar sobre el tema de la parella humana, del qual l'amor és "una de les expressions més importants de l'amor de Déu". Ha recordat que en una parella, l'amor autèntic s'expressa en el do de si mateix, que inclou tota la sexualitat de cada un dels conjugues, amb la seva obertura a la transmissió de la vida.

Joan Pau II ha subratllat que

"l'ensenyança de l'Església sobre el matrimoni és fonamental per comprendre les múltiples dimensions de la relació conjugal, i particularment la dimensió sexual... La sexualitat no és solament una realitat biològica, sinó que concorreix a l'ésser més íntim de la persona humana".

En un món que "ha reduït moltes vegades la sexualitat a la recerca del plaer i, en certs casos de la dominació", l'Església té la missió especial de "situar la sexualitat en el context de l'amor conjugal i d'una disponibilitat ge-

nerosa i responsable a l'acollida de la vida". En efecte —ha dit el Papa— els fills són el do suprem del matrimoni". Ha deplorat "les actituds materialistes i egoistes que neguen moltes vegades el valor dels fills".

Joan Pau II va expressar el seu efecte per l'esforç dels bisbes americans a "proclamar la santedat de la vida humana", deplorant l'augment arreu del món del nombre d'avortaments, i la manca de protecció de la vida en néixer.

Referint-se al XX Aniversari de l'Encíclica de Pau VI "Humanae Vitae", subratllà la necessitat de proposar a les parelles l'ensenyança de l'Església sobre la sexualitat, l'amor en el matrimoni i la paternitat responsable, així com instruir-les sobre els mètodes naturals de planificació familiar.

A propòsit del celibat, Joan Pau II indicà que la llei del celibat més que un precepte és el resultat d'"arrels teològiques i doctrinals profundes, que confirmen el seu valor i mostren la seva oportunitat per a aquells que han estat escollits per actuar en nom de Crist, Cap del Cos Místic de l'Església". El Papa ha subratllat que avui "és més necessari que mai proclamar al món la veritat sobre l'amor que comprèn la plenitud de la veritat que a vegades irrita i que altres vegades fins i tot allibera".

El Sant Pare en el Dia dels Difunts

El valor del sofriment i de la mort de Crist

El papa Joan Pau II dedicà el tema de l'audiència general corresponent a la setmana del Dia dels Difunts al "valor del sofriment i de la mort de Crist". El Sant Pare va citar el concili d'Efes: "El Verb de Déu ha sofert en la seva carn". Aquest text és "una admirable síntesi" del gran misteri del Verb encarnat que en Crist crucificat és el mateix Déu qui sofreix".

Joan Pau II veu en l'afirmació, "Crist sofreix en la seva naturalesa humana" una veritat profundament commovedora. La seva passió i mort tenen un valor infinit, pel fet de ser una persona divina. "Déu penetra i redimeix tot sofriment humà. El Fill és un model diví per a tots aquells que sofreixen".

El Papa subratllà l'obediència de Crist, que s'expressa mitjançant les paraules pronunciades a la creu: "Pare, a les teves mans encomano el meu esperit". En humiliar-se fins a la mort de creu, Jesús, el nou Adam, restaura la condició humana i per l'ofrena de la seva obediència perfecta aconseguix una victòria decisiva sobre la desobediència d'Adam i sobre tota rebel·lió del cor humà". Perquè es va convertir en home fet al dolor, es va establir una solidaritat de Déu respecte al sofriment humà.

"El sofriment i la mort de Jesús —va continuar dient el Papa ens invita a un amor més generós, a la santificació dels nostres sofriments." Joan Pau II va concloure afirmant que "en la seva humanitat unida a la divinitat, Crist ha reconciliat l'home amb Déu, essent així l'únic mitjancer entre Déu i la humanitat". Utilitzant les paraules de santa Caterina de Siena va dir que Crist "és com un pont llançat sobre el món".

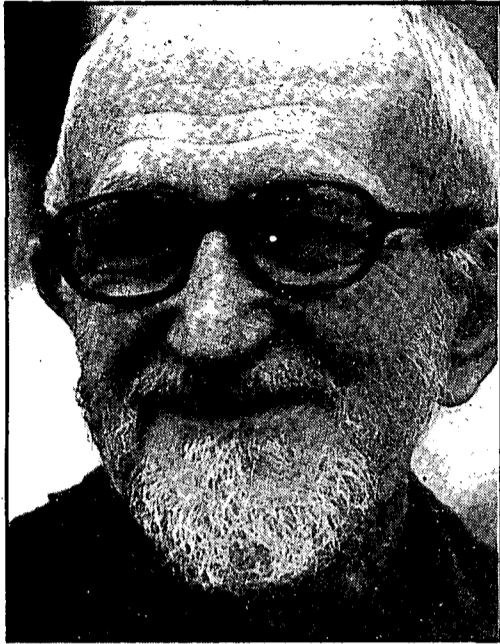
CAMPANYA DE LA INFÀNCIA MISSIONERA

La trobada preparatòria es tindrà al Centre d'Estudis Pastoral (c/. Rivadeneyra, 6, 3er pis) el dijous, 24 de novembre, a les 7 del vespre.

S'organitzarà la diada dels "Sembradors d'estels" que tindrem el matí del dia 23 de desembre i que culminarà a les 12 amb una celebració Missional a la parròquia de Sta. M.ª del Pi de Barcelona.

VATICÀ DIA A DIA

Jacques Martin: tots l'anomenen "l'abat Pierre!"

Jacques Martin, el popular animador dels migdies del diumenge a Antena 2, coneix molt bé l'abat Pierre. Ens en parla amb motiu de les Trobades humanitàries que es van celebrar els dies 14, 15 i 16 d'octubre, a Pont-Saint-Esprit, a la Gard. Aquestes jornades van ser consagrades a l'habitatge dels menys afavorits a França i arreu del món.

"L'abat Pierre, tothom el coneix des del moment que va intervenir, des del seu lloc de diputat portant un infant desvalgut en braços. Personalment, l'he conegut millor quan invitat per 'l'Entrée des artistes', va venir per fer una de les seves crides. Com sempre, va astorar i sorprendre. Vaig descobrir un personatge extraordinari, un humanista, un home de gran cultura.

Quan es posa a parlar, tanca els ulls, expressant allò que sent dintre de si mateix. Com sant Vicenç de Paül, té la violència de la fe i l'amor del poble. Avui, ocupa un bon lloc entre els deu que han sortit de la família dels francesos.

L'abat Pierre és un home de la terra que dona testimoni del respecte degut als pobres, en una societat prou rica oblidadissa de la gent necessitada. És un home fet de terra i de cel, un missioner. Ens recorda constantment que hi ha molt a prop nostre, una misèria tan gran com la que ha assecat el Sahel. Marxo amb ell en la seva croada contra la pobresa!"

G.F.

Canadà: El Papa opina que el turisme pot promoure la pau

"El turisme ha nascut de la pau i condueix a la pau" —això ho recorda Joan Pau II en un breu missatge— vídeo adreçat a un congrés mundial sobre "El turisme, mitjà de promoure la pau", que s'ha celebrat a Vancouver (Canadà).

El turisme que respon al desig de retrobar i de conèixer altres pobles i altres països, "pressuposa condicions de llibertat econòmica, política i ideològica que fan que aquestes trobades siguin possibles i significadores", recorda en aquesta ocasió el Papa.

Joan Pau II subratlla també que el turisme "pot i ha d'afavorir un major respecte enfront a d'altres maneres de viure". Capaç de promoure els intercanvis a nivell d'educació i de cultura pot també contribuir a esborrar prejudicis i forjar nous llaços d'amistat i de fraternitat. Concebut així, afegeix el Papa, el turisme reforça la unitat i la solidaritat entre els individus i entre les nacions i per tant és una contribució a la construcció de la pau.

Joan Pau II recorda també que el turisme està unit a la promoció de certs valors religiosos essencials per al desenvolupament humà. Subratlla també el lloc important de cada religió. Finalment el Papa, afirma que els viatges empresos per motius recreatius, culturals o econòmics no poden deixar els qui els fan, insensibles a la bellesa de la creació i a les obres d'art degudes al geni de l'home.

Nova congregació religiosa dedicada a malalts crònics

Des del novembre del 1987 funciona a Espanya una nova Congregació religiosa, denominada CONFRARIA DE LA SANTA CREU I LA RESURRECCIÓ, de la qual n'és fundador el germà Jesús Alcalà. A més a més dels vots de pobresa, castedat i obediència, els membres d'aquesta Congregació emeten un quart vot: lliurament als més pobres i necessitats. Encara no compta amb el "placet" de l'Església, però ja són 13 els germans (entre els 20 i 50 anys) que desenvolupen la seva activitat "misericordiosa" en tres cases: Saragossa, Casa Simarro (Cuenca) i Castas (Saragossa). En la Casa de la capital d'Aragó els Germans de la Creu

i la Resurrecció atenen 25 malalts crònics, paraplegics i terminals. El germà Jesús Alcalà explica així els inicis d'una vocació tan radical: "Déu em posava pobres en el camí i jo era molt feliç amb ells i comprovava que necessitaven afecte de família. Per això em vaig llançar a aquesta experiència de lliurament total, amor i sacrifici als pobres més pobres".

Fam a Etiòpia i Sudan

Malgrat la fam que sofreix Etiòpia, el Govern d'Addis Abeba ha obligat al Comitè Internacional de la Creu Roja (CICR) a interrompre les seves activitats en el país, particularment a Eritrea i Tigray. La xarxa de Caritas, en canvi, no ha estat afectada per aquestes mesures d'expulsió. L'ajuda de Caritas beneficia a més de 500.000 persones.

Per altra banda Sudan, país veí d'Etiòpia, coneix igualment greus problemes de fam i la situació s'ha degradat notablement en els últims mesos. Els habitants emigren en massa des del Sud assolat vers el Nord, fins a les proximitats de les grans ciutats i comprometen així seriosament les pròximes collites. Actualment es creu que hi ha uns 2 milions de sudanesos desplaçats, dels quals 1,5 milions han fugit vers Jartum, la capital.

Per a fer front a aquesta situació, Caritas Sudan ha llançat una crida urgent a la comunitat internacional per procurar-se els queviures i els medicaments necessaris.

Amèrica llatina: increment dels embarassos precoços

La revista SALUT EN EL MÓN, editada per l'OMS (Organització Mun-

	HABITANTS	CATÒLICS	% CATÒLICS
ÀFRICA	571.946.000	74.988.000	13,1
AMÈRICA	677.745.000	430.478.000	63,5
ÀSIA	2.924.557.000	73.428.000	2,5
EUROPA	700.085.000	278.935.000	39,8
OCEANIA	24.784.000	6.550.000	26,5
TOTAL	4.899.117.000	864.379.000	17,6

dial de la Salut), acaba de publicar que un 20 per cent dels embarassos registrats a Amèrica llatina durant el 1988, corresponen a menors de 18 anys: percentatge que puja al 50 per cent, a les nacions del Carib. Al voltant d'un milió d'adolescents, en èdats compreses entre els 15 i els 18 anys queden embarassades cada any a Estats Units, de les quals 35.000 —menors de 15 anys— donen a llum, durant el mateix període de temps. En la pròxima dècada (88-98) segons l'OMS el nombre de naixements a Amèrica llatina, el Carib i EE.UU., procedents d'aquestes adolescents, s'incrementa, ja que només el 22 per cent d'aquestes embarassades avortaren, donada la gran pressió an-

tiavortista, de signe religiós, a Amèrica llatina. L'OMS alerta l'opinió pública sobre els greus perills de la pràctica de l'avortament a la zona, i de la manca de serveis mèdics idonis i de la "clandestinitat" de l'avortament. Pel que fa al nombre elevat d'embarassos precoços, no desitjats, l'informe de l'OMS ho atribueix a la manca d'educació sexual a les llars i escoles, on s'informa de la reproducció biològica, però no "es forma" els adolescents i joves sobre la dignitat de la "transmissió de la vida humana", ni tampoc que les relacions sexuals en les parelles ha de ser "fruit d'un amor veritable i madur". La "permissivitat moral" és una altra dada a tenir present, quan s'intenta "formar" una consciència responsable, ja que sense un fort domini sobre els instints primaris, res no pot resultar "racional, ni durable".

Les religions en xifres

L'any 1987 la població mundial era de quatre mil nou-cents milions d'habitants. En base a aquesta xifra, l'estadística de la situació religiosa en tot el món és la següent:

Catòlics	905.000.000
Protestants	494.000.000
Ortodoxos	183.000.000
Musulmans	851.000.000
Indús	671.000.000
Confucionistes	314.000.000
Budistes	305.000.000

La resta de la població ha estat subdividida en diverses religions minoritàries: 600 milions són ateu o agnòstics. Els "cristians" (catòlics, protestants i ortodoxos) representen només el 32 per cent de tota la població mundial.

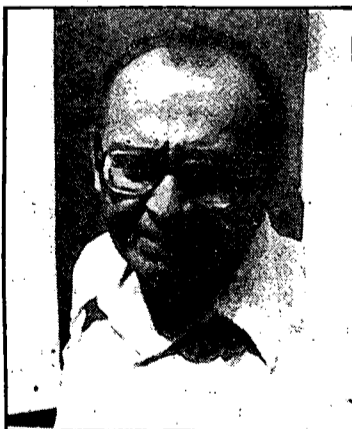
La majoria, doncs, que arriba a tres mil tres-cents vint-i-vuit milions, és no cristiana.

Si distribuïm els catòlics en els cinc continents, amb el seu tant per cent en cada un d'ells, ens donen aquestes xifres:

Ha afirmat a Nova York Gustavo Gutiérrez

La Teologia de l'alliberament no és un moviment polític

LIMA.— Amb motiu del vintè aniversari de la Conferència Episcopal Llatinoamericana de Medellín —lloc i moment del llançament oficial de l'anomenada Teologia de l'alliberament—, el teòleg peruà Gustavo Gutiérrez, líder i impulsor de l'esmentada Teologia, ha dictat unes conferències a la seu de la Congregació de Maryknoll, prop de la ciutat nord-americana de Nova York, congregació molt significada en l'aplicació de la Teologia de l'alliberament, sobretot en els països centre-americans. Gustavo Gutiérrez ha assenyalat, en aquest cicle de conferències, "que la Teologia de l'alliberament —tal i com s'ensenya i practica a Iberoamèrica— no ha pretès equiparar el Cristianisme amb un moviment polític d'esquerres, ni de cap altre caire, ni tampoc ha assumit l'anàlisi marxista de la societat d'una manera acrítica, ni ha reduït les seves ensenyances o les seves reivindicacions socials a la sola supressió de les ESTRUCTURES OPRESSORES, sinó que ha mantingut, com a objectiu bàsic

Gustavo Gutiérrez, peruà, representant de la Teologia de l'alliberament.

de la pastoral i de la mateixa moral —amb conformitat amb el magisteri de l'Església catòlica—, la ruptura amb el PE-CAT personal: arrel de tota opressió individual i col·lectiva". Dins d'aquesta perspectiva, Gustavo Gutiérrez va presentar una visió molt crítica de les propostes marxistes, aireja-

des per d'altres teòlegs de l'alliberament i corregides en diversos documents de la Santa Seu i en molts d'altres discursos de Joan Pau II, com són: la lluita de classes, la identificació de proletari amb "pobre" i la necessària destrucció del sistema capitalista si es desitja la implantació de la justícia social en el món. El teòleg peruà va insistir en la CONDEMNÀ decidida de la manera "mercantilista" amb què Occident actua en els països subdesenvolupats i de la DEPENDÈNCIA inevitable dels pobles pobres respecte a les nacions industrialitzades que engendra i manté una situació desesperada de DEUTE EXTERN i de pobresa. Això no obstant, va arribar a afirmar: "No crec que el sistema capitalista pugui ser bo ni tampoc útil, tal com es practica actualment, per als països descapitalitzats i famolencs. Però, si aconseguís vèncer la pobresa actual i oferir veritable protagonisme social i econòmic a tots els desheretats de la Terra, no tindria cap problema a acceptar-lo".

Austràlia: ordenació sacerdotal d'un pare de vuit fills

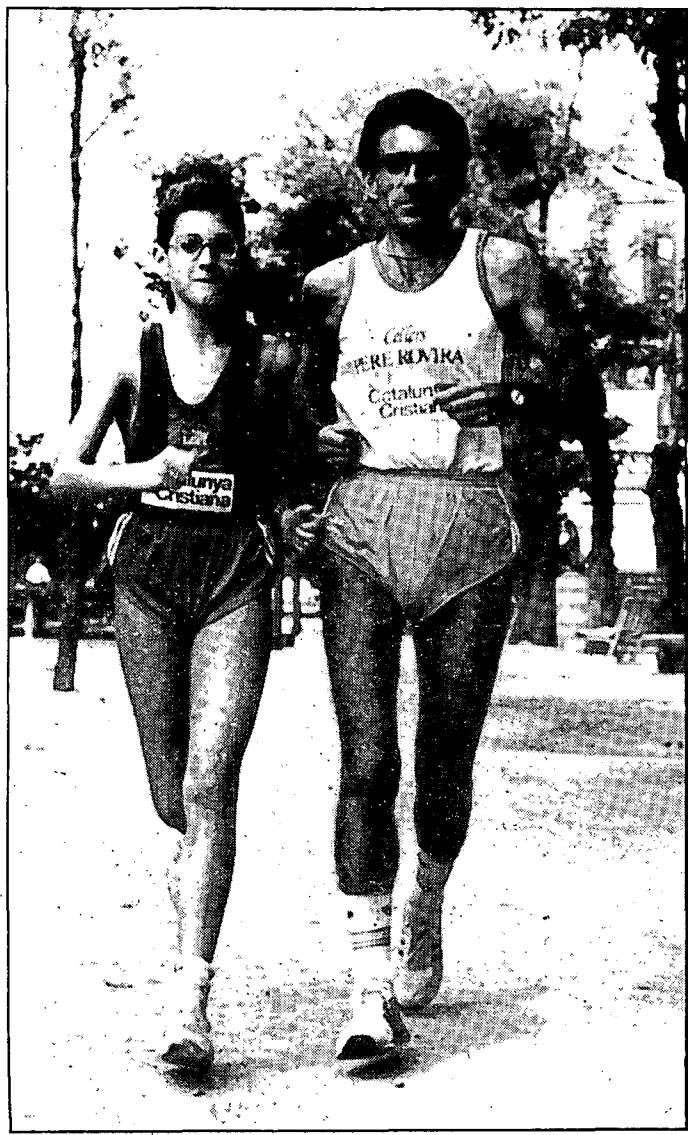
Un catòlic, pare de vuit fills, acaba de rebre l'orde sacerdotal. El pare Doyle, de 64 anys, va començar a estudiar teologia després de la mort de la seva dona. Les raons que el portaren a prendre la decisió de ser sacerdot —ha comentat el pare Doyle—, són la manca de sacerdots a Austràlia i el desig d'ajudar els homes a reconèixer Déu en la seva vida. I a més, espera que les seves experiències com a epòs i pare de família el podran ajudar en el seu ministeri sacerdotal.

CATALUNYA 100 ANYS

PELEGRINATGE A ROMA

Avís important pels nostres lectors

La Fundació Catalunya Cristiana i el setmanari "CATALUNYA CRISTIANA" adherint-se al Pelegrinatge a Roma amb motiu del Mil·lenari, i per facilitar l'assistència a tots els qui desitgin participar-hi; subscriptors, lectors i amics, ha obert la inscripció per a l'anada a Roma en autocar, del 2 al 6 de desembre (preu a partir de 25.000 ptes.), a les oficines del c/. València, 244, 2on., de 9 a 1 i de 4 a 7, tel. 215 28 05 (Sra. Montserrat). També s'admetran inscripcions per tren i avió.

Josep Rovira i Jordi Rovira, dos atletes que parlen amb l'exemple

Tots dos són molt coneguts a Catalunya: el pare com a atleta i assessor i promotor de curses clàssiques. El seu fill Jordi, ja als 11 mesos fou reconegut per la Premsa, Ràdio i TV, com l'atleta més jove d'Espanya. Actualment continua guanyant minuts i segons al cronòmetre. Són persones que saben fer-se estimar perquè tot predicant donen exemple. A part dels contactes comercials amb les firmes Adidas i Cellers Pere Rovira que es reflecteixen en la vestimenta atlètica del pare, tots dos, en algunes ocasions faran la promoció de CATALUNYA CRISTIANA. Amics Rovira, en el transcurs d'una cursa o del camí de la vida heu tingut èxits i decepcions, però per la vostra fe, constància i bona voluntat el vostre cor s'ha de sentir gran i feliç.

ISSA BOSCH

FESTA DE LA DEDICACIÓ DE LA CATEDRAL.— El Sr. Cardenal-Arquebisbe i el Capítol Catedral conviden a tots els preveres i diaques, així com tots els fidels de la diòcesi a celebrar l'aniversari de la DEDICACIÓ DE LA CATEDRAL, LA NOSTRA ESGLÉSIA MARE. Divendres, dia 18 de novembre, a les 4'30 de la tarda, al Cor, OFICI DE LECTURES. A les 7 de la tarda, VESPRES I EUCHARISTIA.

de novembre, a les 19'30 h., a la Sala Penyafort. Informació i inscripció: c/ Bailèn, 10, tel. 246 33 00.

Grup de convivència i amistat per a joves sords-muts.— La directiva de la Congregació Mariana "Ntra. Sra. de l'Estrada", de Barcelona fa pública una iniciativa: la creació d'un grup de convivència i amistat per a joves sords-muts d'ambdós sexes —de 18 a 25 anys—, sempre que les seves característiques siguin la mateixa fe catòlica i la pràctica d'una certa vida espiritual. Local social: c/. Moles, 27, pral. Horari: tardes de 7 a 8, i els diumenges, matí de 10 a 12,30, aproximadament.

Per a més informació: tel. 301 86 84, els dies i hores indicats, i en altres moments, tel. 317 45 24 i 428 37 83.

Centre Cristià dels Universitaris.— El divendres, 18 de novembre a les 8 del vespre, tindrà lloc la conferència "La dona: reflexions sobre la Carta Apostòlica Mulieris Dignitatem" a càrrec de Llum Delàs, directora del CCU. Lloc: Villarroel, 81.

Recés per a religioses.— Casa d'Espiritualitat MARIA REPARADORA, c/ Emancipació, 33, tel. 212 69 00. Diumenge, 20 de novembre. Dirigeix el P. Josep Mª Fondevila s.j. Començarà a les 11 del matí. Les religioses que vulguin quedar-se a dinar, cal que avisin amb antelació.

Unió Espiritual de Mares.— Propra Trobada Mensual: dia 16 de novembre. Lloc: Riera de Sant Miquel, 1 bis. Horari: A 2/4 de 5, celebració de l'Eucaristia. A 2/4 de 6, Conferència: "Proposta cristiana i humanisme", a càrrec de Joan Llopis.

Recés femení.— Tindrà lloc a la Casa de Betània, de Cornellà de Llobregat. Director: P. Alfred Muntané s.j. Data: 27 de novembre, 1er. diumenge d'Advent. De les 10 del matí a les 6 de la tarda. Inscripcions: c/ Bonavista, 37, Cornellà. Tel. 375 11 02 (Metro Línia V, Estació Gavarrà).

Teologia i Humanisme. PP. Dominics.— Escola de Cateques Bíblica. Comença el curs sobre: "Maria a la llum del Nou Testament", que impartirà el P. Gerardo Sánchez o.p. durant els dies 22-23 i 24

LLEIDA

Curset de Cristiandat Mixt.— Tindrà lloc els propers dies 25, 26 i 27 de novembre (de divendres tarda al diumenge) a la Casa d'Exercicis de la Seu Vella, de Lleida. Està dirigit a totes les persones que busquen major plenitud per la seva vida i fer una experiència de la novetat fonamental cristiana. L'act de conclusió es farà a les 6 de la tarda del diumenge en l'esmentat lloc. Informació telefons 26 04 89 i 26 33 39 (Prefix 973).

P E T I T S A N U N C I S

VARIS

INTERESSATS, intercanvi de llibres i sortides grup mitjana edat. Tel. 232 95 40 de 4 a 8 de la tarda.

SRA. vídua 75 anys, cedeix habitació a noia o Sra. confiança. Pis cèntric, a canvi d'alguns serveis. Referències. T. 215 16 49.

SR. desitja relacionar-se amb Srta. 40-50 anys prov. Tarragona. Fins matrimonials. Tel. 977/ 23 64 61 de 9 a 10 nit.

S'OFEREIX llicenciada geografia i història per a col·legis fins a BUP i escoles FP - Suplències - Classes particulars - Experiència joves - Francès i Anglès - Interessats truqueu T. 330 34 39.

BIÒLEG 26 anys desitja conèixer estudiant farmàcia o farmacèutica catòlica, fins matrimonials. Apartat de correus 3085 sucursal 3 - 08080 Barcelona.

SECRETÀRIA desitja contactar fi matrimonial, amb senyor vidu, nivell universitari, catòlic practicant, 58-63 anys. Situació econòmica resolta. Afecció mar i art. Escriuiu apartat 24.316. 08080 Barcelona.

ES NECESSITEN cuineres o noies amb ganes d'aprendre per a casa de colònies a Calafell. Tel. (3) 230 16 06. Tardes de 3 a 8.

JUBILAT 61 anys, desitja casar-se amb Sra. seriosa de 50/57 anys. T. 256 82 22 de 8 a 11 nit.

MADRID, soltera 53 anys solvent, desitja casar-se amb senyor educat. T. (91) 262 21 26.

RESPONSABLE de magatzem amb coneixements administratius treball fix tot l'any. No importa edat ni experiència però sí estar treballant actualment i gaudir de bona memòria i capacitat organitzadora. Sou interessant. Pintures Cabanas. Tel. 674 06 49. Sant Cugat del Vallès.

CASA per sis-nou persones a l'Empordà. Estada de dies o setmanes. Moblada i cuina equipada. Tel. (972) 79 80 08.

S'OFEREIX senyor 43 anys, com a tesorero o control de magatzem, formal. Tel. 372 53 25.

VENDES

VENDA DE XALETS I APARTAMENTS en els millors indrets de l'Escala (Costa Brava). Preus interessants. **FINQUES GUANTER (A.P.I.)** Avinguda Ave Maria, 7. Tel. (972) 77 02 72.

TEAS

Taller escola d'Arts Sumptuàries Centre d'Educació especial Dedicat a disminuïts psíquics A partir dels setze anys Taller especialitzat Esmalt sobre metall-ceràmica Tapis i estora Cultura General Recuperació Física-Logopèdia "CLUB-ESPLAI" Assessorament psiquiàtric i psicològic Informació: 215 69 77 de 12 a 14 hores

SICÍLIA-DIPUTACIÓ

3 habit. dobles, menj. cui., bany, lavabo, terrasses. 13 milions. T. 8 a 10 nit 212 76 19.

EL GRUP NOVA ALBADA, de cristianes separades,

reprèn el seu quart curs de treball i amistat Les interessades a formar-ne part, podeu trucar als tels. Lluïsa 330 77 77 i Carme 205 00 28.

PER PRIMERA VEGADA, DES DEL CONCILI VATICÀ II, ÉS A L'ABAST DELS FIDELS DE PARLA CATALANA EL

MISSAL FERIAI

EN EDICIÓ DE FORMAT MANUAL, PER ALS DIES NO FESTIUS

Amb els textos eucològics i lectures de les misses de totes les fèries de l'any, de les celebracions del Propi dels sants, de les misses del Comú, rituals, per diverses necessitats, votives i de difunts. Ordre de la missa amb les pregàries eucarístiques del Missal romà, la pregària V (del Sinode suís), les de reconciliació i d'infants.

De venda a les llibreries

Format, 11x17 cms. - 2.208 pàgs. paper bibloprint - Impres a dues tintes Enquadernació de simil-pell - P.V.P. (amb IVA) 5545 ptes.

EDITORIAL REGINA, S.A. - Mallorca, 87 i 89 - 08029 BARCELONA

Si voleu anunciar, ompliu la BUTLLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadrat, deixant un espai en blanc entre cada paraula i envieu-ho junt amb un taló nominatiu de l'import total del vostre anunci a CATALUNYA CRISTIANA, carrer València, 244. 2.º. 08007 - Barcelona

NOM
ADREÇA
POBLACIÓ Tel.
PREU LÍNIA SETMANES

125 pts.
250 pts.
375 pts.
500 pts.
625 pts.
750 pts.
875 pts.

Calculeu l'import que haureu d'abonar multiplicant el preu de l'anunci pel nombre d'insercions.

Adjunteu un taló o gir postal a nom de CATALUNYA CRISTIANA carrer València, 244. 2.º. 08007 - Barcelona

Sor Genoveva en el Ple de començament de curs de la Unió de Graduats Catòlics, de Barcelona

“La gent que pateix és la que ens va ensenyant”

BARCELONA.— L'acte es va celebrar al Casal de Llúria, 7, el dissabte vuit d'octubre a la tarda.

Va obrir la reunió el President, Antoni Miró, que va assenyalar que enguany convergien tres esdeveniments estimulants: la publicació de l'encíclica “Sollicitudo rei socialis”, el centenari de la coronació canònica de la Mare de Déu de la Mercè i el Mil·lenari de Catalunya. Això li va permetre referir-se amb breus i vives pinzellades a la Federació de Joves Cristians de Catalunya, a la guerra del 36, a la Juventud de Acció Catòlica Espanyola, a la JUMAC, als Graduats d'Acció Catòlica, als estatuts de Guerra Campos fins arribar a les “Arrels cristianes de Catalunya” i la celebració del Mil·lenari. “Cada any fem i refem la nostra història.” A continuació, va presentar sor Genoveva.

tota la seva dimensió la persona humana, s'ha expressat sempre d'una manera molt diversa.”

Es palès, doncs, que el desenvolupament ha de ser integral, i que cadascú hi té una missió. La presó és el lloc en què ella exerceix aquesta missió, un lloc on molts joves s'estan empobrint en un ambient enrarit. Destacà com a causes d'això la manca de valors que pateixen aquests joves, la manca de treball per a tots dintre de la presó i la falta d'una veritable escola, que no tots han pogut tenir. Així, en un ambient sense ètica, hi ha consum de droga, violacions i la por, molta por, que porta tensions, homicidis i suïcidis. Va recordar que les presons són monuments del fracàs d'una societat. Va demanar l'elevació de la majoria d'edat penal, ara fixada en setze anys.

Per un desenvolupament integral

Sor Genoveva, que havia d'exposar la doctrina de la “Sollicitudo rei socialis” a la llum de la seva experiència, va començar dient que “la gent que pateix és la que més em va ensenyant”. Entrant en matèria, si bé va citar diversos punts dels tres primers capítols de l'encíclica va centrar la seva atenció en la primera frase d'ella:

“La preocupació social de l'Església, orientada al desenvolupament autèntic de l'home i de la societat, que respecti i promogui en

Educar en la llibertat i en l'amor

Com a remei, va postular una educació en la llibertat i en l'amor. (No “fer l'amor”, sinó viure l'amor!) El mateix diu de la rehabilitació. Va elogiar els jutges d'Instrucció de Barcelona i singularment una jutgessa per llur comprensió dels problemes dels “nois” i les activitats d'ella. Va demanar que fossin més els cristians que visitessin la presó.

Dins d'aquesta línia va parlar de les alternatives a la presó: les multes (i els seus problemes), l'ac-

titivitat assistencial desenvolupada per joves, l'arrest domiciliari sense perdre el treball, els centres de rehabilitació, l'acolliment familiar.

En el llarg diàleg que s'obrí, va dir que no s'oposava al càstig del delinqüent, però que aquest ha de saber per què se'l castiga, i que s'ha de donar avis a la policia en una situació de perill o de delictes. És partidària dels educadors de carrer (pràcticament, un parell de joves col·laboradors d'ella ho són),

“La preocupació social de l'Església, orientada al desenvolupament autèntic de l'home i de la societat, que respecti i promogui en tota la seva dimensió la persona humana, s'ha expressat sempre d'una manera molt diversa”

però d'educadors que no es punxin...! La conversa es va anar decantant cap a la drogaaddicció, la preparació d'una casa per a malalts de la Sida, la conveniència d'un subministrament controlat oficialment de drogues que d'alguna manera es recollia en una iniciativa de Roca Junyent i la seva oposició a la droga lliure.

Juventut i contravalors

Com a síntesi va advertir de la gran responsabilitat de la societat en aquests problemes, tota vegada que estem “alimentant la joventut amb contravalors”.

Cal dir que sor Genoveva va reblar els seus raonaments amb anèc-

dotes i fragments de cartes de nois i noies que són o han passat per la presó, molt colpidores. Una mica per força (“els diners no em preocupen, sempre vénen”), va deixar la seva adreça:

Obra social de Santa Llúcia de Marillac, c/ Santa Llúcia de Marillac. Tel.: 310 18 62.

A dos quarts de nou va celebrar-se l'Eucaristia. Els textos bíblics del diumenge s'adiuen d'allò més amb les preocupacions i actituds de sor Genoveva: En la seva homília, el Dr. Bastida els glossa i ens recorda que cal cercar la realitat, fer el judici que ens mereixi... actuar!

G.

CURS D'ESPIRITUALITAT 1988

a l'Institut de Teologia de Barcelona

Aquests dies ha començat el curs d'Espiritualitat que cada any organitza l'Institut de Teologia de Barcelona. Ara ja compta amb una història de cinc anys, al llarg dels quals s'han presentat temes diversos que van teixint un tupt canemàs de diferents textures. Més que seguir un procés sistemàtic s'ha preferit presentar un punteig temàtic interessant, actual i estimulador.

El primer dels temes —dels tres habituals—, el començà el passat dilluns, dia 7, el P. Maximiliano Herraiz, carmelita, amb LA “NOCHE OSCURA” EN SAN JUAN DE LA CRUZ. Amb paraula plena de continguts i entenedora el P. Herraiz il·luminà els aspectes profunds de l'oració cristiana, tot encaminant a fer-ne vida d'intensa relació amb Déu.

En acabar aquest tema, començarà, el dimarts vinent 15 de novembre, el P. Josep Mª Fondevila, jesuïta. Escometrà una qüestió sempre actual, però més candent ara, com és LA VIRGINITAT, AVUI. El P. Fondevila és prou conegut per saber com fornirà aquest suggestiu tema de sòlides bases teològiques i motivacions espirituals, a la vegada que mostrarà el seu valor d'ofrena al si de l'Església i al servei del Poble de Déu.

Seguidament tindrà lloc una novetat en aquests cursos. Unes exposicions, enriquides amb diapositives, que tindran sabor de l'Orient cristià i suscitaran el desig d'unitat fonamental dels cristians. Serà amb el tema EL EVANGELIO DE LOS ICONOS, que el P. Jaume Roig del Campo, jesuïta, desenvoluparà durant la setmana del 12 al 15 de de-

sembre el sentit del venerat tresor de les icones, testimoni de la fe i de l'esperit d'oració del poble fidel.

La Comissió episcopal francesa per a la unitat dels cristians remarca: “La imatge (icona) no té per finalitat ser un objecte d'art. Nascuda d'una autèntica teologia, és portadora d'una realitat santa. Si parlar d'aquesta manera és una mica desconcertant per a l'home occidental contemporani, acceptem almenys la icona com una creació de tipus sacramental, la veneració de la qual no té sinó un sentit litúrgic. Això és el que, segons el concili de Nicea II, ens cal conèixer i respectar”.

Serà una bona ocasió, també, per a commemorar el Mil·lenari del cristianisme a Rússia, que ara es va a celebrar, i per a recordar el XII centenari del Concili de Nicea II, el qual reconduí la veneració de les imatges, destinades a sostenir i ajudar la devoció dels creients. Les icones s'han d'interpretar, d'acord amb els orientals, com a “realitats sacramentals”.

Per a qualsevol informació us podeu adreçar a la Secretaria de l'Institut de Teologia de Barcelona, de dilluns a dijous, de les 6 a les 8,30 de la tarda. Telèfon 254 19 63.

Les sessions són obertes a tothom i tenen lloc a l'edifici del Seminari, carrer Diputació 231, de les set a tres quarts de nou del vespre. Es pot fer la matrícula per temes individualitzats.

(1). Documents d'Església, núm. 465, col. 1213 ss.

Antic 190

SRA. DOLORS

Compra mobles antics i tota mena de objectes antics, pisos sencers

Paguem al comptat
Tel. 201 96 30

Muntaner, 190

08036

URGELL

Carta pastoral del bisbe Joan

La marginació del Pirineu agreujada per la crisi de la llet

LA SEU D'URGELL.— En l'escrit pastoral el Bisbe d'Urgell primerament fa una descripció de la situació de precarietat en què viuen els pobles de muntanya. Com a conseqüència de la marginació que afecta la muntanya, monsenyor Martí esmenta la massiva emigració. Durant els divuit anys del seu pontificat urgellenc, tres de cada cinc explotacions han tancat. L'escrit fa una contundent denúncia de la degradació que afecta la muntanya:

"Manca d'aigua... pitjor encara estan les clavegueres. L'electricitat no arriba a totes les finques. Ni el telèfon. Carreteres dolentes". No oblidis tampoc el problema de la família:

"Molts joves no troben una dona que vulgui casar-se amb un pagès i viure a un poble petit".

Finalment el bisbe Joan afegeix les queixes de la gent del camp per la política tributària sobretot en el capítol de les transmissions patrimonials.

A tots aquests problemes ara s'hi suma el de la llet, el producte principal que sosté la muntanya. "Ara la llet d'Europa, bona, abundant i barata ja ve a fer la competència. Només faltava això aquí a la muntanya on l'èxode de la població jove cap al món urbà fa temps que dura".

L'escrit pastoral intenta suggerir els passos que cal donar per a esbrinar la sortida. Els mateixos ramaders cal que facin alguns canvis, però l'administració ha d'aplicar al camp, i sobretot a la muntanya, una altra política. A la muntanya encara hi ha joves que no han abandonat: els uns busquen alternatives en el turisme o bé en la producció de carn. Altres desafien la situació, són joves ben preparats i decidits. "Són ells, diu el Bisbe, els primers que hauran de crear i trobar la solució".

En segon lloc l'escrit apunta la sortida tècnica. "La vaca és la reina", afirma el Bisbe. I seguint

el tema suggereix la selecció de races, la sanitat i la bona alimentació del bestiar. Amb menys de les 50.000 vaques que hi ha a la muntanya catalana, si hi ha selecció, es podria competir millor.

Convé també més informació: "Coneixen poc la política de la CEE. Tot el referent a les quotes de reducció —que per a la mun-

Joan: "Sovint la rivalitat arriba a la baralla".

En els darrers apartats de l'escrit monsenyor Martí reclama també l'ajuda de la gent d'Església. Recorda que cal donar el millor servei religiós possible als pobles i mantenir el que ell anomena "la comunitat fraternal". Recalca la importància dels fills: "Quan recordem als matrimonis que els fills són el millor do de Déu, estem preocupant-nos perquè la vida continuï". Cal viure els problemes de la gent, defensar els seus drets, preocupar-se de tot el que afecta la gent dels pobles. I el Bisbe acaba demanant l'ajuda de tots ara que la competència i l'entrada a la CEE ocasionen preocupacions al sector de la llet. "La ramaderia en general i especialment la producció de llet dona vida a tot el nostre Pirineu".

Andorra: Una exposició d'art realçarà la celebració del II Pareatge

La Conselleria d'Educació i Cultura d'Andorra prepara una exposició d'art per commemorar els 700 anys de la signatura del II Pareatge, document que completava els acords del I Pareatge signat també per Pere d'Urtx, bisbe d'Urgell i el Comte de Foix. Aquests documents configuren la formació política d'Andorra.

La mostra d'art voldria aplegar documentació i peces relacionades amb el Principat, entre al-

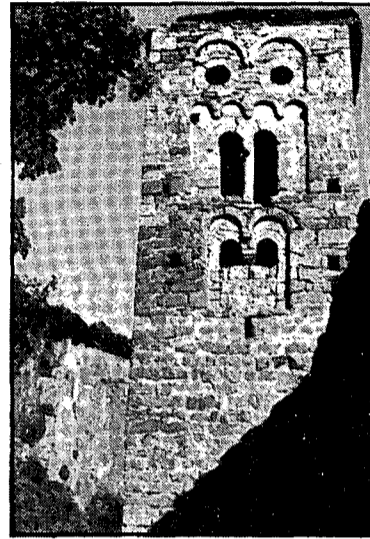
lar de la Seu, desmentint, però, algunes informacions de premsa, no serà portada a l'exposició cap obra d'art procedent del Museu Diocesà. El motiu és elemental: el Museu Diocesà no custodia cap peça procedent d'Andorra, perquè en la seva tasca de recollida i salvaguarda de peces d'art la Comissió del Patrimoni Cultural ha considerat sempre l'autonomia nacional del país veí i no hi actua.

Els seminaris de Colòmbia, plens

"Els nostres dos seminaris estan plens de gom a gom, passada ja del tot la crisi vocacional. En tots els seminaris de Colòmbia igual, gràcies a Déu". La informació ha arribat a CATALUNYA CRISTIANA a través del missioner fill de les comarques del bisbat d'Urgell, Sebastià Bonjorn. "A la nostra parròquia tenim seminaristes al Seminari Major i Menor".

Durant l'estiu del 1988 a l'Institut Tecnològic del Sur, centre fundat i dirigit pel missioner d'Urgell, s'hi ha organitzat un curs d'informàtica per a seminaristes de teologia i filosofia. Cinquantatres estudiants hi han obtingut el títol de graduats en informàtica. "Tenim, escriu Sebastià Bonjorn, 33 computadores a tot color i a tot timbal... Els fills dels pobres també són fills de Déu". Segons informacions rebudes de Colòmbia, l'Institut Tecnològic del Sur disposa del centre d'informàtica més modern i ampli del país. Una glòria per a l'Església i per a la diòcesi d'Urgell.

ANTONI MIRABET

En molts pobles de muntanya el campanar és testimoni silenciós d'un oblit inexplicable. Gavarna, un més.

tres objectes, s'hi exposaria el document del II Pareatge. L'exposició s'obriria el dia 7 de desembre i es clouria el 15 de gener de 1989.

El Bisbat d'Urgell col·laborarà en la mostra i autoritzarà el trasllat a Andorra d'alguns documents guardats a l'Arxiu Capitu-

FETS I CRITERIS

El nou Moisès

Pot semblar el títol d'una pel·lícula, però és el subtítol d'un llibre dedicat al Papa actual: "WOJTYLA, El nou Moisès". L'ha publicat l'editorial Mondadori, de Milà, aquest setembre amb motiu del desè aniversari del pontificat de Joan Pau II.

Els autors són dos periodistes italians, Domenico Del Rio i Luigi Accatoli, dels diaris "la Repubblica" i el "Corriere della sera", respectivament. El llibre, de 173 pàgines, està escrit en un estil incisiu, molt "periodístic", simplista a vegades, documentat sempre. Té la seva originalitat, el seu "ganxo". Sembla com si la banda sonora d'un video suplís les imatges perquè l'àmplia selecció d'afirmacions pronunciades, o "cridades", per Joan Pau II que s'hi exposen, donen una vivesa extraordinària a tot el text.

Té una breu introducció signada per ambdós autors que comença així: "Hi ha un home que, des de fa deu anys, no deixa en pau el món. Ve de Polònia i es diu Karol Wojtyla". Com a "nou Moisès ha de fer retrobar als homes la Terra promesa, els ha de fer tornar a ser Poble de Déu". "La seva ànsia missionera és immensa... el seu crit de salvació és altíssim. Es presenta al món amb signes de contradicció: pobre i potent, humil i condemnant... home de l'esperit i home dels mass media".

Domenico del Rio és l'autor del primer capítol, que s'intitula: "El crit de Wojtyla".

Enceta el tema així: "El crit més fort el fa a Lima, al Perú, la tarda de l'1 de febrer de 1985". Explica el concepte que la terra no pot passar sense Déu. "És el pensament que més l'enardeix, que més potència dona a la seva veu".

Digué el Papa: "L'home pot organitzar la terra sense Déu, però sense Déu només la pot organitzar contra l'home".

A continuació el llibre presenta vint pàgines, amb més de 140 frases anomenades "Els crits de Wojtyla en els viatges pel món".

Luigi Accatoli és l'autor del capítol "Un pontificat missioner". La seva tesi és aquesta: una possible interpretació dels deu anys del papa Wojtyla és considerar el seu pontificat intensament i prioritàriament com una tasca missionera, messiànica, en el seu sentit religiós, i apocalíptica, amb visió escatològica. "Wojtyla se sent cridat a mobilitzar la comunitat catòlica mundial per ajudar a superar la crisi religiosa del segle vint". "Aquest mòbil missioner és també la clau d'interpretació de l'esforç de Joan Pau II per a la unitat dels cristians i per al diàleg amb les religions no cristianes.

Accatoli fa referència a quasi un centenar de citacions literals del Papa amb algunes observacions certament afinades. El capítol acaba així: "El primer decenni del pontificat ens ha revelat el Papa missioner. El segon ens dirà si l'Església el segueix, o si Wojtyla predica en el desert".

Llàstima que aquest acabament sigui poc coherent amb el que l'autor ha anat exposant al llarg del capítol, encara que hom pot comprendre que l'estil periodístic demani acabar en punxa.

RAMON TORRELLA I CASCANTE
Arquebisbe de Tarragona i Primat

El bisbe Joan acaba de publicar una carta pastoral sobre la incidència de l'ingrés a la CEE en la indústria de la llet. Al cúmul de problemes que afecten la muntanya, ara s'hi afegeix la crisi de la llet. Monsenyor Martí apunta algunes solucions.

tanya haurien de ser menors— als ajuts econòmics que es poden obtenir, car hi ha previsions per a ajudar les regions més deprimides".

Finalment fa una exhortació a la col·laboració, a les agrupacions i al cooperativisme. S'ha de superar el tradicional individualisme de la gent del camp. Diu el bisbe

CATALUNYA 700 ANYS

PELEGRINATGE A ROMA CONVOCATÒRIA A TOTS ELS CANTAIRES

Tots els cantaires de Corals, degudament acreditats i inscrits al PELEGRINATGE A ROMA PER AL MIL·LENARI DE CATALUNYA, són convidats a assistir als assaigs preparatoris que se celebraran a Barcelona, els dies 13, 19 i 20 de novembre.

diumenge, 13 de novembre, de les 17 a les 19 h.

dissabte, 19 de novembre, de les 17 a les 19 h.

diumenge, 20 de novembre, de les 11 a les 13 h.

diumenge, 20 de novembre, de les 17 a les 19 h.

diumenge, 27 de novembre, de les 10 a les 13 h. ASSAIG GENERAL: a ESCOLES PIES, c/. Diputació entre Pg. de Gràcia i Pau Claris.

Local dels assaigs: Parròquia de SANT LLORENÇ, c/ Entença, 109
2on. pis. entre Aragó i València.

Programació: Sardanes i cançons populars catalanes amb cobla.
(Cobla Ciutat de Berga).

Marinada, L'Empordà, Sardana per al Mil·lenari,
La Balanguera, Els contrabandistes, Aquestes muntanyes.
Sense cobla: "L'home negre" de Karol Wojtyla (Joan Pau II)
i Valentí Miserachs.

Si us manquen partícules, les podeu comanar al Secretariat pel Mil·lenari a Roma, c/ Rivadeneyra 6 3a. planta. o bé a les Aules de Cultural Musical, c/ Entença, 99 entresol escala exterior.

Les nostres veus seran el ressò de mil anys d'història i de fe.

BARCELONA

El cardenal Jubany, en els 25 anys de l'Escola Viaró

"Joves: aneu a Crist"

BARCELONA.— El Cardenal-Arquebisbe de Barcelona, Narcís Jubany, en l'allocució a les famílies del col·legi Viaró, amb motiu de la celebració dels 25 anys d'aquesta obra corporativa de l'Opus Dei, s'adreçà als alumnes del col·legi —n'han passat prop de 5.000 per les seves aules— dient-los: "Obriu els ulls, aneu a Crist, que és la llum, busqueu raons i ideals seriosos que us obrin els ulls al vostre esdevenidor i a la vostra vocació, ideals que us donin raó de la vostra vida mateixa: busqueu-los. I no us deixeu enganyar per aquells que, d'una manera clara o més solapada, prediquen ideologies utòpiques que no porten en si mateixes ni el sentit del Cristianisme, ni tampoc el sentit d'un humanisme que consideri l'home amb tota la seva dignitat".

Els 25 anys del col·legi Viaró, de Sant Cugat del Vallès, s'han complert el passat mes d'octubre. Tingueren com a acte central la celebració de la Santa Missa, presidida pel Cardenal de Barcelona, acompanyat pel Vicari Delegat de la Prelatura Opus Dei a Barcelona, Dr. Manuel Dacal, i per diversos sacerdots que exercixen o han exercit aquests anys llurs atencions pastorals als alumnes del Centre.

"Sigueu receptius"

A l'homília de la Missa, a la qual assistiren pares, profes-

"El futur del laïcat s'està formant en la família la qual ha de ser la primera a evangelitzar"

sors i alumnes, així com també els "Seniors" —tal i com es coneix a Viaró els alumnes que han passat anteriorment per les seves aules—, acompanyats de les seves famílies, el cardenal Jubany es referí a l'actitud receptiva dels joves, dient que "podem fer molt per a ells, el col·legi pot fer molt

per a ells, tot el col·legi, tota la institució. Però subratllo principalment pares i professors, i els alumnes també, perquè jo els diria això: sigueu receptius, però tingueu també vosaltres la suficient claredat de visió, la suficient lucidesa per a entendre quines coses són bones i quines ho són menys".

"El moment, com veieu, és delicat —afegí adreçant-se a pares i professors—, ja ho sabeu; els pares que sou aquí en teniu consciència d'això, i molts sofriu, no ho dubto, perquè sé que molts pares sofriu (...). Tingueu cura de la vostra llar domèstica, primer de tot, que sigui realment un santuari

on els pares sigueu els "sacerdots" evangelitzadors dels vostres fills. Procureu també fer costat a tot el que faci el col·legi".

També destacà que "el Fundador de l'Opus Dei digué aquí mateix una cosa importantíssima, i m'agrada repetir-la: al col·legi, les coses més importants són tres: els pares, els professors i els alumnes", i, a continuació se centrà en l'ídentic paper que cada un d'aquests tres protagonistes ha de tenir en la vida de l'escola.

"La família, una gran preocupació"

El cardenal Jubany subratllà que "una de les grans preocupacions que tinc és la família", afegint que "el futur del laïcat s'està forjant en la família", la qual "ha de ser la primera a evangelitzar". "Com l'encens que puja al cel —concloué— posem també les nostres peticions: les que us he suggerit, les que vosaltres arribeu a pensar ara als vostres cors (...) i, alhora que donant gràcies a Déu, li demanem que ens ajudi, que el col·legi Viaró segueixi endavant, que hi hagi una molt bona formació, a fi que aquests nois que surten d'aquí, de l'escola, mitjançant els pares, els professors, i a través de totes les ajudes i la superació de les dificultats, siguin nois pel millor camí, i que el dia de demà siguin l'orgull dels seus pares".

IMPROMPTU

Ai, la burocràcia!

Quan cal resoldre un problema que, de moment, sembla senzill, sorgeixen entrebancs que mai no hauríem imaginat.

Per exemple, canviar de nom una sepultura sembla cosa fàcil, i fins i tot rutinària. Només ho sembla. Perquè al servei corresponent comencen per demanar documents i més documents que acreditin els drets del demandant; documents que es van obtenint amb més o menys facilitat fins que, n'hi ha un, que origina el problema: la còpia del testament del primer propietari de "l'immoble" funerari.

I aleshores al Col·legi de Notaris demanen la seva llista de documents per tal que puguin estendre la còpia del testament en qüestió. I com que no en tenen prou amb els documents normals, en demanen un, el certificat de naixement, no en extracte, sinó literal; i no queda més remei que perdre uns quants dies més.

És que els notaris, els homes que "donen fe" volen estar ben segurs que la fe que donen és correcta de dalt a baix... I a mi, personalment m'han dit que per estar segurs que jo sóc nét de la meva àvia i poder-me estendre la còpia del testament, em cal un nou certificat que acrediti que sóc fill de la filla de la meva àvia, que era la meva mare que, pobreta, va morir abans que ella...

Sí, portarem tots els documents que calguin, però, ¿no es podria facilitar una mica tot aquest enferragament burocràtic?

I que em perdonin els notaris. Em fan tot l'efecte d'aquell sant Tomàs, l'apòstol que per creure va haver de veure...

ORIOL CAMPS

GLOSSES DOMINICALS

Som solidaris o no?

És molt coneguda l'afirmació del Papa que "la pau és fruit de la solidaritat". Això és cert, perquè, encara que es digui que la pau neix de la justícia i que el nom de la pau és el desenvolupament, ni aquella ni aquest existirien sense la solidaritat, que neix de la caritat.

Generalment la paraula "solidaritat", la referim a la necessària vinculació fraterna de tots els pobles i les nacions. Però cal subratllar que la solidaritat s'ha de dur a terme també en les relacions de les persones que conviuen en un mateix poble, barri, parròquia, etc. Ningú no es pot sentir excusat de la tasca, difícil però meravellosa, de col·laborar en la feina d'ajudar tot l'home i tots els homes.

Però, ho fem els cristians? ¿Som solidaris els uns dels altres? Més d'un cop les comunitats cristianes obliden o ignoren els pobres i necessitats que hi ha en el seu territori. Tot i això, cal confessar que s'ha avançat molt, gràcies, sobretot, a la tasca de Caritas. No s'ha d'abandonar l'esforç d'una educació, sensibilització i formació adequades. El món d'avui necessita veure en la solidaritat dels cristians "la mà amiga de Déu".

El Papa ha dit que la solidaritat és una virtut humana i cristiana. És humana, en primer lloc, perquè té les arrels en la consideració de l'home, en la seva dignitat radical: un ésser creat a imatge de Déu. "L'exercici de la solidaritat dintre de cada societat —ha escrit el Papa— és només vàlida quan els seus membres es reconeixen, els uns als altres, com a persones". L'explotació, l'opressió i l'anul·lació dels altres queden efectivament exclosos d'una societat, quan "l'altre" és considerat com a persona i no pas com un objecte, el qual es pot manipular fins a la degradació.

La solidaritat també és una virtut cristiana, un dels actuals components de la caritat. Té l'arrel en l'amor pel qual Déu s'ha fet solidari de tot home en

Jesucrist. L'encarnació del Fill, el fet de fer-se home com nosaltres, és la irrupció de Déu en la història humana per a estimar, per a salvar tots els homes sense excepció. D'altra banda, ¿que potser no és cert que la més eloqüent expressió de solidaritat de Déu amb cada home es troba en les paraules de Jesús: "en la mesura en què ho vau fer a un d'aquests germans meus tan petits a mi m'ho fereu"? I es referia als famolencs, als assedegats, malalts, empresonats, etc.; en una paraula, als pobres i als marginats.

Avui, l'individualisme —expressió més o menys pal·liada de l'egoisme— va creixent visiblement en la nostra societat. Per això els cristians han de dur a terme una solidaritat més real i més eficaç: sobretot amb els més pobres. Cal descobrir-los, cal ajudar-los, cal sentir-se unit a ells amb una solidaritat, que és amor i és perdó i és reconciliació. I això, cal fer-ho practicant la caritat, en totes les dimensions específicament cristianes: l'ús evangèlic dels diners, el fet de compartir els béns materials, la pràctica i l'exigència de la justícia, la possessió d'un esperit pacífic i pacificador, etc. Cal no oblidar l'observació actualíssima del Papa, en recordar aquest principi tan evangèlic i tan arrelat en la tradició de l'Església: que tots els cristians tenim l'obligació d'"alleujar la misèria dels qui sofreixen, no solament amb allò que és «superflu», sinó també amb allò que és «necessari»".

"La fe apropa i uneix els homes —ha dit el Papa—, els agermana, els fa més sol·lícits, més responsables, més generosos en la dedicació al bé comú". Aquesta mateixa fe ens afirma en la gran veritat que la solidaritat és una dimensió constitutiva de la missió de l'Església i de la identitat cristiana.

NARCÍS JUBANY
Cardenal-Arquebisbe de Barcelona

GIRONA

El Dr. Jaume Camprodon encoratja els pares a fi que els infants tinguin accés a l'ensenyament de la religió

"Comuniqueu als fills la certesa que Déu els estima"

GIRONA.— El Dr. Jaume Camprodon, bisbe de Girona, s'ha adreçat als pares dels infants que han batejat els seus fills a fi que siguin conseqüents amb l'abast d'aquest fet i facin per manera que rebin la formació religiosa, tot deixant de banda capteniments que tendeixen que siguin els fills, en la seva majoria d'edat, els qui decideixin rebre o no formació cristiana.

"Avui m'adreço als pares que teniu algun fill o filla de dos a set anys i que el vareu dur a l'església perquè fos batejat. Com a cap de l'Església a Girona no compliria el deure, si no us acompanyava en el camí iniciat, obrint-vos a la realitat i als horitzons del vostre fill en tant que és batejat", comença dient el bisbe Jaume.

Des que és al món, sinó abans, us heu proposat crear al seu entorn un clima apte perquè la seva personalitat es desplegui equilibradament, afectuosament i forta. Li heu donat la vida responsablement i sou conscient que el vostre compromís amb ell no s'acaba amb el fet de posar-lo al món.

L'heu batejat. La fe de l'església ens diu que pel baptisme Déu ha sembrat en el seu cor la llavor de la seva vida. I des d'aquell dia, per gràcia, però també per dret, pot dir a Déu: "Pare". És la gran certesa i la gran esperança que s'arrela en el cor del vostre fill; saber-se estimat per Déu. És hora, doncs, de

crear al seu entorn un clima perquè aquesta relació amb Déu creixi, s'il·lustri i s'enforteixi.

Pujar-los en la fe dels batejats

En portar-lo a l'Església us comprometreu a pujar-lo en la fe d'un batejat. Potser no ho veieu massa clar, però en parlarieu seriosament i us decidireu pel baptisme. Pot ser, també, que no massa convençuts acceptareu que fos batejat, passant la responsabilitat als padrins o als avis de l'infant. Sabeu que les responsabilitats preses es compleixen o es deixen de complir.

Pot ser encara que el baptisme obeís únicament a la pressió social. Llavors sou de plànyer perquè vol dir que no sou lliures ni quan es tracta dels vostres fills.

Tornem al tema. La vostra filla o fill té dos-set anys. S'obre a la vida, a l'entorn. Comença a conèixer els pares, a descobrir els germans. I us coneix més per relació afectiva que per les explicacions que poguéssiu donar-los. Les explicacions aniran venint a mesura que en sigui capaç. Per aquest mateix camí cal ajudar-lo a obrir-se a Déu, l'amor del qual arriba al més endins de la seva intimitat. Per complir aquesta missió trobareu quaderns i llibres i pot molt ben ser que a la parròquia s'o-

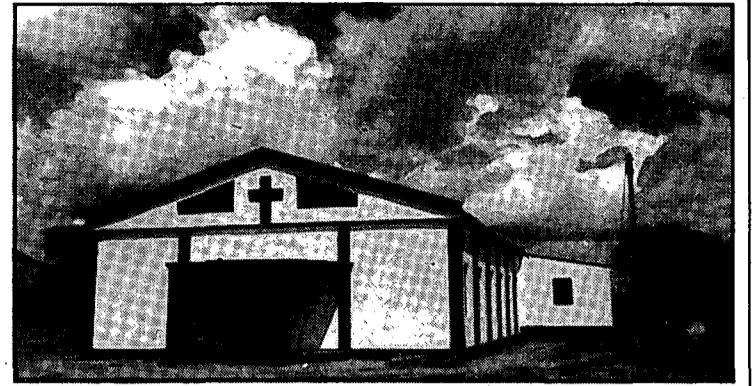
ferexi alguna trobada d'orientació.

Dir a Déu: "Pare nostre"

Quan l'infant comença un ensenyament sistemàtic a l'escola, és l'hora també de la catequesi. La catequesi de la parròquia, a més d'ajudar-lo en l'aprenentatge i donar-li una il·lustració de la fe, descobrirà que els altres nens i nenes del mateix carrer, de la mateixa escola o que coneixerà de nou, que com ell segueixen el camí de Jesús. S'agermanarà amb ells per dir a Déu; "Pare nostre".

Pot ser us heu dit: "Batejar-lo, sí; però educar-lo en cristià, que sigui ell que ho demani". És un raonament il·lògic. ¿És que li barreu el camí de les amistats que considereu bones? ¿És de bon seny plantar una llavor o un esqueix de planta pensant no conrear-la? "És que no volem condicionar-lo". Però, ¿podeu lliurar-lo de l'impacte de l'egoisme de la societat, que ja li està arribant per tants cantons? ¿Heu vist cap camp no conreat que no hi creixin les llavors que porta el vent?

Pares que heu batejat els vostres fills, asseieu-vos a parlar sobre la seva educació en la fe. Sigueu conseqüents; si els heu portat a batejar perquè Déu els aculli, comuniquen-los la certesa que Déu els estima.

Mossèn Albert Font aixeca una nova església a Moçambic

GIRONA.— Mossèn Albert Font i Castellà, natural de la vila empordanesa de Madremanya ha aconseguit aixecar una nova església per la seva parròquia de Changara, a la diòcesi de Tete de Moçambic. Malgrat les dificultats de la lluita de guerrilles en la qual es troba sotmès aquell país africà des de fa una quinzena d'anys, el capellà gironí ha sabut trobar els recursos necessaris per pagar el nou temple, recursos que en bona part han sortit de famílies i amics de la seva terra natal.

Mossèn Albert Font va estudiar al seminari de Girona i posteriorment es va integrar a l'Institut Espanyol de Missions Estrangeres de Burgos. Un cop ordenat sacerdot l'any 1957 es va incorporar a la seva tasca missionera que no ha abandonat fins avui, fora dels curts espais de vacances. Precisament ara li'n tocava un nou període, però el seu bisbe li ha demanat que continuï uns mesos més a Changara ja que la seva presència és necessària per mantenir les bones relacions entre els missioners i les autoritats civils del país.

Jornada diocesana sobre la qüestió social a Banyoles

El passat dia 12 d'octubre va tenir lloc a la Casa d'Espiritualitat de Banyoles una Jornada Diocesana dedicada a la qüestió social a través de l'estudi de l'encíclica "Sollicitudo rei socialis". Van presentar una ponència cadascun, el professor d'Economia d'ESADE i vice-rector de la universitat de El Salvador, Luis Sebastián, i el professor de teologia de la universitat catòlica de Santiago de Xile, Antón Bentué.

La Jornada va acabar amb una celebració de la Paraula, presidida per monsenyor Jaume Camprodon qui va animar els assistents a posar en pràctica tot allò que havien sentit i discutit durant el dia ja que "les encíclics socials dels papes no poden quedar-se en tema d'estudi o en útil denúncia perquè es quedarien a mig camí". El bisbe de Girona va dir que aquestes encíclics "són una crida a un canvi de mentalitat que ha d'arribar a la manera de viure".

El treball de la Jornada es va dividir per tallers entre els assistents. Hi hagué els següents: Relacions Nord-Sud; Quart Món (bosses de pobresa i marginació); Camins nous, objecció de consciència i objecció fiscal; Som solidaris? (racisme i migració); La lluita per la Justícia, exigència de la fe. La Jornada Diocesana va ser organitzada pel Centre d'Estudis Diocesans, les Delegacions de Justícia i Pau i de Mans Unides i Caritas Diocesana. Durant el dia hi hagué un servei de guarderia per a infants.

M. CABALLÉ

VIATGE CULTURAL

AVIS

Amb motiu del Pelegrinatge a Roma, la direcció de VIATGES CULTURALS, de CATALUNYA CRISTIANA, ha cregut oportú ajornar-los fins el proper mes de gener.

LLANES ARDILLA

Orientació de punt. Jersey d'encàrrec. Teixits de batista brodada i organdí.

Diputació, 405, entre Nàpols i Sicília. Tel.: 232 65 15 - 08013 BARCELONA

ESGLÉSIA I ESCOLA

Consells Escolars: hem de ser-hi?

Dono per suposat que els qui llegeixen aquests breus comentaris són persones interessades en l'escola i que, a més a més, hi pensen des d'una visió cristiana de l'home i de la vida, i amb el desig de prestar-hi un servei com a creients. Per ser més concrets, amb sentit d'Església.

En tot cas, jo penso en aquestes persones quan els escric. I si algú altre —no catòlic— els llegeix, estic segur que no li faran cap mal.

En el darrer comentari em referia als Consells Escolars, i feia preguntes com aquestes: Quina experiència en tenim? Com han incidit en el progrés de les escoles? Què en farem?

Aquestes preguntes, seria bo que les contessin els pares d'alumnes i professors cristians, de tot tipus d'escoles. Perquè tots hi tenim un grau de responsabilitat.

Però avui la pregunta és més incisiva: També nosaltres, els creients, hi hem de participar? Què hi hem de fer, en els Consells Escolars?

No vull inventar-me una resposta. L'he buscada en un document de la Congregació per a l'Educació Catòlica adreçat —aquesta vegada— als laics compromesos en l'escola, i que publicarem ja fa temps amb el títol L'EDUCADOR CREIENT ("El

laic catòlic en l'escola, testimoni de la fe", Roma 1983).

Els destinataris d'aquest document són els professors, però la idea és igualment vàlida per als altres creients de la comunitat educativa.

Hi llegeixo: "La participació activa del laic catòlic (...) és també de gran importància perquè els objectius, programes i mètodes educatius de l'escola en què treballa s'impregnin progressivament de l'esperit evangèlic".

Doncs bé, ens cal aplicar aquest principi a la presència dels pares d'alumnes i professors creients en els Consells Escolars de les escoles públiques i de les escoles privades concertades, ara que s'hauran de renovar: participació activa.

No es tracta pas de ser-hi per imposar criteris —no fóra evangèlic—, sinó per aportar-hi la pròpia qualificació professional i, a través del diàleg, aconseguir que l'esperit evangèlic de llibertat i caritat hi siguin presents per damunt de tot.

Aquesta és la millor manera com els creients podem col·laborar en la construcció de la comunitat educativa. Sabrem fer-ho?

FRANCESC RIU

CATALUNYA **1000** ANYS

PELEGRINATGE A ROMA

MIL ANYS D'HISTÒRIA I DE FE

ENS HI PORTEN

2-3-4-5 i 6 de desembre

**NO T'HO PENSIS MÉS. VINE A ROMA.
HEM DE SER MILERS!**

*** QUÈ PODEU FER PER INSCRIURE-US?**

— A qualsevol de les Oficines d'Ultramar Express

Departament Religios	Calvet, 36-38	Estació de Sants	Avda. Roma, 113	Sardenya, 499	Muntaner, 447	Diputació, 10-12	Passeig Marítim, 44	València, 5
Rambles, 109	08021 Barcelona	08021 Barcelona	08011 Barcelona	08024 Barcelona	08006 Barcelona	Calella de la Costa	L'Estartit (Girona)	Lloret de Mar (Girona)
Barcelona	Tel. (93) 200 63 33	Tel. (93) 323 33 51	Tel. (93) 323 33 51	Tel. (93) 210 68 61	Tel. (93) 201 50 22	Tel. ((3) 769 08 59	Tel. (972) 75 81 57	Tel. (972) 36 45 16
Tel. 301 12 12								

— A les parròquies, escoles i institucions que formin un grup de pelegrins
— A les Oficines de la Comissió Central, Rivadeneyra, 6, 3er. Hores d'oficina

NOTEU: 1. En el moment de formalitzar la inscripció s'haurà d'abonar la quantitat de 10.000 ptes.
2. La resta s'abonarà al rebre la **BOSSA DE PELEGRÍ** (credencial, tickets, ensenya, manual, mapes, etc.)
3. Per a més informació: Oficines de la **Comissió Central d'Organització del Pelegrinatge**, c/. Rivadeneyra, 6, 3er. - 08002 Barcelona. Tel. 318 67 65.
4. La Delegació pel bisbat de Barcelona té les seves oficines a aquesta mateixa adreça.

Amnistia Internacional està treballant per l'alliberament de presoners de consciència a 85 Estats del món

Drets Humans: L'assignatura pendent del Sud... i del Nord

No cal ser massa pessimista per reconèixer que la situació dels Drets Humans arreu del món és força precària. Al Nord i al Sud, a l'Est i a l'Oest els drets de les persones i dels pobles són trepitjats en nom de Déu, de l'Estat i a voltes, del Poble.

Violen els Drets Humans els qui no respecten els drets dels pobles a ser lliures; els qui no respecten la identitat d'una comunitat, els qui per raons ideològiques, religioses, culturals o racials persegueixen els qui no són com ells.

Amnistia Internacional, Acció de Cristians per a l'Abolició de la Tortura (ACAT), l'Organització Mundial Contra la Tortura (OMCT-SOS Tortura), o el Tribunal Permanent dels Pobles, entre d'altres, presenten, any rera any, la cara tràgica dels Estats. Aquells Estats que necessiten la violència per mantenir el seu poder sobre la població.

Actualment, aquests organismes humanitaris han calculat un mínim de 800.000 presos polítics a tot el món, encara que són conscients que el nombre és molt més elevat. Un de cada tres estats utilitza la tortura sobre els oponents i s'estima que el nombre d'execucions arreu del món és d'unes 1.500, cada any.

Casos com el de Sud-àfrica, on es calcula que hi ha 118.000 presos i que té la taxa d'execucions més alta del món, o com el de Guatemala que ha batut tots els rècords pel que fa al nombre de desapareguts (uns 38.000 en els darrers 20 anys) i de barbaritats contra la població, són un botó de mostra del que està passant al món.

La violació dels Drets Humans no té color. Des de la pro-soviètica Etiòpia a la pro-nord-americana Tailàndia les presons són plenes de dissidents polítics i les execucions a l'ordre del dia. Això sense comptar amb la pràctica habitual de la tortura i les condicions infrahumanes en què viuen els detinguts.

Els rapports d'Amnistia Internacional han presentat denúncies davant l'opinió pública mundial dels empresonaments d'homes i dones, totalment arbitraris. I això passa a països presents a la ONU i que han signat la Carta dels Drets Humans.

Diversos organismes han denunciat la utilització de sofisticats mitjans per fer "enraonar" als presos. Aquests mitjans són pro-

gressivament menys sofisticats mentre menys desenvolupat és el país. Però no per això deixen de ser, essencialment, el mateix.

El més greu de tot és que la tortura, l'homicidi polític, els confinaments forçosos a camps de detenció secrets o l'empresonament sense causa ni judici són cada vegada més nombrosos. I fugir és l'única sortida per a milers de perso-

nes, sobretot, del Tercer Món.

Segons l'organització SOS Tortura, de Ginebra, la utilització de la tortura ha augmentat en els darrers anys i no solament als sistemes dictatorials; altrament, les noves "democràcies" del Tercer Món es veuen incapaces de garantir els Drets Humans bàsics. El poder dels antics dictadors, o dels seus acòlits, és una dramàtica realitat.

La cara bruta dels Estats

Els homicidis polítics perpetrats pels governs han estat recollits en voluminosos informes per nombroses entitats humanitàries.

En els darrers anys, centenars de milers de persones han mort per les autoritats polítiques: matances en forma de genocidi com les perpetrades pel govern dels militars guatemalencs, pels Khmers Rojos a Cambotja o per l'exèrcit d'Idi Amin a Uganda mostren que ni als 70 ni als 80 la situació dels Drets Humans permet un respir.

En els últims vint anys, els pitjors crims contra la humanitat s'han comès a països del Tercer Món. Però cal recordar que aquests crims s'han dut a terme en nom d'una ideologia procedent de països del Nord, o si més no, hereva d'aquesta.

Els Khmers Rojos, d'inspiració maoista, van acabar amb la infraestructura d'un país i amb quasi dos milions de cambotjans. Per un decret de 17 d'abril del 1975, el govern de Kampuchéa ordenava la clausura forçosa de mercats, correus, telègrafs, transports; així, tot contacte amb el món exterior desapareixia. Després van venir les matances. Es calcula que es va experimentar el 40% de la població, entre el 1975 i el 1979. Paral·lelament, mentre el poble passava fam, el país estava exportant tones d'arròs cap a la República Popular Xina.

Els militars guatemalencs, en nom dels valors occidentals han assassinat poblacions senceres. S'afusella, s'incinera, es tortura, es tallen caps, s'amputen cames, braços, es viola, es tortura i s'assassina en nom de la lluita contra el comunisme. La Conferència de Bisbes Guatemalencs (de caire molt conservador) emetia la següent declaració l'any 1982: "Mai no hi ha hagut una situació tan extrema en la història del país; aquests assassinats constitueixen un veritable genocidi".

Els Drets Humans no es limiten al dret a pensar o a caminar lliurement. Els Drets Humans també tenen en compte que la persona ha de tendir a tenir una llar, una vida digna, una alimentació adequada.

Campanya d'Amnistia Internacional

Ara fa quaranta anys, el 1948, les Nacions Unides adoptaven la Declaració Universal dels Drets Humans, acatada per tots els governs. Avui, quaranta anys després, Amnistia Internacional ha llançat a nivell mundial la campanya més gran de la història de l'organització: la campanya "Drets Humans, ara!", per tal de conscienciar l'opinió pública internacional que encara queda molt camí per recórrer fins que el respecte a tots els principis de la Declaració sigui un fet. Amnistia Internacional vol difondre la Declaració a la població d'arreu del món i ensenyar-li que només coneixent els seus propis drets podrà aprendre a defensar els seus conciudadans. La campanya va adreçada a tots els governs del món que es comprometin realment a complir i fer complir als altres governs els tractats internacionals de Drets Humans que han ratificat o als quals s'han adherit com a membres de les Nacions Unides, i que promoguin l'educació en els Drets Humans dels seus conciudadans. Finalment, l'objectiu més immediat d'aquesta campanya és el de donar a conèixer els casos de tots aquells activistes que, arreu del món, han estat empresonats o han perdut la vida per defensar la causa dels Drets Humans.

Tots aquests objectius estan expressats a la crida de la campanya que Amnistia Internacional ha llançat a nivell universal per tal que sigui signada per gent de tots els països i de totes les ideologies, i que serà presentada per l'organització davant les Nacions Unides el 10 de desembre, Diada dels Drets Humans. Volem que signin la crida des dels caps de govern als ciutadans del carrer; les agrupacions, els col·lectius de tot tipus i tots aquells que, en suma, es vulguin adherir a aquesta campanya en favor dels Drets Humans.

En aquests moments, més de la meitat dels Estats membres de les Nacions Unides tenen empresonats ciutadans en circumstàncies que conculquen la declaració dels Drets Humans i Amnistia Internacional està treballant per l'alliberament de presoners de consciència a 85 Estats del Món. Aquest fet constitueix una burla de les promeses oficials que els Estats acostumen a fer en matèria de Drets Humans. Des del gener del 1988 l'organització ha adoptat prop de 500 persones que han estat empresonades per l'exercici no violent dels seus drets; ha hagut d'emetre més d'un centenar de crides urgents per socórrer més de 450 presos de 45 paï-

sos, que estaven essent sotmesos a tortures o corrien el risc de ser executats o de morir a la presó. Només entre els mesos de gener i febrer, Amnistia Internacional ha tingut notícia de la condemna a mort de 154 persones a 12 països i de 115 execucions a 10 països més. Totes aquestes xifres responen a les dades que Amnistia Internacional ha pogut comprovar de manera fidedigna, segons la norma de l'organització. Evidentment, les xifres reals són molt superiors.

El panorama actual no és esperançador. Però no podem oblidar mai que la millor manera d'anar avançant en el difícil camí de la lluita pels Drets Humans és exercir una pressió constant. Volem pressionar els governs i les Nacions Unides per tal que protegeixin els Drets Humans i els considerin com una responsabilitat seva, treballin de manera constant i siguin conscients que mitjançant la suma de les seves accions, per petites que siguin, estan construint, dia a dia, la pressió necessària per al canvi.

MARIA DEL MAR PALOMO
Presidenta d'Amnistia Internacional a Catalunya

A Filipines la policia, l'exèrcit o les forces paramilitars conegudes com els "Vigilantes" són els responsables de greus crims contra persones indefenses. Al Perú, tant el grup Sendero Luminoso, de caire maoista, com les forces governamentals han mostrat un menyspreu absolut vers els Drets Humans assassinant camperols innocents.

Els "Desapareguts" són una altra modalitat d'abús de poder per part dels governs. Quasi 100.000 persones han desaparegut a l'Amèrica Llatina. Guatemala, Argentina, Xile, Uruguai... en tenen el rècord.

El genocidi de les comunitats indígenes a Guatemala, a Brasil, a Paraguai o a Timor Est; la política contra els tàmls a Sri Lanka (actualment, amb tendència a suavitzar-se), contra els kurds a Turquia o Irak, també són una mostra del que és capaç de fer la indiferència vers la humanitat.

No podem oblidar els recents atacs contra la població kurda a Turquia o Irak. Irak ha llançat un mortífer gas contra la seva pròpia població kurda, després que els iranians entressin a poblacions d'aquesta comunitat.

I així, un llarg etcètera.

La violació dels Drets Humans no té color. A Xile per exemple s'ha perseguit contundentment la dissidència política.

Ocupació de països

Un dels casos més greus de violació dels drets dels pobles es va produir el 25 d'octubre del 1983, quan 6.000 soldats dels Estats Units envaeixen Granada, una illa caribènica de 113.000 habitants.

Els territoris ocupats de Gaza i Cisjordània per part dels israelians i la política d'hostigament contra els palestins; l'ocupació de part del Sahara Occidental per part del Marroc; l'ocupació de Timor Est per l'exèrcit indonesi i la política d'extermini contra el poble de Timor; la presència de l'exèrcit soviètic a l'Afganistan des del 1980; o la vietnamita a Cambotja; l'ocupació de Namíbia per Sud-àfrica, són uns quants exemples de la violació dels drets dels pobles i dels homes i dones que pertanyen a aquests pobles.

Ara però, alguns països han començat a repatriar les seves tropes: l'URSS es retira de l'Afganistan i Vietnam de Cambotja.

Però encara hi ha països que han de patir la presència estrange-

ra: Namíbia, Timor, Granada, Sahara Occidental... entre d'altres.

En aquest cas, cal recordar que el Nord és el culpable del sofriment d'aquests pobles ocupats. L'Estat espanyol lliurà "discretament" el Sahara al Marroc; Portugal es va rentar les mans després que deixà Timor Est en mans d'Indonèsia; el mateix va fer Holanda amb les illes Moluques... I el cas de Granada ha quedat ignorat.

Els territoris ocupats per Israel, per Sud-àfrica, per Indonèsia... són qüestions "pendents" per a la humanitat.

Els Drets Humans no es limiten al dret a pensar, a dir o a caminar lliurement per un país; els Drets Humans també tenen en compte que la persona ha de tendir a ser feliç, a tenir una llar, una vida digna.

Així, el dret al treball i a l'esbarjo són per igual Drets Humans.

Es transgredeixen aquests drets quan es nega el treball o les jornades de feina impedeixen una vida plena.

El treball infantil és un atemptat contra els Drets Humans; i al món, sobretot al Tercer Món, hi ha més de 100 milions de nens treballant. La majoria d'ells no van a l'escola; molts moren per l'esgotadora activitat laboral. Una activitat de dotze hores diàries i que, a voltes, suposa uns ingressos que no superen les 100 pessetes al dia.

A Filipines, centenars de nens orfes treballen a la pesca. Salpen quan surt el Sol i tornen quan es fa fosc. Molts moren esgotats i malalts; els patrons els llencen a la mar. I ningú no sap ni tan sols que van néixer.

A Sri Lanka, Filipines, Taiwan, Singapur, Corea del Sud... centenars de milers de nens treballen entre 10 i 12 hores diàries per sous miserables en indústries de

joguines o en aparells electrònics, que després compren els països del Nord a uns preus ridículs, preus que amaguen una ignominiosa explotació infantil.

Més greu encara, és que Filipines, Tailàndia i Corea del Sud tenen organitzades xarxes de prostitució infantil, enfocades totalment de cara al turisme.

...I els estrangers?

La vida digna és un Dret Humà. Així, també cal denunciar com a violació flagrant dels Drets Humans l'explotació dels treballadors haitians a la República Dominicana, on els haitians treballen fins a 14 hores en la collita de la canya de sucre en unes condicions infrahumanes.

El tracte als emigrants esdevé a voltes una transgressió als Drets Humans. La situació en què viuen milions de refugiats arreu del món

és un atemptat als drets de la persona.

En efecte, la repatriació forçada de dissidents polítics, de persones d'una cultura diferent, cap al lloc d'on han fugit suposa un crim. No assistir els qui fugen per raons polítiques, socials, culturals, religioses, i fins i tot econòmiques, és fer costat als règims perseguidors. I és anar contra la Carta dels Drets Humans de les Nacions Unides del 1948.

Hi ha moltes formes de transgredir els Drets Humans. I no tot es limita bàsicament a garrotades o penes de mort. Els Drets Humans van molt més lluny.

L'holocaust silenciós

"Recordo ara aquella nena que moria a un hospital d'Àfrica. Totalment feble, un dia va caure en un estat de semiinconsciència; així va romandre algunes hores. De sobte, s'alçà i, trontollant, va caminar fins on era la seva mare i la va abraçar, després s'arronsà entre els braços del seu pare, i amb un somriure —el somriure dels nens quan se senten estimats— va morir..." (Ezequiel Ander Egg).

Les notícies són inquietants: A Etiòpia, l'any 1988, podrien morir set milions de persones de fam; a Moçambic, quatre milions de persones estan també amenaçades per la fam. A l'Àfrica, l'Amèrica Llatina i Àsia moren milions de persones de fam o com a conseqüència de malalties derivades d'una pèssima nutrició.

Els països del Tercer Món no es poden desenvolupar perquè els manquen els diners. I els pocs que reben s'utilitzen per pagar el Deute Extern... Un Deute que s'està pagant a costa de l'empobriment dels països del Sud. Un Deute que el Nord continua cobrant, tot i sabent les conseqüències que per al Tercer Món això comporta.

Així doncs, no podem parlar de Drets Humans destriant-ho del desenvolupament econòmic. Un desenvolupament que ha de deslliurar les dues terceres parts de la humanitat de la fam, del treball inhumà, de la misèria... Els Drets Humans han de permetre la Pau i la Solidaritat entre les persones, els pobles i els Estats. I aquest és el repte; l'assignatura pendent del Sud... i del Nord.

A.S.N.

PELEGRINAT

CATALUNYA

LA NOSTRA HISTÒRIA I LA M

AVÍS IMPORTANT

Per facilitar les tasques d'organització es prega a totes les delegacions i als grups que formalitzin les seves inscripcions com més aviat millor.

Es recorda a tots els cantaires que han de formar part del Cor, la seva assistència als assaigs que tindran lloc els dies 13 i 20.

Es prega els preveres que pensin concelebrar a la Missa del diumenge dia 4 a Roma, que s'anuncin com més aviat millor a la Comissió de Litúrgia.

Les oficines de la Comissió Central Organitzadora, Carrer Rivadeneyra, 6, 3a. planta seran obertes ambdós dies de 9 a 2 i de 4 a 7, inclosos els dissabtes dies 13 i 19.

GE A ROMA

1000 ANYS

OSTRA FE ENS HI PORTEN

COMUNICAT DELS SENYORS ARQUEBISBES

En el nostre document "Arrels cristianes de Catalunya" els bisbes catalans vam parlar d'aquell amor al poble "que comporta un compromís afectiu de civisme". Aquest compromís es farà palès d'una manera peculiar en un acte específicament catòlic, que tindrà lloc durant la celebració del Mil·lenari de Catalunya. És la peregrinació a Roma, al redós de la memòria de Pere i de Pau, allà mateix d'on ens vingué la fe. Hi recordarem, amb emoció, les nostres arrels i les afermarem, hi pregarem per totes les llars, per totes les dones i per tots els homes de Catalunya, molt especialment pels més necessitats en qualsevol aspecte, i hi saludarem filialment el qui, des d'ara fa justament deu anys, és el successor de Pere, el Papa Joan Pau II. Estem segurs que, avui també, com ara fa mil anys, rebrem del Papa impuls i força moral. Joan Pau II que, a Estrasburg, acaba de reclamar —una vegada més!— el reforçament de la

identitat cultural de totes les regions europees, és un enamorat de la pluralitat de cultures que formen Europa, de l'Atlàntic als Urals, i de les arrels cristianes que les agermanen totes.

No cal dir, d'altra banda, que aquesta trobada romana promoguda pels catòlics és oberta a tothom. Esperem trobar-nos-hi, solidàriament, amb tots els nostres conciutadans que vulguin compartir aquest acte de presència i de projecció de la nostra comunitat nacional a Roma que serà també el pelegrinatge.

Animem, doncs, vivament, les parròquies, associacions, escoles i grups eclesials de Catalunya a fer-se presents i a facilitar la presència de molts a aquesta gran peregrinació a Roma.

NARCÍS JUBANY i ARNAU
Cardenal-Arquebisbe de Barcelona

RAMON TORRELLA i CASCANTE
Arquebisbe de Tarragona i Primat

CALENDARI

Diumenge, 13 de novembre. XXXIII del temps ordinari. Sant Leandre, bisbe; sant Estanislau de Kostka, S.J. i sant Didac, confessor. Festa major a Porrera. Fira a Garcia i Navès.
Dilluns, 14 de novembre. Sant Josep Pignatelli, S.J.; sant Serapi, màrtir i santa Veneranda, verge màrtir. Fira a Salàs de Pallars.
Dimarts, 15 de novembre. Sant Albert el Magne, bisbe doctor, sant Eugeni, arquebisbe i sant Leopold, emperador. Fira a Isona.
Dimecres, 16 de novembre. Santa Margarida d'Escòcia, reina; santa Gertrudis la Magna, verge i sant Edmond, bisbe.
Dijous, 17 de novembre. Santa Isabel d'Hongria; sant Gregori Taumaturg, bisbe; sant Iscle i santa Victòria màrtirs. Festa major a Bàscara, Breda, Rajadell i Sant Pol de Mar.
Divendres, 18 de novembre. Dedicació de la Catedral de Barcelona i de les Basíliques de Sant Pere i Sant Pau de Roma. Sant Aureli, màrtir. Festa major a Lloret de Mar. Fira a Canillo.
Dissabte, 19 de novembre. Sant Faust, diaca; sant Crispí, bisbe i sant Abdiès, profeta.

L'ESGLÉSIA CELEBRA

13 de novembre. Diumenge XXXIII de durant l'any. Lectures: Primera, Dn 12,1-3, S 15, segona He 10,11-14.18, tercera Mc 13,24-32.
14 de novembre. Dilluns de la setmana XXXIII de durant l'any. Lectures: Primera, Ap 1,1-4;2,1-5a, S 1, segona Lc 18,35-43.
15 de novembre. Dimarts de la setmana XXXIII de durant l'any. Lectures: Primera, Ap 3,1-6,14-22, S 14, segona Lc 19,1-10.
16 de novembre. Dimecres de la setmana XXXIII de durant l'any. Lectures: Primera, Ap 4,1-11, S 150, segona Lc 19,11-28.
17 de novembre. Dijous de la setmana XXXIII de durant l'any. Lectures: Primera, Ap 5,1-10, S 149, segona Lc 19,41-44.
18 de novembre. Divendres de la setmana XXXIII de durant l'any. Lectures: Primera, Ap 10,8-11, S 118, segona Lc 19,45-48.
19 de novembre. Dissabte de la setmana XXXIII de durant l'any. Lectures: Primera, Ap 11,4-12, S 143, segona Lc 20,27-40.

Litúrgia de les Hores
Setmana I

Diumenge, 13. Tot propi.
Dilluns, 14. De fèria.
Dimarts, 15. De fèria.
Dimecres, 16. De fèria.
Dijous, 17. Sta. Isabel d'Hongria. Memòria obligatòria.
Divendres, 18. De fèria.
Dissabte, 19. De fèria. Vespres I de demà.

D'ACÍ I D'ALLÀ

Qui pensa estar dret, que no badi i caigui

La persona que comet una mala acció, tal volta la jutgem un monstre o intrús en el nostre món dels qui ens estimem justos. Cap home dolent no pot caure més avall d'aquella capacitat i d'aquella possibilitat que tots tenim de fer el mal. Quan un cau, cau per tots aquells que li vénen darrera, com a advertència per tal que no ensopeguin. Jesús anava a menjar amb tota naturalitat amb pecadors per tal que la comprensió del Salvador els fos llum que els mostrés el camí.

PERE CAMPAS BONAY
Monestir de L'Estany

HOMES I INSTITUCIONS

Cants a l'entorn de la litúrgia de la Paraula, lletra i música de mossèn Josep Soler

Una veu exultant

Una de les intencions del Concili Vaticà II en la reforma de la litúrgia era que el cant entrés en el cor del poble com una forma excel·lent de pregària. Sense excloure les corals especialitzades ni l'ús de l'orgue, que cooperen a l'atmosfera religiosa dels actes litúrgics en certs moments, el propòsit era que en altres moments fos tota l'assemblea dels fidels que a l'uníson lloés Déu amb el cant.

Això reclamava que les cançons fossin de qualitat artística, amb lletra i melodia d'autors autòctons —conexors de l'ànima del poble— i d'una estructura rítmica adient al caràcter o personalitat de cada país.

A Catalunya potser no calia, doncs, la importació de lletres i ritmes foranis, que en el context dels propis països seran prou aptes i dignes per expressar els seus sentiments religiosos, però que aquí no han dit res ni han estat assimilats per la majoria dels nostres fidels; són melodies interpretades per grupets minoritaris i amb ajut de la guitarra, però que la majoria del poble no canta.

Ara es veu la necessitat de crear música pròpia, pensada i escrita per autors catalans i perquè el cant el poble català. No seria cap innovació, donat que aquesta intuïció ja la tingueren i la dugueren a terme autors prou coneguts com Lluís Romeu, Lluís Millet, Mas i Serracant, Sancho Marraço, i tants altres.

És una satisfacció i una esperança que comencin a aparèixer compositors nostres —amb més o menys fortuna— però amb el mateix desig de fer una música digna tècnicament, i assimilable popularment. Ens plau presentar avui la publicació del cassette i canço-

ner "Una veu exultant", lletra i música, de mossèn Josep Soler, prou conegut per les seves recopilacions acurades de la cançó popular catalana. Un dels mèrits de Soler és que les melodies que ha compost connecten amb el cant religiós tradicional, de què hem parlat abans, i ho fan en una línia de pregària, fàcils, sentides, que acompanyen molt bé els textos i que són del tarannà tradicional del nostre poble. Josep Soler es proposa fer per a cada diumenge o festa un cant amb lletra a l'entorn de la litúrgia de la Paraula. Són, però, lletres obertes que es poden cantar en altres diumenges o festes, i que les poden aprendre fins i tot els infants, encara que, com és lògic, cal assajar-les per descobrir la seva força suggestiva.

El llibret i cassette actual és el número 1, amb cants des del primer diumenge d'Advent al VI de durant l'any. S'està preparant ja el número 2, amb cants de Quaresma i Pasqua. El llibret conté la lletra, solfa i acords d'acompanyament. Les il·lustracions són d'Oriol Diví, monjo de Montserrat, i interpreta el cassette una coral del barri de Gràcia de Barcelona, acompanyada a l'orgue pel pare Manuel Mola.

"Una veu exultant" és un bon model per al cant als nostres temples i una aportació valuosa que enaltirà el bon gust i la pietat dels fidels de casa nostra. Felicitem sincerament el seu autor.

FRANCESC GAMISSANS

ADULTS EN LA FE

Esperançats

JOAN GUITERAS i VILANOVA

El ritme pedagògic de la litúrgia ens porta, en el declinar de l'any eclesial, a la consideració de les realitats que passen. És que el present humà, sostingut en l'espai i el temps, és com una mena de cavall que galopa a tota velocitat. En la llera d'aquestes coordenades l'existència humana coneix un procés evolutiu. Els infants esdevenen adults. I un dia queden sorpresos: Com passa el temps! Si fa quatre dies era un noi que jugava amb els altres! El temps, en efecte, deixa petjades en el nostre rostre. Va marcant el seu ritme inexorable i ens fa donació d'un dia i un altre. A la llarga som possessors d'anys.

L'home sap, doncs, que passa. Coneix com la seva vida és abocada a la mort. En la trinxera de l'existència, un veu caure companys de batalla. I aprèn que, més tard o més d'hora, ell mateix serà víctima de l'estratègia del pitjor enemic. Una realitat inel·ludible. Tots els homes morim. Però, el cristià creu en la vida. Té la seguretat que la vida no es clou arran de terra, sinó que és un pas, una Pasqua, cap a la seva plenitud en Déu.

L'amic i el càntic del poeta

El bon amic em lliura unes notes sobre la mort. Ho fa des de l'òptica de l'esperança. Coneix bé la teologia i per això mateix sap que allò que abans s'anomenava les darreries de l'home, ara té la denominació de teologia de l'esperança. És que la realitat del més enllà, del definitiu o escatològic, es considera com el terme anhelat. El cel sempre ha estat el desig terminal dels creients. I, des d'aquest horitzó, la ciència de Déu invita a valorar el present, a afanyar-se per l'inici del Regne entre els homes, a cercar la justícia, la veritat, el vertader amor... i a esperar contra tota esperança.

A les notes de l'amic hi ha aquest fragment del càntic espiritual del poeta Joan Maragall:

"Amb quins altres sentits me'l fareu veure aquest cel blau damunt de les muntanyes, i el mar immens, i el sol que pertot brilla? Déu-me en aquests sentits l'eterna pau

i no voldré més cel que aquest cel blau."
 El poeta, més endavant, demanarà a Déu l'obertura dels sentits espirituals per tal de no quedar captiu —reclús— en la bellesa de la creació. Però, sigui el que sigui, també els versos citats deixen entreveure l'esperança i la plenitud del més enllà.
 Per això les notes del meu amic consideren la pregona captivadora de la creació. No és estrany que la sensibilitat del poeta la detecti. Per això mateix és poeta. L'home, ésser finit, contempla la grandesa del seu entorn i procura endinsar-se en el seu sentit. Joan Maragall enfonsa la seva mirada en un més enllà i cerca la paraula del Creador. Sens dubte replica esperançat i amb el desig sostingut en la promesa divina. El Déu Creador sosté amb la seva providència tot el món creat. I ha esdevingut, ensems Déu Salvador.

La creació i la salvació són do de Déu. Ell "va veure que era bo tot el que havia fet". Ell "estimà tant el món que l'hi envià el seu Fill únic, no per condemnar el món, sinó per salvar-lo". Mots de realitat consoladora. Allò que ha estat donat no serà llevat; sinó que experimentarà una sublimació. L'amor, la bondat, la bellesa perduran en la copa oferta. Més, seran elements radiants i emplenadors. Tota entrega, malgrat el misteri, romandrà ofrena sobre l'altar. La pau cercada i desitjada serà consolidada. Les benaurances esclataran en Benaurança. I el cell... resplandirà amb tot el seu mantell sembrat d'estrelles.

El cristià, doncs, té la certesa de la plenitud. Aquest món, ple de gemecs i de llàgrimes, la realitat que clama com una mare a punt d'infantar, donarà pas a una Realitat plena i perfecta. La joia és ara intuïda. La promesa no és una banalitat. Tota la creació és llenguatge de Déu. La bonesa humana indica una Bonesa de veritat. Els mateixos

límits de les criatures demanen una situació definitiva. La pregària cristiana és esperançada. Fa estimar certament el present, però fa desitjar ardentment el futur. Des de la seguretat de la plenitud, l'home de fe basteix el present amb els valors que no passen. És conscient dels mots del Jutge Suprem: "El que féreu als altres, m'ho féreu a mi". El pensament del més enllà fa afanyar en un ara ben fet, en un treball responsable, en una generositat sense límits... No permet, de cap manera, l'evasió disfressada de virtut i, per tant, falsa virtut.

Les teranyines de l'ull

La llum del cel resplandeix ara en aquest món. Cal adonar-se'n. Per això mateix, s'ha de purificar l'ull. Jesús demanà que cadascú netegés la seva mirada i digué igualment que els nets de cor eren els capaços de veure Déu. Sant Pau, per altra banda, lamentarà, en la carta als Romans, com creients i pagans no foren capaços de copsar la parla de Déu. Convindrà caminar amb ulls nets, amb cor senzill, amb mirada d'infant, amb mans acollidores, amb delicadesa d'esperit...

I s'haurà de ser conscient que, ara i aquí, s'edifica el Regne. Que Jesús mateix n'obre la porta. La clau del Regne dels Cels radica en l'actitud envers l'ara. El Senyor, a l'evangeli, es refereix constantment a afanyar-se per l'assoliment del Regne dels Cels. En parlarà amb tendres paraules i el mostrarà com el vertader tresor.

La nostra esperança sap que el Cel, el lloc de Déu, és la meta on ja han arribat els qui ens han precedit. Persones conegudes i estimades que, després d'una vida fidel, han estat cridades pel Pare. Units, en vida, als sofriments i a les joies de Crist, ara gaudeixen de la presència de l'Anyell, degollat i vivent. Ara baten palmes i celebren la litúrgia sempre nova. I saben, davant del Crist gloriós, que la seva cursa no fou en va. Que l'amor, l'honradesa, la justícia, el treball, la germanor, la vida familiar... no eren foteses, sinó quelcom que valia la pena. Els cristians, adormits en el son de la pau, ens encoratgen per saber endevinar les petjades del Creador, escoltar la veu del Salvador i fer el bé en tot moment. Amb esperança.

Anticipació de la glòria

Les lectures de la missa d'avui, com acostuma a passar en aquests últims diumenges durant l'any, semblen encara un ressò de la solemnitat de Tots Sants. El profeta Daniel parla dels "justos que resplendiran com la llum del firmament", i del poble que serà salvat. La carta als hebreus fa referència als que havien de ser santificats, consagrats del tot i per sempre. I l'evangeli anuncia una reunió de tots els elegits de Déu, que vindran de tots quatre vents, és a dir, de tots els pobles.

Aquest accent que avui posen les lectures més fortament, no és pas absent habitualment de la celebració eucarística. Més encara: els mateixos temes formen la trama de la pregària eucarística. La conseqüència és clara: la missa és, cada vegada que la celebrem, una anticipació de la glòria que Déu ens té preparada, en Jesucrist.

• Amunt els cors!

Si comparem el començament de la pregària eucarística amb el començament de la benedicció que fa el pare de família jueu, en el moment més solemne del sopar, trobarem una coincidència fonamental en la primera i la tercera part del diàleg introductor, especialment en la invitació a l'acció de gràcies. Però no hi trobarem la invitació central; "Amunt els cors! Els elevem al Senyor!". Això és significatiu.

La litúrgia cristiana ha afegit aquesta invitació —testimoniada des de començaments del segle III, a "La Tradició Apostòlica" d'Hipòlit— per situar, ja d'entrada, l'eucaristia de l'Església més enllà de les coses terrenes. Així som avisats perquè no caiguem en la temptació de pensar que l'eucaristia és quelcom que "fem entre nosaltres", quelcom que està al nostre abast, a la nostra disposició. Un cop hem "elevat els cors", aleshores podem saber què significa, per a l'Església, "donar gràcies al Senyor, Déu nostre". És la resposta al do que Déu ens ha fet enviant-nos el seu Fill Jesucrist, resposta que és comunió amb la lloança del Fill.

• Amb tots els àngels i els sants

La pregària eucarística estableix en permanència una comunió entre l'assemblea celestial i l'assemblea litúrgica reunida entorn de l'altar. Abans de tot —i és fonamental— perquè el terme de la pregària eucarística és el Pare de nostre Senyor Jesucrist, el mateix que és lloat i adorat per tots els estels del cel. Però també perquè volem fer aquesta comunió.

El prefaci de la pregària eucarística acaba amb l'aclamació del Sant, sant, sant. Aquesta aclamació és

introduïda amb una frase que diu sempre més o menys així: "amb els àngels i tots els estels celestials...", o bé: "amb tots els àngels i els sants".

L'Església sencera proclama que només Déu és Sant, i en la comunió amb ell els homes participem de la seva santedat. "Jesucrist és la corona de tots els sants", deia un text litúrgic antic. Era un ressò del que cantem en el Glòria: "Perquè vós, Jesucrist, sou l'únic sant".

Venerem la memòria... de tots els sants

Així com no hi ha pregària eucarística en què no es faci referència al Papa, per expressar la comunió eclesial amb ell, així tampoc no hi ha pregària eucarística en la qual no es faci memòria de la Mare de Déu i de tots els sants. És l'altre aspecte de la comunió eclesial: la comunió de la santedat.

Aquesta referència ens ajuda a comprendre allò que deia el profeta Daniel: "els justos resplendiran com la llum del firmament". És una memòria familiar, entranyable: som un mateix poble de sants, consagrats del tot i per sempre per la sang de Jesucrist.

• L'altar del cel

A la pregària eucarística i hi ha una imatge magnífica: "feu portar la nostra ofrena, per mans del vostre àngel, a l'altar del cel, a la presència de la vostra majestat...".

L'altar de l'Església i l'altar del cel s'enllacen. L'altar del cel és la persona mateixa de Jesucrist, oferint per sempre al Pare la realitat del seu misteri pasqual. L'ofrena que presenta l'Església és també el misteri de Jesucrist. Aquesta és la identificació entre el cel i la terra. "Tots els qui, en participar d'aquest altar —el de l'Església— rebrem el Cos i la Sang del vostre Fill, siquem omplerts de la vostra gràcia i de totes les benediccions del cel".

• En la unitat de l'Esperit Sant

El llaç de la Trinitat és l'Esperit Sant, amor del Pare i del Fill. La força unificadora de l'Església és també l'Esperit Sant. Per la predicació apostòlica, impulsada per l'Esperit, es reuneix l'Església dels quatre vents, convocada en vistes al Regne.

Parlar "d'unitat de l'Esperit Sant" és parlar de comunió dels sants i de comunió eclesial, d'anticipació de la participació a la taula trinitària.

"EN AQUELL MOMENT SERÀ SALVAT EL TEU POBLE"

Les paraules del profeta són enigmàtiques, però alhora prou clares per anunciar el disseny de Déu: és un disseny de salvació, que es compleix enmig de les desgràcies i tribulacions. L'anunci de la resurrecció és prou clar, com també el de la glòria dels justos. La resurrecció de Jesucrist ha inaugurat l'acompliment d'aquesta profecia.

Lectura del llibre del profeta Daniel (12:1-3)

En aquells dies, mentre jo, Daniel plorava i estava de dol, vaig sentir aquestes paraules del Senyor: "En aquell temps es presentarà Miquel, comandant dels exercits celestials, que vetlla pels fills del teu poble; hi haurà un temps de desgràcies com no se n'havien vist des que existeixen les nacions fins aquell moment.

Però en aquell moment serà salvat el teu poble, tots els qui estaran inscrits en el llibre. La multitud dels qui dormen a la pols de la terra es desvetllarà, uns per a la vida eterna, altres per a la vergonya d'una reprovació eterna.

Els justos resplendiran com la llum del firmament, els qui hauran conduït el poble pel bon camí brillaran com els estels per sempre més".

"GUARDEU-ME, DÉU MEU, EN VÓS TROBO REFUGI"

És el salm de l'home salvat de la fossa, el ressuscitat. Per això la tradició cristiana l'ha recitat posant-lo en llavis de Crist, i, per extensió, en llavis de tots els que consagren la seva vida al seguiment de Crist. En aquest cas, es destaca sobretot la segona part del salm: les paraules plenes de confiança i d'esperança en la festa que no s'ha d'acabar.

Salm 15:5 i 8, 9-10, 11 (R.: 1)

Senyor, heretat meua i calze meu, vós m'heu triat la possessió. Sempre tinc present el Senyor; amb ella a la dreta, mai no caure.

R. Guardeu-me, Déu meu, en vós trobo refugi.

El meu cor se n'alegra i en faig festa tot jo, fins el meu cor reposa confiat: no abandonareu la meua vida enmig dels morts, ni deixareu caure a la fossa el qui us estima. R.

M'ensenyareu el camí que duu a la vida: joia i festa a desdir a la vostra presència; al costat vostre, delícies per sempre. R.

"AMB UNA SOLA OBLACIÓ, HA CONSAGRAT DEL TOT I PER SEMPRE ELS QUI HAVIEN DE SER SANTIFICATS"

El sacrifici de Crist és personal, no pas de víctimes substitutives i representatives. És, encara, el sacrifici del Fill. La seva oblació és irrepètible, i la força de purificació que se'n deriva és "per sempre". Això ens porta a entendre la força dels sacraments, que són l'entroncament de l'home amb la força salvífica del misteri de Crist, i especialment l'eucaristia, que n'és el "memorial" per excel·lència.

Lectura de la carta als cristians hebreus (10:11-14, 18)

Tots els sacerdots oficien diàriament i ofereixen sovint unes víctimes semblants, que mai no poden treure els pecats.

Però Jesucrist, després d'oferir-se una sola vegada com a víctima pels pecats, s'ha assegut per sempre a la dreta de Déu, esperant que Déu faci dels seus enemics l'escambell dels seus peus. Amb una sola oblació, ha consagrat del tot i per sempre els qui havien de ser santificats. Un cop Déu ha perdonat els pecats, ja no cal presentar cap més ofrena per obtenir-ne el perdó.

"REUNIRÀ ELS SEUS ELEGITS, QUE VINDRAN DE TOTS QUATRE VENTS"

La perspectiva escatològica es concreta en una gran reunió universal. L'anunci ens porta al final de l'evangeli de Marc, emparentat amb el de Mateu: el manament de l'evangelització universal. És la paraula de l'evangeli la que reuneix l'Església, anunciant la reunió definitiva, en l'Església celestial.

Lectura de l'evangeli segons sant Marc (13:24-32)

En aquell temps, Jesús digué als seus deixebles: "Després d'aquelles desgràcies, el sol s'enfosquirà, la lluna no farà claror, les estrelles aniran caient del cel i els estels que dominen allà dalt trottollaran. I llavors veuran venir el Fill de l'home sobre els núvols amb gran poder i amb gran majestat. Mentrestant enviarà els àngels per reunir els seus elegits, que vindran de tots quatre vents, des dels extrems més llunyans de la terra i del cel. Mireu la figuera i apreneu-ne la lliçó: quan les seves branques es tornen tendres i neixen les fulles, sabeu que l'estiu s'acosta. Igualment quan vosaltres veureu tot això, sapigau que ell s'acosta, que ja és a les portes. Us dic amb tota veritat que no passarà aquesta generació sense que s'hagi complert tot això. El cel i la terra passaran, però les meves paraules no passaran. Ara, del dia i de l'hora, ningú no en sap res, ni tan sols els àngels ni el Fill; només ho sap el Pare".

LA BÍBLIA A L'ABAST

Com un nen

Hem après a repetir sovint que en la nostra vida tot és do de Déu. Sobretot en la vida espiritual. La salvació ens ve d'ell. Nosaltres, ni l'hem inventada ni la fem i ni tan sols la podem guanyar. És simplement un do, totalment gratuït, de Déu. Així és que en la vida sobrenatural sobretot ens trobem del tot a mercè de l'acció de Déu. Això és el que diem, i és així. Però és també el que practiquem? Si hem de ser sincers, haurem de confessar que no. En la pràctica, massa sovint partim del convenciment que som molt importants i que ho podem tot. Som a un pas de l'orgull i de la vanagloria. Que és tant com dir que ens estem fabricant el nostre propi fracàs espiritual. L'ambició, l'altivesa, la pretensió de grandeses, apuntar més amunt d'on som capaços d'arribar, ens roben la pau i ens aboquen a un estat de constant depressió. Ens cal trobar el camí del realisme confiat, que partint de la nostra limitació —del nostre no-res— ens acosti a la força de l'amor del Pare. És el camí de la infància espiritual, que santa Teresa de Lisieux va seguir heroicament en la seva experiència i va sistematitzar com a doctrina. Què vol dir ser com a infants davant de Déu? Reconèixer el propi no-res, confiar fins a l'audàcia en l'amor de Déu i l'acció de la gràcia, i col·laborar-hi amb absoluta generositat. Vet aquí el "caminet" de la infància espiritual, que resulta ser l'escalada heroica dels cims de la santedat, pròpia d'ànimes gegants i adultes en Crist. El salmista ens ho diu en el salm responsorial d'avui: **El meu cor no és ambiciós, Senyor, no són altius els meus ulls; visc sense pretensions de grandeses, o de coses massa altes per a mi** (v. 1). Abans de ser un místic, és un realista. Practica l'ascètica de tocar de peus a terra per poder així abastar el cel. Com un infant que es veu i se sap petit i, des de la seva realitat, alça els braços cap a la mare perquè el pugui a

Com infants davant de Déu

(Salm 130 -H.131-:1.2.3)*

JOSEP M. ARAGONÈS

coll. Des d'aquesta situació, filla de l'amor i la sol·licitud maternal, l'infant no sols pot contemplar allò que la seva petitesa li vetava, sinó que a més se sent segur (v. 2a). La comunitat eucarística és convidada pel salm responsorial a fer l'experiència de la infància espiritual. **Com un nen davant de Déu.** Així prega amb l'antifona del responsori: **Guardeu-me en pau als vostres braços, Senyor.**

Visió maternal de Déu

La gran novetat de l'Evangeli consisteix a revelar-nos la paternitat de Déu. Una paternitat entranyable, que depassa del tot els models que podem experimentar ací a la terra. Déu és el Pare entranyable del cel. El Pare que reuneix en la seva persona tota la fermesa del pare i tota la tendresa de la mare. Pare i mare en una única realitat. Nosaltres ens l'imaginem a partir d'uns trets masculins. Aquesta visió és únicament un vehicle, que hem de saber abandonar tan bon punt hàgim assolit l'objectiu del nostre pelegrinatge: arribar a Déu. Perquè ell és esperit, l'Esperit puríssim. ¿Per què, doncs, no ens ha de ser lícit contemplar-lo també a través dels trets femenins? També és un altre vehicle, aquest, tan precari com l'altre. L'objectiu és arribar a ell i confiar-nos-hi tal com és, prescindint de vels i pintures. És el que serà quan haurem assolit la visió beatífica.

Mentrestant seguim el camí de llibertat que ens marca la Bíblia. En les seves pàgines no hi manquen les visions de la maternitat de Déu. (Cf. Is 49:15 i 66:13). El nostre mateix salmista ens convida a posar-nos en braços de l'amor maternal de Déu. **Em mantinc en una pau tranquil·la, com un nen a la falda de la mare, tot esperant els vostres dons v. 2).** És justament des d'aquesta perspectiva maternal que el salmista ens presenta les nostres relacions amb Déu. El P. Ubach, a "La Bíblia" de Montserrat (vol. X) tradueix així aquest verset amb més fidelitat al mot original: "He apaivagat, he aquietat la meua ànima; com un deslletat en el si de sa mare, com un deslletat és en mi la meua ànima". I en el comentari ens presenta el salmista —i, doncs, el fidel que prega amb el salm— "semblant a l'infantó que una vegada deslletat, roman tranquil i sense agitar-se en el si maternal, abandonat enterament a la sol·licitud i cura de qui no pot menys que estimar-lo".

A la falda de Déu

El salmista acaba el seu bellíssim poema convidant Israel a ser com un infant confiat i tranquil a la falda de la mare. **Israel —Església— espera en el Senyor ara i per tots els segles** (v. 3). Tota la vida de Jesús és una pràctica constant d'aquesta infantesa espiritual, d'aquest estar

confiadament als braços del Pare. A Betlem, després de la seva concepció per obra de l'Esperit Sant, el contemplem a la falda de Maria. Al llarg del seu pelegrinatge es manté totalment lliurat a fer la voluntat del Pare: és ell qui el manté vigorós en el camí de la seva vocació (Cf. He 10:7. Jo 5:30. Rm 15:3. He 12:2). Passada tota la vida als braços del Pare, a l'hora de consumir el seu sacrifici a la creu, Jesús posa el seu alè a les mans de Déu (Llc 23:46). Així se'ns presenta en l'altar del pessebre i al bressol de la creu **en una pau tranquil·la, com un nen a la falda de la mare, tot esperant els dons de Déu** (v. 2). I el Pare, prenent-lo als seus braços, l'alça del llit del sepulcre i ressuscitant-lo del son de la mort, el fa seure per sempre a la seva dreta.

Vet aquí l'actitud que l'Església ha de mantenir sempre. En realitat no és res més que el petit ramat convidat a no tenir por i a confiar en la força de Déu, perquè el Pare ha decidit fer-li do del seu Regne (Ll 12:32). La història, però, ens recorda que aquest captivament d'infància espiritual ens resulta extraordinàriament difícil no sols de mantenir, sinó fins i tot d'emprendre'l. I, evidentment, quan campem pels nostres viaranyos, no hi trobem el Regne i cada dia hi som més lluny. L'Església, tal com va fer Jesús i ens va ensenyar a fer-ho, espera en el Senyor, com un nen a la falda de la mare, ara i per tots els segles.

DIADA DE GERMANOR. Llegim i meditem aquest salm en clau de confiança i de generositat. Saber estar als braços de Déu no és cap invitació a fer plàcides migdiades, sinó a deixar-se endur pel seu amor i demostrar amb les obres —també amb els nostres diners— que som capaços d'estimar com ell ens ha estimat: donant-nos.

* Diumenge 31 de durant l'any, del cicle A.

CULTURA CIENTÍFICA

El cervell i l'ànima humana

28. El sistema límbic

Allò que Déu té d'invisible, com el seu poder etern i la seva divinitat, des de la creació del món es fa visible a la intel·ligència humana a través de les seves obres.

Rom 1:20

El cervell no és només el neocòrtex. Per molt interessants que siguin les funcions que fa, no són pas totes i no podem oblidar altres parts del cervell que també tenen una missió important. Concretament hi ha una regió cap ensota dels dos hemisferis que ha provocat una multitud d'estudis i recerques per part de neurolegs i psicòlegs: el sistema límbic. No el podem pas passar per alt.

Anatomia del sistema límbic

Els lòbuls olfactoris, recordem-ho, no es troben en el neocòrtex sinó en el paleocòrtex. Per això aquesta part de l'escorça cerebral, que conté a més el lòbul piriforme, s'anomena de vegades "rinencèfal" (encèfal del nas; "rin-", nas, en grec). A continuació hi ha el còrtex de transició o arquicòrtex, que conté l'hipocamp, que és una regió que rep el nom per la forma que té; "Hippocampus" és el nom científic del gènere d'aquells peixos que són coneguts vulgarment amb el nom de cavallets de mar, i la forma com està mig cargolada aquesta regió suggereix la figura d'un peixet d'aquests. La punta més grossa de l'hipocamp s'anomena "banya d'Àmmó" o hipocamp major i l'altra "cos embotit" o hipocamp menor.

Doncs bé J.W. Papez va donar el nom de "sistema límbic" al conjunt format pel rinencèfal, l'hipocamp, el sèptum cerebral (una de les connexions dels dos hemisferis), la circumvolució del cinyell (part inferior de cada hemisferi), l'hipotàlem, part del tàlem (la regió de davant) i l'amígdala (un dels nuclis basals). El nom de "límbic" ve del llatí "limbus", contorn, perquè aquests elements fan com un ribet sota el cervell. No es tracta, doncs, d'un òrgan definit sinó d'un conjunt d'estructures; conjunt que és doble, perquè són dues formacions simètriques sota dels dos hemisferis.

La part més voluminosa del conjunt, sobretot en cervells d'animals, com ara rates per exemple, és l'hipocamp. I és també la part del cervell que més intenses té les activitats bioquímiques i elèctriques, i de tot el sistema límbic la que posseeix més connexions amb el neocòrtex i amb regions inferiors. També té un feix de nervis que el connecta amb l'hipotàlem, el qual feix ha rebut un nom: és el "fòrnix" (del llatí, cúpula o volta).

Que el sistema límbic ha de tenir un paper important en la fisiologia cerebral, ho suggereixen ja les seves múltiples connexions: a més de rebre les comunicacions amb l'olfacte, pròpies del rinencèfal, està enllaçat, amb nervis d'anada i tornada,

FRANCESC NICOLAU
Professor de la Facultat de Teologia de Catalunya

amb les àrees sensibles del neocòrtex, amb el cos callós i amb el tàlem.

I cal notar que sota mateix del sistema límbic hi ha la glàndula pituitària o hipòfisi, la més important de totes les glàndules de secreció interna, la reguladora de gairebé tot el sistema hormonal humà.

Fisiologia del sistema límbic

Alguns han volgut donar el nom de "cervell reptilià" al sistema límbic, i d'altres el de "cervell emocional". Tots tenen una part de raó. En els rèptils el telencèfal és tan petit que el seu cervell queda gairebé reduït a aquesta regió del sistema límbic, i la fisiologia ha demostrat que en el cas humà és aquí on les emocions tenen la seva manifestació nerviosa. L'estudi de la fisiologia del sistema límbic s'ha hagut de fer, és clar, sobretot amb animals: lesionant l'amígdala i el lòbul piriforme l'animal es tornava dòcil, però també hipersexual; en el cas de simis s'ha vist que l'extirpació de l'amígdala d'un mascle dominant en un grup, feia que automàticament perdés la dominància, cedint-la a un al-

tre. Seccionant la part del neocòrtex connectada amb el sistema límbic es feia perdre l'agressivitat a la bèstia. Però no eren només aquestes parts les que produïen comportaments semblants: les lesions bilaterals de l'hipotàlem posterior provocaven placidesa en l'animal, mentre que les del mig ocasionaven comportament agressiu. Estimulant certs punts de les àrees hipotalàmiques s'aconseguia que els animals es tornessin esquarterats i fugissin.

Tot això féu formular a Papez la teoria del "circuit": tota percepció que va a parar al sistema límbic es propaga segons un circuit; passa per l'hipocamp, per l'amígdala, i pel fòrnix cap a l'hipotàlem i el tàlem, i a continuació per la circumvolució del cinyell. Autors posteriors han modificat aquesta teoria, ampliant encara més el circuit.

L'hipocamp ha estat la formació que s'ha volgut estudiar amb més detall. A més d'altres funcions té la missió específica d'intervenir en els processos d'aprenentatge i en la memòria. S'ha comprovat amb animals i amb l'home. Havent-se extirpat l'hipocamp a un malalt que patia crisis greus d'epilèpsia localitzades precisament en aquest punt, succeí que aquell home ja no fou capaç mai més de memoritzar res; recordava les coses anteriors a l'operació però tot el que li

passava després o li deien ho oblidava a l'acte. Amb agulles finíssimes que arribaven fins a l'hipocamp s'ha mirat d'estimular elèctricament, el resultat fou una forta crisi d'epilèpsia; amb potencial més baix sentiments de por o de furor. Aquest últim fenomen s'ha vist que passa també amb l'amígdala, i s'han pogut identificar dues àrees distintes a l'amígdala una que provoca tendència a atacar (furor) i una altra a fugir (por).

Resumint els resultats de totes aquestes experiències i moltes altres que no citem per no allargar-nos més, podem dir que les reaccions de comportament en què intervé el sistema límbic comprenen tres apartats: **motivació, emoció i aprenentatge**. I no és fàcil assignar exactament la contribució que correspon a cada part del sistema.

I no ens podem deixar de dir una cosa molt important: en el cas de l'home totes les reaccions del sistema límbic són difícils de controlar; la voluntat hi pot poc, ha d'actuar més aviat indirectament. L'experiència ens ha ensenyat que a cops ens han vingut sentiments de por, de furor, d'agressivitat, de ganes de fugir, ben involuntàriament. L'antífesi entre la vida emocional, que es regeix per aquest cervell "reptilià" i la voluntat potser és allò tan conegut de la lluita entre l'esperit i la carn...

La prova del Carboni 14 sobre el Llençol de Torí no és definitiva

“La prova del Carboni 14 sobre el Llençol Sant, per si sola, no es conclouent, sinó només orientativa. Tan científic seria acollir-se únicament a la dada numismàtica, per exemple, i no voler saber res del Carboni 14, com tenir present només aquest, ignorant totes les altres anàlisis realitzades fins ara. El Sant Llençol és un objecte complex i el qui vulgui apropar-se a la seva veritat haurà d'estudiar-la molt i intentar comprendre la seva unitat, dins de la multiplicitat de dades que dona”. Són paraules pronunciades pel nou president del Centre Espanyol de Sindonologia, doctor Celestino Cano Tello.

El doctor Cano afirma que els resultats del Carboni 14 es coneixen de manera molt fragmentària i que cal esperar a tenir les dades definitives, amb totes les característiques relatives als mètodes d'anàlisi, mesures radiactives, etc.

Per altra banda, en el comunicat oficial que va fer públic el cardenal-arquebisbe de Torí, doctor Anastasio Ballestrero, es deia “que els problemes de la imatge i de la seva conservació continuen essent encara en gran part inexplicables i exigiran ulteriors investigacions i estudis, vers els quals l'Església manifestarà la mateixa obertura, inspirada per l'amor a la veritat, que ha mostrat permetent la datació amb el carboni 14 quan li fou proposat un raonable projecte en aquest sentit.

La polèmica, després de conèixer els resultats de la prova del Carboni 14, està servida. S'ha obert un debat sobre aquest tema que previsiblement se'n parlarà molt. La qüestió no està, ni molt menys conclusa.

S'ha detectat certa gaubança en determinats ambients davant els resultats d'aquestes proves. Ja advertíem en el nostre setmanari quan s'estaven realitzant les investigacions, que s'intentava fer del Sudari un “casus belli” con-

tra l'Església. Afirmacions com “L'Església admet la falsedat del Sant Sudari” no es corresponen amb la realitat i són un clar exponent dels intents que s'han produït per manipular aquest tema.

Els fets són aquests. Els laboratoris de la Universitat d'Arizona, de la Universitat d'Oxford i del Politècnic de Zuric han analitzat un fragment del Llençol Sant. El veredict que han emès és que els fragments analitzats no superen en antiguitat el segle XIII. La prova del Carboni ha donat aquest resultat, però hi ha altres fets que mereixen

ser valorats.

El Llençol Sant aporta gran quantitat d'informació. Moltes dades suggereixen la seva antiguitat. L'estructura del teixit sembla del segle I. Molts detalls anatòmics i històrics són significatius. Sebastià Calzada, en un article publicat en un rotatiu català, en citava alguns. “La crucifixió pels canells, quan el mateix Evangeli i els mateixos Salms insisteixen que es taladraren les seves mans i els seus peus i cal acudir a una exègesi —i del segle XX— per entendre quina “mà” s'aplicava al conjunt de mà i canell. En carregar el “patibulum” o pal transversal sobre l'esquena del reu, quan els dibuixos medievals figuren Jesús duent tota la creu. Les monedes que tanquen les parpelles de Jesús, que per alguns científics corresponen al leptó encunyat per Pilats”.

Això per una banda. I per l'altra, l'anàlisi que s'ha fet del C-14 contingut en el Llençol Sant no precisa ni ha tingut en compte l'incendi del segle XVI que la socarrimà i fins i tot la va cremar parcialment; per tant, la va deixar impregnada del carboni de l'esmentat segle. Tampoc no s'ha dit res del fum dels ciris que durant els segles arribà al llenç quan no tenia protecció.

Evidentment, resulta difícil calcular el total de carboni que acumulà el Llençol Sant per aquestes circumstàncies i que sense cap dubte podia fer variar el resultat de les anàlisis. El Llençol Sant mai no va ser rentat perquè no s'esborrés la imatge del crucificat. Es va fer alguna cosa amb el trosset de tela que va arribar a cada laboratori per eliminar el carboni posterior que se li havia encastat? Si es va fer: amb quina seguretat es va arribar a l'eliminació total? Són preguntes que exigeixen una resposta.

T.P.

ELS JOVES TORNEM LA VISITA AL PAPA

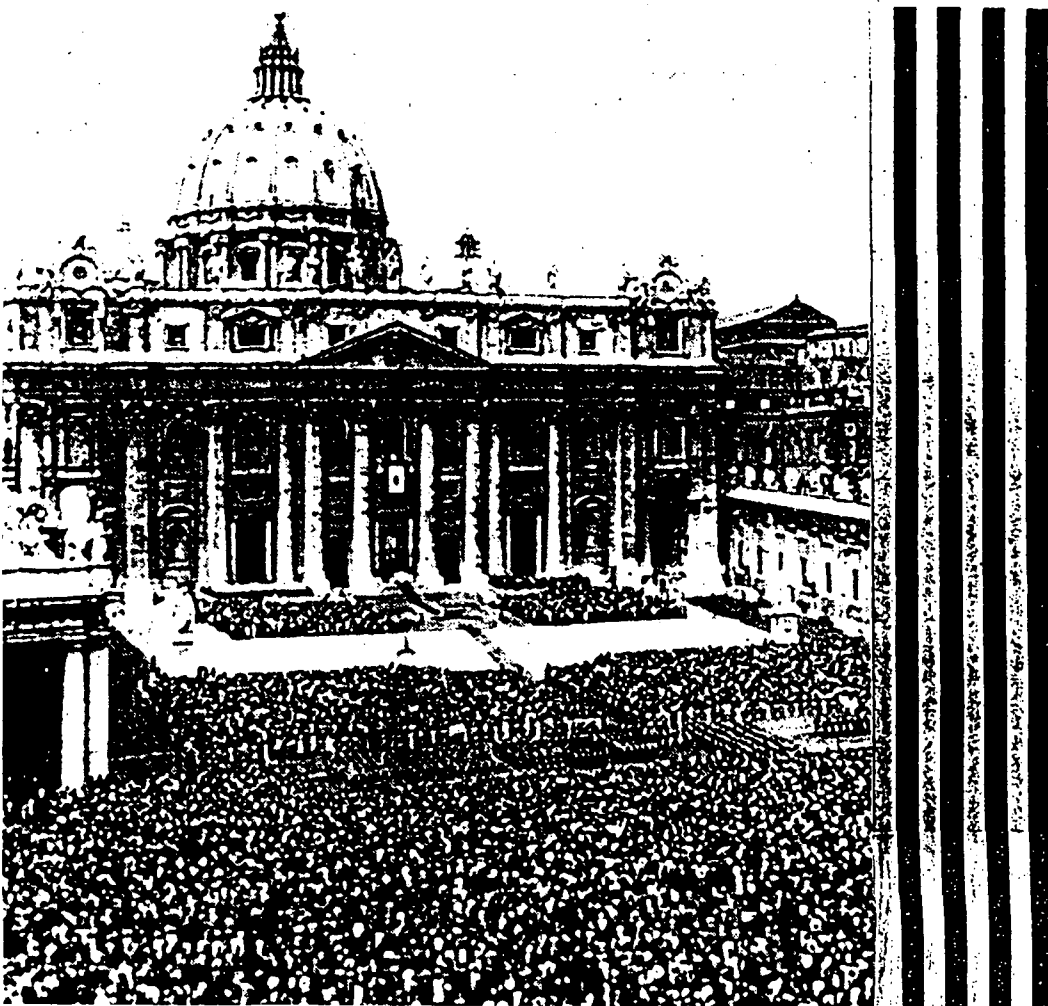
CATALUNYA 1000 ANYS

PROGRAMA

PREU:
15.000 pessetes, de 14 a 25 anys.
Compren: dinar, sopar i dormir el dia 3. Esmorzar, dinar, sopar i dormir dia 4. Esmorzar, dinar i sopar del dia 5. Dinar del dia 6.

(Cal portar solament l'esmorzar del dia 3 i 6).
INSCRIPCIONS:
Per formalitzar l'inscripció, cal adreçar-se a l'Escola BLANQUERNA, Carrer Marquès de Santa Anna n.º 7, telèfon: 237 71 80 abans del dia 20.11.88 i omplir la butlleta amb les dades de cada jove (nom, cognoms, adreça, telèfon i D.N.I.) adjuntant fotocòpia del D.N.I. i del Carnet Jove més les 15.000 pessetes corresponents a l'import del viatge.

Horari: matins de 10 a 12 h. i tardes de 18 a 20 h.
SORTIDA:
Divendres dia 2 de desembre a les 20 hores de la Plaça de la Catedral. Nit en ruta.
Dissabte dia 3: Visita i dinar a Pisa. Arribada a Roma a la nit.
Diumenge dia 4: Roma.
Dilluns dia 5: Roma. Nit en Ruta.
Dimarts dia 6: Visita i dinar a Nimes. Arribada a Barcelona al vespre.

En una tesi doctoral presentada a la Facultat de Belles Arts per Pasqual Girona

Catalogades totes les obres pictòriques de sant Francesc fetes a Catalunya a partir del segle XII

El pare Pasqual Girona, autor de l'inventari pictòric franciscà

Més de 370 obres de pintura franciscana realitzades a Catalunya al llarg dels segles ha catalogat Pasqual Girona i Manzanet en un in-

ventari crític i biogràfic que ha presentat com a tesi a la Facultat de Belles Arts de Barcelona per obtenir el grau de doctor.

El framenor Pasqual Girona havia obtingut ja el grau de llicenciat en la mateixa Facultat amb una tesina de tema històric sobre la pintura i Maria, la Mare de Déu.

L'objectiu del treball d'investigació que ha aprofundit ara, és el

de poder disposar i tenir a mà un arqueig o registre d'identificació, atribució, descripció, valoració, conservació i ubicació de les obres de pintura sobre sant Francesc d'Assís i els sants franciscans al llarg dels segles, des del segle XII a la primera meitat del segle XX.

Dit d'una altra manera: saber qui és l'autor, quins són els temes iconogràfics més reproduïts, quin és el seu valor, el seu estat de conservació, on es troben i quines obres s'han perdut o han estat destruïdes.

Una llarga tasca de recerca

Per dur a terme aquest treball laboriós, Pasqual Girona adreçà 800 cartes a tots aquells centres religiosos on possiblement s'hi conserven algunes obres d'iconografia franciscana; féu, després, repetides visites a museus i a col·leccions particulars: aplegà obres de llibres il·lustrats i recopilà finalment fitxes de l'Arxiu de l'Institut Amatller de Barcelona, esmerçant dos anys i escaig en tota aquesta tasca de recerca.

Algunes conclusions interessants

Girona amb la seva tesi doctoral arriba a una sèrie de conclusions força interessants. Entre elles que, comparant la iconografia de sant Francesc a Catalunya amb la de la resta de l'Estat espanyol, es comprova que en la pintura catalana, l'efigie del Sant és més serena i lírica que no pas en l'espanyola, atès que rep la influència benèvola de Giotto, Simone, Martini, fra Angèlico, etc., mentre que la pintura fora de Catalunya és més angoixada i tètrica, com es pot veure en el Greco —sempre amb la calavera al seu costat—, i també en les obres de Zurbarán, Ribera, Alonso Cano, etc.

Tanmateix es fa palès en aquest treball d'investigació de 772 pàgines-foli, la recuperació de

l'oblit de la catalogació de les obres de pintura franciscana del nostre país; obres que cal tenir en compte a l'hora de fer una història de la pintura religiosa de casa nostra. L'estudi dens i raonat de Pasqual Girona pot ajudar també a entendre la trajectòria evolutiva de la pintura religiosa global a Catalunya, des del començ de l'art gòtic fins als nostres dies.

Màxima qualificació acadèmica

Després d'una defensa brillant —objectiva i suggestiva— del ponent, el Tribunal, compost pel Dr. Domènec Corbella, Vice-degà de la Facultat i quatre doctors-mem-

bres més, feia a porta tancada, la valoració de la tesi presentada. En acabat, davant un públic selecte que seguia atentament la sessió acadèmica, es llegí l'acta en la qual es concedia el doctorat al pare Pasqual Girona amb la màxima qualificació.

Entre les moltes felicitacions que rebia el novell doctor, cal destacar la del seu tutor en el treball, Dr. Jaume Muxart, el qual afegia dient que tant de bo a Catalunya gaudíssim de treballs de catalogació similars. Finalment Pasqual Girona expressà el seu agraïment a tots aquells que d'alguna manera l'havien ajudat a dur a terme el seu treball.

FRANCESC GAMISSANS

Oració de la tercera edat

Senyor, ensenyeu-me a envellir com a cristià.
 Convenceu-me que no són injustos amb mi:
 —els que em treuen responsabilitat;
 —els que ja no demanen la meua opinió;
 —els que criden un altre perquè ocupi el meu lloc.
 Traieu-me Senyor l'orgull de la meua experiència passada;
 —traieu-me el sentiment de creure'm indispensable.
 Però ajudeu-me, Senyor, perquè encara sigui útil als altres:
 —contribuint amb el meu optimisme i la meua oració a l'alegria i a l'entusiasme dels que ara tenen responsabilitats;
 —convivint en contacte humil i serè amb el món que canvia sense lamentar-se pel passat que ja se'n va anar;
 —acceptant la meua sortida dels camps d'activitat, com accepto amb naturalitat senzilla la posta de sol.
 Finalment us dono gràcies, ja que en aquesta hora tranquil·la m'adono del molt que m'heu estimat.
 Concediu-me que miri amb gratitud vers el destí feliç que em teniu preparat, i vers el qual em vàreu orientar en el primer moment de la meua vida.
 ¡Senyor, ajudeu-me a envellir així!

JOSÉ LAGUNA MENOR

MISSATGE

A TOTS ELS LECTORS DE CATALUNYA CRISTIANA

LA PREMSA ÉS UN DELS GRANS MITJANS D'APOSTOLAT. FEU APOSTOLAT A TRAVÉS DE LA PREMSA! COL·LABOREU A L'APOSTOLAT DE CATALUNYA CRISTIANA

Que cap llar cristiana del país no estigui mancada de la seva lectura, és el repte que tenim tots els lectors de CATALUNYA CRISTIANA

MOSTREU CATALUNYA CRISTIANA ALS VOSTRES FAMILIARS I AMICS. DONEU-LOS A EMPLENAR LA SEGÜENT BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ.

Catalunya Cristiana

Carrer de València, 244, 2n. 08007 BARCELONA

Nom

DomicilinºPoblació

D.P.

Se suscriu per 1 any a CATALUNYA CRISTIANA en català/castellà per pessetes 4.680.- Aquest import el faré efectiu de la forma següent:

Pagament domiciliat Xec nominatiu que s'adjunta

Signatura

LlocData

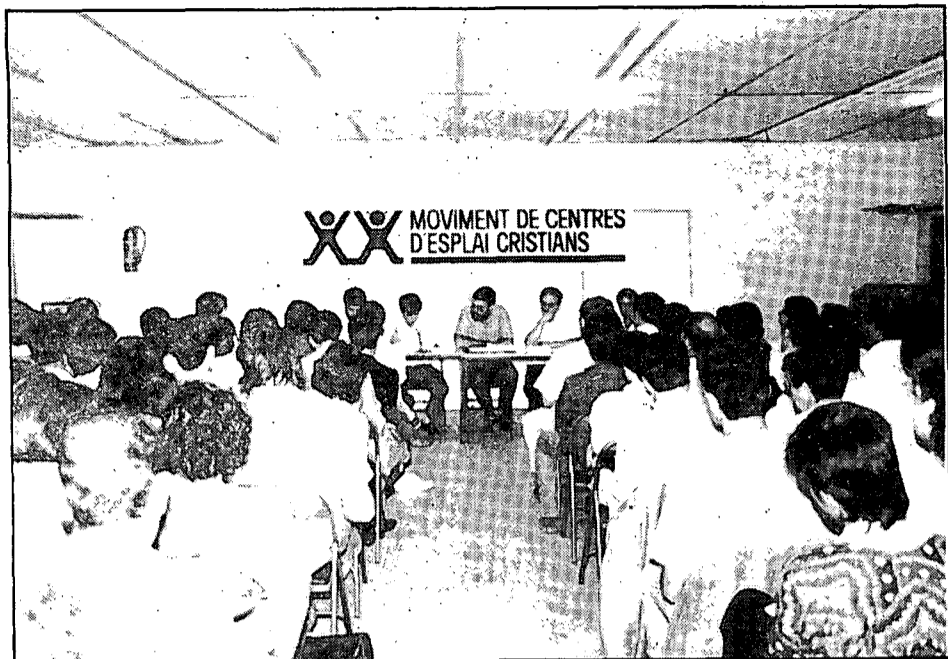
ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc/CaixaAgència

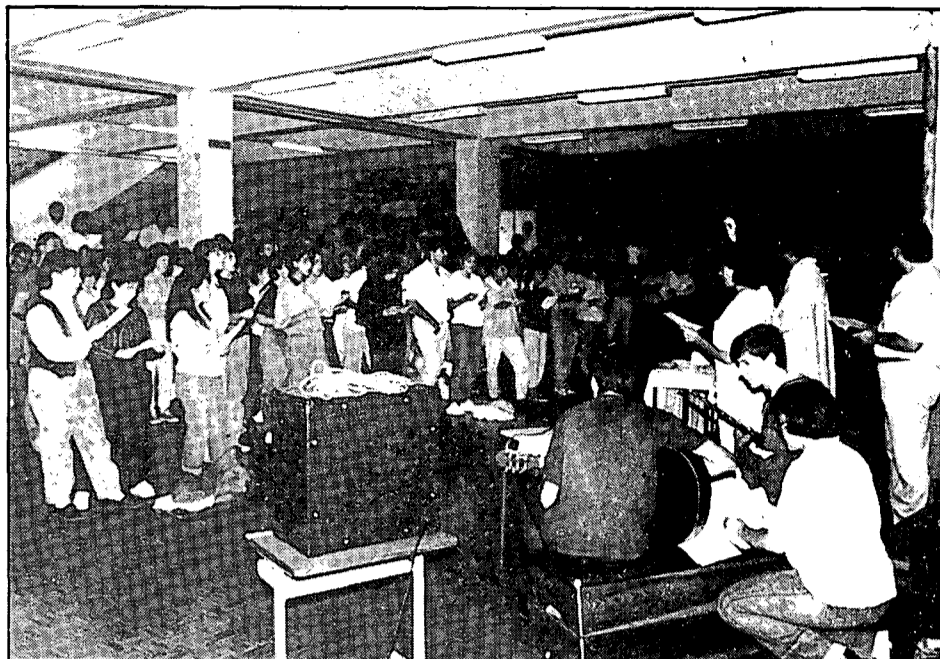
Senyors: Els prego que d'ara endavant, fins a nou avis, amb càrrec al meu compte/lílibreta n.º se serveixen pagar els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció al setmanari CATALUNYA CRISTIANA.

Signatura

LlocData

Festa d'inici de curs a la Plaça de la Concòrdia.

Assemblea ordinària dels Centres d'Esplai.

Inici del curs en els Centres d'Esplai de Barcelona

L'estiu ja ha passat i queden enrera les colònies i les activitats d'estiu. Ara és el moment d'iniciar el curs en els diferents centres d'esplai de la diòcesi de Barcelona i en això estan treballant els diferents monitors i responsables. En aquest marc, hi podem situar la diada de treball i celebració que al voltant de 600 monitors dels diferents centres realitzaren el passat 16 d'octubre als locals de l'Institut Pere Tarrés d'Educació en l'Esplai al carrer de Numància.

La diada del 16 d'octubre va comptar, en l'àmbit de l'educació en el temps lliure, amb tres actes de cabdal importància. Per una banda, el Moviment de Centres d'Esplai Cristianisme va realitzar l'Assemblea Ordinària de Centres; per altra, l'Escola de l'Esplai de Barcelona organitzà una diada de tècniques sota el títol de "Tallers per a l'Esplai"; i per fi, s'organitzà una Festa d'inici de curs a la Plaça de la Concòrdia, al barri de Les Corts.

Van ser tres actes amb una rellevància especial que van ajudar monitors i responsables a escalfar motors per al curs que ja s'ha iniciat. Programar activitats, aprendre tècniques i recursos, debatre pressupostos, celebrar la fe, ballar, fer festa, ... va haver-hi de tot al llarg del diumenge que estigueren plegats.

L'Assemblea del MCEC

En l'Assemblea del Moviment de Centres d'Esplai Cristianisme s'hi aplegaren els responsables dels diferents centres d'esplai que configuren el Moviment, i es treballà bàsicament a fer un repàs de la gestió portada a terme el curs passat i debatre el programa per aquest curs 88/89 que s'inicia. D'aquest programa en podríem destacar les següents línies d'actuació:

1. **Les Zones:** el MCEC està dividit en 13 zones segons l'ubicació dels centres. Per aconseguir una real vertebració del Moviment s'apròva la creació d'un Consell de Responsables de Zona i el reforçament dels Equips de Zona augmentant la relació exterior d'aquests. També s'estipulà que es crearia la figura del Consiliari de Zona que faria equip amb el Consiliari del Moviment i els de les altres zones.

2. **La Campanya:** La Coordi-

nació Catalana de Colònies, Casals i Clubs d'Esplai va acordar proposar per al curs 1988/89 la Campanya "L'ESPLAI CREIX I ARRELA", reflexionant sobre quin és l'arrelament/incidència dels nostres centres al barri o poble concret, veient quines fidelitats i quins serveis concrets es mantenen... De fet la Campanya neix enllaçada i com a senzilla contribució a la celebració del Mil·lenari de la Independència de Catalunya, preguntant-nos sobre quina és a les portes del segle XXI la nostra aportació al món d'avui i al nostre país i medi concret.

La Campanya, treballada a tots els centres, es clouria amb una Trobada de monitors a Poblet els dies 15 i 16 d'abril de 1989.

3. **Relacions exteriors:** A nivell de relacions exteriors s'apròva que es continuarà essent present en les diferents instàncies on mantenen representació i s'intensificaran les relacions amb altres entitats afins a la nostra. Així mateix s'aprofundirà en totes aquelles relacions que puguin ajudar a donar a conèixer el món de l'esplai i facilitar l'aprofundiment en la tasca que s'està duent a terme.

4. **L'Animació socio-cultural:** Van apareixent en el Moviment experiències que depassen el concepte clàssic d'educació en l'esplai, tot i mantenint-se vinculades als centres: casals i grups de joves, grups de pares que volen viure comunitàriament el seu temps lliure, centres en zones marginals que fan educació compensatòria a més d'esplai, centres diaris, ...

Alhora que s'amplia l'oferta educativa a sectors de totes les edats, s'amplia també el camp de l'educació en el lleure cap a la intervenció social i cultural.

Es per això que el MCEC es plantejarà al llarg d'aquest curs

l'obertura cap a l'animació socio-cultural tot veient com cal articular tota aquesta realitat rica i complexa que ja va naixent.

5. **El programa "ESPLAI PER A TOTS I ARREU":** Es realitzarà com a eina de difusió de la tasca educativa dels centres d'esplai, un programa d'extensió que s'anomenarà "Esplai per a tots i arreu".

Aquest programa tindria dues línies principals d'actuació:

—Potenciar la creació de nous centres d'esplai, especialment en zones de risc social o de baix índex d'associacionisme.

—Sensibilitzar els centres federats perquè la seva activitat s'estengui a llocs o sectors on tradicionalment no s'hi arriba, tot mantenint la qualitat pedagògica.

6. **Comissions i publicacions:** En aquest aspecte s'apròva que continuaran la seva tasca les tres comissions que funcionen: integració de disminuïts, pares i esplai i adolescents en la línia de continuar oferint materials als Centres i coordinar la tasca que es porta a terme en aquests camps.

També s'aniran publicant tots aquells treballs que es van fent al Moviment en el mateix sentit del llibre "Valors: crida i resposta".

A més del programa pel curs 88/89 en l'Assemblea del MCEC també s'aprovaron l'estat de comptes i els pressupostos, i s'escolliren nous membres per al Consell Directiu.

L'Assemblea s'aturà al migdia per celebrar l'Eucaristia, conjuntament amb els monitors de la diada de tècniques, i tot seguit dinar. A mitja tarda es clausurà l'Assemblea donant pas a la Festa d'inici de curs.

La Diada de Tècniques

Com dèiem més amunt, paral-

l'ament a l'Assemblea del MCEC, l'Escola de l'Esplai de Barcelona organitzà una Diada de Tècniques que amb el nom de "Tallers per a l'Esplai" oferí als 400 monitors que hi participaren 15 tallers ben diversos. Des de les danses fins a l'ornitologia urbana, des de la fotografia fins al socorrisme, passant pel teatre, l'expressió, els jocs, les manualitats, ... Cada monitor va poder escollir entre un ampli ventall de recursos i tècniques pensades per donar elements per a la programació del curs d'esplai que la majoria de centres està iniciant.

Les diades de tècniques de l'Escola de l'Esplai estan pensades com a moment fort per a la formació permanent dels monitors i se'ls dona un caire eminentment pràctic. Al llarg de tot un diumenge els monitors aprofundeixen en alguna tècnica d'expressió, d'animació, de natura, ... que fan referència als principals centres d'interès del Club d'Esplai i de la Colònia. Són també un bon comple-

ment als altres cursos que organitza l'Escola de l'Esplai.

A més d'aquesta del dia 16 d'octubre se'n farà tres més aquest curs; el 20 de novembre "Tallers per al Nadal", el 29 de gener "Tècniques per al Club d'Esplai" i el 7 de maig "Tècniques per a Colònies".

Festa d'inici de curs

Acabada l'Assemblea i la Diada de Tècniques tothom es va dirigir a la Plaça de la Concòrdia on se celebrà, malgrat incidents d'última hora, l'inici de curs amb la música, danses i focs d'artifici del grup igualadí Bolic-Bullanga que presentà el seu espectacle "Bolics".

Monitors, responsables i professors, tot dansant, gaudiren d'una festa que posava el colofó a una jornada de treball i amistat al voltant de la tasca d'educació en el temps lliure que duen a terme en els diferents centres d'esplai de la Diòcesi de Barcelona.

M.ª CARMEN CARREIRAS ANTIGUITATS

Afiliada al gremi d'Antiquaris de Catalunya

COMPRO:

- MOBLES ANTICS
- CADIRATGE
- PISOS SENCERS PER HERÈNCIES O PARTICIONS
- PORCELLANES
- VENTALLS
- JOIES
- JOGUINES
- NINES DE PORCELLANA, ETC.
- ROBA BLANCA I MANTONS DE MANILA
- PINTURES I DIBUIXOS
- BIBLIOTEQUES SENCERES
- LLIBRES ANTICS
- GRAVATS
- MAPES I CARTELLS

c/. de la Palla, 5. Tel. 318 94 26 - 230 19 71. 08002 Barcelona

VII Diada de Germanor

L'economia, instrument d'evangelització

Aquest diumenge, dia 13, les Diòcesis de la Conferència Episcopal Tarraconense celebraran la "VII Diada de Germanor, vers el finançament solidari de l'Església a Catalunya".

A les diòcesis espanyoles se celebrarà també aquesta Diada, amb el títol "Dia de la Iglesia Diocesana". Vol ser una jornada d'informació, reflexió i aportació econòmica extraordinària dels fidels.

És un moment important per explicar als fidels el valor de l'economia en el si de l'Església. L'economia és, no es pot oblidar, el suport material necessari per a l'anunci de l'Evangelí.

El tema del finançament adquireix enguany una rellevància especial ja que per primer any s'ha fet servir l'Assignació Tributària a favor de l'Església en la declaració de l'impost de la renda. D'aquest tema i d'altres relacionats amb l'economia ens en parla en aquesta entrevista el delegat episcopal d'Economia, Antoni Bascompte.

¿Quins són els objectius més importants que es planteja la campanya de "GERMANOR" d'enguany?

1.- Reflexionar sobre el sentit de l'economia a l'Església. Aquest sentit és doble:

a) d'una banda, l'economia constitueix el suport material necessari per l'anunci de l'Evangelí. Tot el que fem els homes necessita directament o indirectament, una base econòmica. Això és una obvietat. Però, essent-ho, no es comprèn com als fidels ens costa tant d'entendre-ho i actuar en conseqüència. Massa sovint, molts fem una dicotomia a l'Església donant-li poc, perquè sigui ben pobre; a casa gastem força perquè hem d'ofegar les penes de la vida amb capricis a vegades cars. És per reflexionar-hi, b) d'altra part, l'economia —l'aportació econòmica— és un signe de fe, d'esperança i d'amor. Quan es creu, s'espera i s'estima de debò, neix un flux que arrenca del cor, travessa la cartera, i qualla en un acte de desprendiment a favor del Poble de Déu.

2.- Preguar perquè tots els creients s'adonin del sentit expressat en el punt anterior i augmentin la seva aportació ordinària (de tot l'any) en un 25%.

3.- Fer una aportació econòmica extraordinària a la col·lecta de la "Diada", per compensar el poc que molts donen, habitual-

ment, a l'Església Diocesana i facilitar, així, que la diòcesi pugui finançar els seus pressupostos, avançar vers l'autofinançament i practicar la solidaritat amb les diòcesis catalanes (el 15% de la col·lecta es destina al Fons Comú de la Conferència Episcopal Catalana) i amb la resta de diòcesis d'Espanya.

—Han pres consciència els fidels de la importància que té per l'Església aconseguir l'autofinançament?

—Crec que val la pena distingir entre haver-ne sentit parlar i haver-ne pres consciència. Gairebé tots els practicants habituals i bastants dels ocasionals n'han sentit parlar i, a més a més, un bon nombre de tots ells, han pres consciència del valor de l'autofinançament com a signe de credibilitat de l'Església: "si ens autofinancem deixem ben clar que creiem, esperem i estimem Déu i els homes".

Falta encara un bon treball de sensibilització per aconseguir que tots els fidels prenguin aquesta consciència.

—Segons una enquesta de la Conferència Episcopal Espanyola un 30% dels contribuents han fet servir l'Assignació Tributària a favor de l'Església. Com valora aquestes xifres?

—El percentatge em sembla normal tenint en compte que es tracta del primer any de vigència de l'Assignació Tributària. De ca-

ra al futur penso que aquest percentatge pujarà, encara que, ben segur, tocarà sostre. Quin serà el percentatge sostre? És difícil de dir però, és possible que estigui pels voltants del 50%.

—Pot servir d'excusa a molts fidels l'aportació realitzada en fer la declaració de la renda per no donar més ajuts durant l'any?

—Obviament no. El nou sistema no fa res més que garantir a l'Església que rebrà de l'Estat la mateixa quantitat que ja rebia abans. Ni un cèntim més. L'aportació de l'Estat representava —i per tant continua representant— un ajut important pel finançament de l'acció religiosa "strictu sensu" de l'Església, acció que ja es finança en la seva major part, amb l'aportació directa dels fidels. Aquesta aportació no pot, doncs, baixar; el que ha de fer és pujar per poder prescindir, un dia, de l'Assignació Tributària.

—Quines són les necessitats que queden més desateses de l'Església a causa de l'habitual austeritat dels pressupostos?

—Em sembla que n'hi ha unes quantes de molt clares: les persones —preveres, diaques, religiosos i seglars "alliberats"— han de poder ser retribuïts amb més equitat i realisme que fins ara; els serveis diocesans de formació i d'animació de l'acció evangelitzadora, no poden moure's en la migradesa actual: falten recursos pel Seminari, per les Facultats de Teologia i Filosofia, les Delegacions Diocesanes de Catequesi, Família, Missions, Joventut, Món Obrer, Món Universitari, Migracions, Margi-

13 Novembre 1988

DIADA DE "GERMANOR"

VERS EL FINANÇAMENT SOLIDARI DE L'ESGLÉSIA A CATALUNYA

Entre tots hem de sostenir la nostra Església

DIOCESIS DE BARCELONA, GIRONA, LLEIDA, SOLSONA, TARRAGONA, TORTOSA, URGELL I VIC

nació Social, Assistència al Malalt, Quart Món i, un llarg etc. fàcil d'imaginar per un cristià compromès; la Diòcesi té parròquies de població molt elevada amb uns equipaments materials —temples,

locals de catequesi, espais per a esplai, etc. absolutament insuficients. Hauriem de poder posar-hi remei. Ja ho intentem, però...

TOMÀS PUNTI

Col·lectes de l'any 1987

Barcelona	60.663.620	Ptes.
Girona	19.928.168	"
Lleida	6.203.686	"
Solsona	4.505.305	"
Tarragona	8.600.653	"
Tortosa	4.367.371	"
Urgell	5.803.790	"
Vic	11.937.695	"
TOTAL	122.010.288	Pessetes

CATALUNYA 1000 ANYS

PELEGRINATGE A ROMA

AVIS IMPORTANT A TOTS ELS PREVERES

Es prega a tots els preveres que participen en el Pelegrinatge del Mil·lenari, i que desitgin celebrar l'Eucaristia que se celebrarà a l'Altar Major de Sant Pere de Roma, el diumenge, dia 4 de desembre, que ho comuniquin el més aviat possible a la Comissió de Litúrgia de l'Organització del Pelegrinatge, c/ Rivadeneyra, 6, 3a. planta, tel. 318 67 65, a fi de poder determinar amb temps els llocs per als concelebrants i la distribució de la Comunió als fidels.

Nota. Els preveres hauran de portar la pròpia alba amb àmit o coll/caputxa, i l'estola morada.

Les vuit diòcesis, en xifres

1.— NOMBRE D'HABITANTS

Barcelona	4.251.478
Girona	497.310
Lleida	254.757
Solsona	118.320
Tarragona	370.000
Tortosa	229.696
Urgell	106.040
Vic	330.300
TOTAL	6.157.901

2.— NOMBRE DE PREVERES

Barcelona	894
Girona	300
Lleida	186
Solsona	159
Tarragona	200
Tortosa	151
Urgell	136
Vic	295
TOTAL	2.321

3.— NOMBRE DE DIAQUES PERMANENTS

Barcelona	33
Lleida	4
Tarragona	1
Urgell	1
TOTAL	39

NOMBRE DE TEMPLES

2.231

COST TOTAL DE LES RETRIBUCIONS DELS PREVERES:

1.607.999.808

COST MITJÀ/ANY(1) 692.805

COST MITJÀ/MES(2) 57.734

Repercussió del cost dels preveres sobre el cost total de la Tarraconense 28.37%

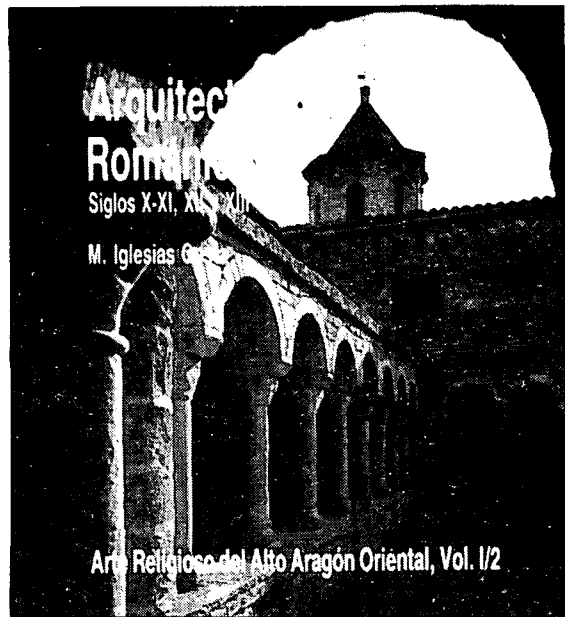
(1) i (2) Aquestes quantitats resulten de dividir el cost total dels preveres, pel seu nombre.

Una guia del romànic i ensems un llibre d'art ⁽¹⁾

Si haguéssim d'associar un estil artístic, una arquitectura determinada als Pirineus, instintivament diríem: el romànic. Ens sembla que uns cims nevats, un bosc d'avets o de pi negre, uns prats florits mereixen l'acompanyament d'una mà humana dreta, que hi hagi bastit un esbelt campanar romànic o un àbsis llombard. I si baixem de la gran serralada que ajunta la península Ibèrica amb el continent europeu, cap a les valls, cap als rius que reguen terres cada volta més eixutes i menys verdes, tots sabem que en lloc de les petites esglésies trobarem els grans monestirs, col·legiats i catedrals però totes elles amb una comuna identificació que les agermana amb les més modestes construccions al cim de les muntanyes: el romànic.

Per tot això, ens ha semblat especialment interessant el treball fet per mossèn Iglesias Costa sobre l'art religiós de l'Alt Aragó Oriental. Com ell mateix diu en la introducció "la finalitat cap a la qual tendeix aquest treball, és oferir un catàleg, al més proper possible a l'exhaustiu, de la nostra arquitectura romànica-religiosa." Per això s'estén entre els segles X, XI, XII i XIII. I en un marc geogràfic limitat a l'est pel riu Noguera fins que s'ajunta amb el Cinca per deixar les seves aigües a l'Ebre i que és la frontera sud. Al Nord el límit són els Pirineus en la vessant ibèrica, i a l'oest el curs del Cinca amb els seus afluents, abans ja mencionats.

En conjunt es tracta de 641 pobles, no pas municipis, dels quals gairebé dos-cents amb menys de deu habitants. Per tant estem davant d'un despoblat que fa que

moltes de les construccions estiguin en estat ruïnós. Tota la part fonamental de la zona estudiada són els antics comtats de Ribagorça i Sobrarb independitzats —així com el del Pallars cap el 872— abans que cap altre de la sobirania franca i vinculats per molt temps a la mitra d'Urgell fins a la reconquesta de Roda d'Isàvena el 956 amb la instauració d'aquesta diòcesi. I que arran de la conquesta de Lleida s'integraran a aquest bisbat. El cas és, però, que la seu de Roda d'Isàvena és un edifici magnífic i el seu interior no desdii de l'obra arquitectònica i que bé mereix una visita. Una mica més amunt del riu Isàvena es troba una altra meravella: l'antic monestir d'Obarra i que fou el panteó dels comtes de Ribagorça. L'altre gran monestir és Santa Maria d'Alaó,

al municipi de Sopeira, i que fou ocupat pels benedictins fins a la desamortització del segle passat. L'esplèndida església fou consagrada, un mes abans que les de Taüll, pel gran bisbe sant Ramon, i el seu abat tingué un important paper en la vida de la Confederació catalano-aragonesa.

Molt més a l'oest hi ha la capital de Sobrarb, la vila d'Ainsa. Tota la part antiga és de gran interès —declarada conjunt històric-artístic— i destaca l'església de Santa Maria amb el seu claustre i la torre.

I una altra ciutat amb peces romàniques d'interès és Montsó, ja lluny de la serralada pirinenca. Aquesta zona geogràfica és de forta influència dels ordes militars —un altre cas semblant és Sixena— i foren els cavallers del Tem-

ple que hi bastiren un gran castell on s'allotjà durant la seva minoria d'edat el rei Jaume I. La seva església és un interessant exemple de construcció fortificada. Encara més bonica és la de Santa Maria dels Romers on s'hi han celebrat tantes sessions de corts. Fins i tot la seva estructura s'adapta a poder-se transformar en sala de sessions.

Però el bloc principal dels dos volums —el tercer està a punt d'aparèixer— se centra en la descripció d'una pila d'esglésies i esglésies escampades en el mig miler llarg de pobles. Des de construccions molt modestes a fàbriques de gran qualitat artística, d'obres en molt bon estat de conservació a ruïnes lamentables i que si no s'hi posa remei immediatament aviat quedaran com un re-

cord del que foren.

Anar a visitar aquest gavadal de parròquies i capelles romàniques moltes de les quals són absolutament desconegudes, fins i tot per a persones cultes i enteses en art romànic, és una invitació a aprofitar una bellesa que, soviunt és a distàncies moderades encara que els camins d'accés no sempre estiguin en bon estat, sobretot a l'hivern, puix que són zones de neu i glaç. Intentar fer el llistat seria impossible i per això cito un sol exemple: l'ermita de la Mare de la Gràcia, al poble del Ru, a l'entrada de la vall de Benasc. Es tracta d'una mena de miniatura que resumeix amb gràcia i encert tot el que té de meravellós el romànic.

Aquest monumental treball està publicat amb l'ajut de la Diputació General d'Aragó i amb presentacions d'Ambrosio Echebarria, bisbe de Barbastro, Damián Iguacén Borau, bisbe de Tenerife i José Ramón Bada, conseller de Cultura i Educació d'Aragó actualment. A més porta un pròleg de Jose Maria de Areilza i una introducció de 49 planes de mossèn Iglesias Costa al conjunt del treball de gran interès i que precedeix a l'anàlisi detallada posteriorment, dels temples analitzats. Els volums es completen amb fotos, mapes, croquis i dibuixos que ajuden a comprendre millor cada edifici.

FERRAN CAMPS

(L) "Arquitectura romànica. Siglos X-XI, XII y XIII. Arte religioso del Alto Aragón Oriental" per Manuel Iglesias Costa. Akribos Ediciones, de Barcelona. Volum I/1 1985, Volum I/2 1987.

RACÓ DEL LLENGUATGE

Tenir festa o/i fer festa?

El senyor Carrera, de Manresa, em proposa una qüestió perquè la comenti. El tema ens el dona un acudit de l'admirat Cesc publicat a l'Avui. El dibuixant humorista posa en boca d'un dels seus ninots tan humans aquestes paraules: "Aquest any nosaltres també tenim festa."

El senyor Carrera em demana que em pronuncii sobre l'admissibilitat d'aquest **tenim**, que ell creu que ha de ser **fem**.

És cert que, en català, es fa un gran ús del verb fer en moltes expressions i frases fetes que en castellà es resolen amb altres verbs. Un dels mots tractats més extensament al diccionari normatiu, amb gran diversitat d'aplicacions i exemples és el verb fer, del qual compto més de seixanta-vuit acepcions diferents totes elles i d'un ús eminentment popular.

Fins i tot s'ha arribat a dir, potser simplificant excessivament, que els castellans tot ho donen i els catalans tot ho fem. Efectivament, en

ALBERT PÈRA

molts casos; els castellans "dan besos, abrazos, tumbos, pasos, vueltas, paseos, gozo, pena, lástima,...", on els catalans fem petons, abraçades, tombarelles, passos, voltes, passejades, goig, pena, llàstima,... Això respon als tòpics del castellà extravertit, falaguer, complimentós, després, oposat al català retret, eixut, ferreny, actiu i calculador, sempre de cara a la feina i al guany.

En el cas que assenyala el senyor Carrera, però, no es pot dir que tenir ocupi el lloc de fer. Segons la intenció de la frase cal fer servir l'un o l'altre. Fer festa vol dir no treballar o no anar a l'escola o a la feina, i la Gran Enciclopèdia Catalana ho exemplifica amb la següent frase: Ahir vaig fer festa perquè estava malalt.

Tenir festa vol dir no haver d'anar a la feina o a l'escola, i l'exemple que proposa la mateixa Enciclopèdia és: Aquesta tarda tenim festa

perquè és dijous.

Ja veieu, doncs, que una cosa és fer festa per una causa major, o per qualsevol causa, com quan es fa campana, i una altra és tenir-ne i fer-ne legalment. I encara es pot donar el cas de tenir-ne i no fer-ne. Hom pot dir: —Tinc festa, però treballa per tenir més vacances després.

Un altre aspecte de fer festa és el de fer-ne d'alguna cosa, sentir-se'n molt content i satisfet. A Mataró per Santa Juliana i Santa Semproniana, patrones de la ciutat, el 27 de juliol, darrerament ha corregut l'eslògan: Les Santes, fem-ne Festa Major.

Perles ortogràfiques

En un diari, temps enrera, hi havia un anunci a tota plana, de l'Àrea de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona on amb lletres molt grosses deia: "Pablo Picasso 1881-1973. Exposició Antològica". Aquestes eles geminades! Sempre se'n posen de massa! Antològica, ha de dir.

LA SARDANA I LA DANSA

JOSEP VENTURA

OLOT. L'Agrupació Sardanista Olot va retre homenatge a la memòria del compositor de sardanes Joan Hernández i Baiges, mort recentment a Barcelona, en una ballada que tingué lloc el dia 30 d'octubre, a migdia, al Firal de la capital de la Garrotxa. Joan Hernández és autor, entre d'altres, de les sardanes "Camins d'Olot", "Per terres d'Olot", "La Festa major d'Olot", "Olot Ciutat Pubilla", "Primers amors" i "Evocacions olotines", aquestes dues últimes inèdites. Precisament, en el programa de l'audició del passat diumenge, en recordança de Joan Hernández, hi havia la sardana "Primers amors".

LLEIDA. 19 sardanes i 13 obres de tema lliure per a cobla han concorregut al Concurs Musical "Santa Cecília", convocat amb el patrocini de l'Ajuntament de Lleida i organitzat pel Grup Sardanista del C.E. Huracans. Aquest certamen, dotat amb 900 mil pessetes en premis, es resoldrà el proper dia 20 de novembre, en una gran vetllada musical que se celebrarà a dos quarts de set de la tarda, al Teatre Principal de Lleida, amb la participació de les cobles La Principal de Barcelona i Mediterrània, i es lliuraran els guardons atorgats pel Jurat nomenat per l'entitat organitzadora.

MANRESA. Aquest mes de novembre es desenvoluparan a Manresa un seguit d'actes commemoratius del 25è. aniversari de la seva proclamació com a Ciutat Pubilla de la Sardana, organitzats per deu entitats de la capital del Bages. Els actes inaugurals han tingut lloc el dia 4 de novembre, al capvespre, al Saló de Sessions de l'Ajuntament de Manresa, on s'ha pronunciat el Pregó del 25è. aniversari, per part de Juli Sanclimens, alcalde de la Ciutat; i al Teatre Conservatori, on s'ha celebrat un gran Festival de Dansa.

RUBÍ. El ballet folklòric "Esbart Dansaire de Rubí" amb l'acompanyament musical de la cobla "La Principal del Llobregat", va actuar el passat divendres dia 21 al migdia, al Palau de Pedralbes, de Barcelona, amb motiu de la recepció que els Reis d'Espanya varen fer als Reis de Gran Bretanya.

Es va ballar "Les Gitanes de Rubí" i per acabar els components de l'Esbart i algunes autoritats dansaren la sardana "Girona aimada".

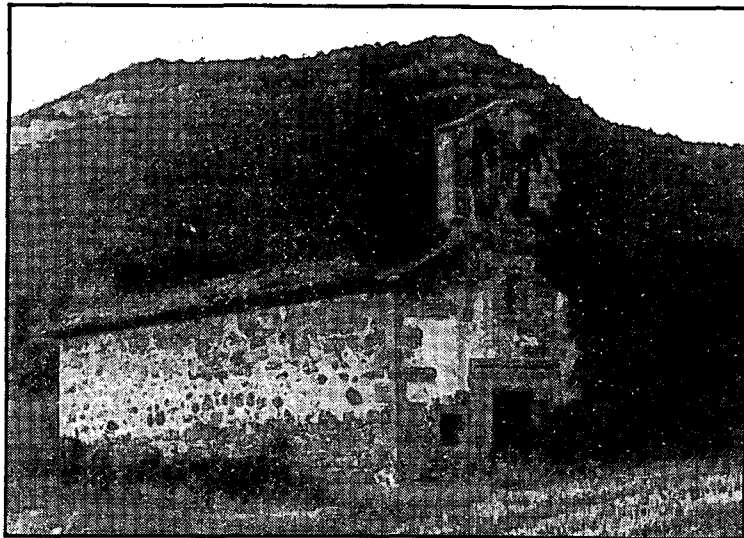
A l'Institut del Teatre
del 18 al 27

Festival Internacional de Titelles a Barcelona

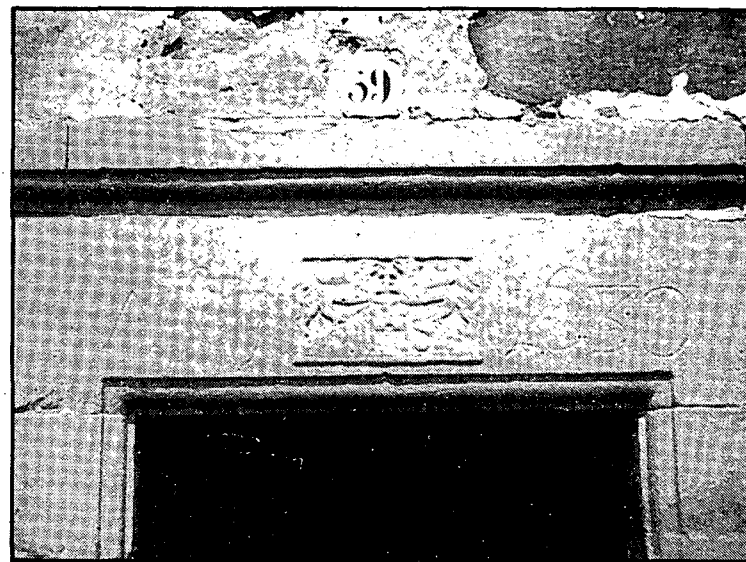
El VIII Festival Internacional de Teatre de Titelles de Barcelona se celebrara enguany del 18 al 27 de novembre dirigit per Josep Maria Carbonell i amb la celebració de 24 espectacles diferents amb 80 funcions i en vuit espais distints. En concret als teatres de l'Institut (Sala Gran i La Cuina), Centre d'Espectacles (Lluís de Gràcia), Fundació Miró, Llantíol (Riereta i Poble Espanyol), Moll de la Fusta, Teatre Malic.

En el Festival s'hi veuran companyies d'Alemanya Federal, Anglaterra, Bèlgica, França, Grècia, Holanda, Hongria, Israel, Itàlia, Japó, Portugal, Suècia, URSS, USA, además d'Andalusia, Madrid i Euskadi, i naturalment també catalans.

Completaran el Festival un "stage" al Mercat de les Flors i dues exposicions al Palau Güell i a l'Espai Fotogràfic Maple Syrup.

Sant Serni de Clarà fa tres anys, abans que s'obris l'espadaña del campanar

Situació actual de la llinda del portal

El 1003 fou donada pel comte Oliba al monestir de Serrateix

Volen restaurar l'església de Sant Serni de Clarà

AVIÀ (Berguedà).— Sant Serni de Clarà és una església documentada el 907, però des de la guerra civil no hi té lloc cap acte de culte. Ha caigut totalment la teulada i el seu interior, bona part de les parets i el cementiri estan coberts de vegetació. Aquest estat d'abandó ha motivat darrerament la caiguda del campanar d'espadaña de dues obertures, del qual ja només en resten els dos pilars laterals. Per tal d'aturar el deteriorament, un grup d'avianesos coordinats per mossèn Camil Viladrich preparen l'organització de les tasques de neteja de l'edifici i volen proposar als "Amics del Romànic del Berguedà" l'elaboració d'un estudi sobre el seu interès històrico-

artistic i la seva col·laboració.

Les primeres referències a Sant Serni de Clarà són a l'Acta de Consagració de Sant Martí d'Avià, del 12 de gener del 907. Entre la dotació hi figura "Cairano vel suis villaribus".

Quan el comte Oliba es despreguè de les seves possessions en entrar al monestir de Ripoll, donà al monestir de Serrateix la parròquia de Sant Martí d'Avià i la sufragània de Clarà. Era el juliol del 1003.

L'església actual data del segle XVII: a la porta hi ha una llinda amb la inscripció "Any 1630". Fins a la passada guerra s'hi deia missa cada diumenge i per Sant Lluç hi havia una festa en la qual s'obsequiava els presents amb

un panet. L'historiador berguedà Josep Noguera Canal va recollir una llegenda relacionada amb Clarà que s'explicava a l'època en què, amb llum de teies, la gent de Capolat, baixaven a missa a Sant Serni.

La representació gràfica més antiga de Clarà és un quadre pintat als setze anys per Marià Fortuny i Marsal, quan a mitjan segle passat, fugint del còlera es traslladà a Berga i residí a Cal Castanyer d'Avià. Aquest quadre, "El Vall de Clarà", és al "Museu Comarcal i d'Arqueologia Salvador Vilaseca", de Reus.

BENIGNE RAFART

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 400 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

La nostra fita és que tots els més de 1.500 missioners i missioneres de les diòcesis catalanes puguin rebre el setmanari. La comunicació amorseix la solitud i dóna el confort de la comunió fraternal.

Cada setmana en publiquem una relació. ¡Sigueu "padrins" d'aquests germans i germanes nostres!

MISSIONERS QUE ESPEREN PADRÍ:

JOSEP MARIA CASABO
ARCHIVO GENERAL
BUENOS AIRES
ARGENTINA 10.530.- Ptes.

JOAQUIM M. BENITEZ
NOBORI-CHO 4-15 ELISABETH UNIV
HIROSHIMA SHI
JAPAN 14.080.- Ptes.

RAMON ROCA
SEMINARIO DIOCESANO
APRDO 259
CHICLAYO
PERU 10.530.- Ptes.

MONTserrat MARIMON i GUASCH
COMPAGNIE DE MARIE NOTRE-DAME
B.P. 3 CYANGUGU
RWANDA
AFRICA CENTRAL 11.280.- Ptes.

Butlleta de subscripció

Nom i cognoms
Direcció Tel
Població D.P. Província

subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner.....
(nom i cognoms)

L'import el faré efectiu mitjançant:

- taló que adjunto
 gir postal
 domiciliació segons l'adjunta autorització

Domiciliació: Banc/Caixa
Sucursal n°
N° compte corrent.....
Població Província

Prego al Banc/Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.

Població: Data

Signatura:

"CATALUNYA CRISTIANA", c/. València, 244, 2on. 08007 Barcelona - Tel.: 215 27 39

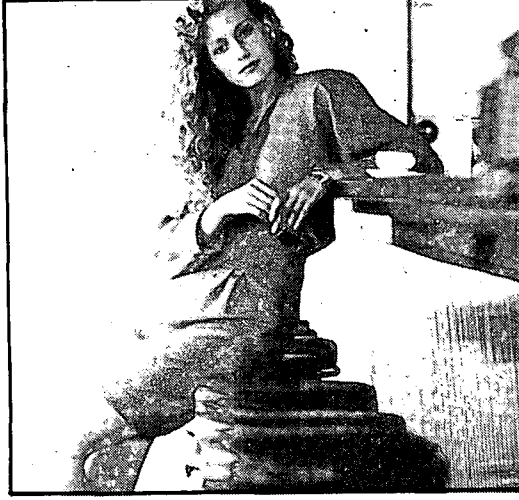
MODA

Image hivern '88/89. Conjunt de faldilla-pantalón amb plecs, amb jaqueta llarga sense coll. Cintura ajustada al cos.

Fred Sarés hivern '88/89. Vestit jaqueta en crêpe de llana que es presenta sense coll i amb voraviu. Faldilla amb pinces, estreta de baix.

Fred Sarés, en el seu avanç de la col·lecció primavera-estiu '89 presenta aquest conjunt de vestit i jaqueta curta de línia japonesa, per el qual ha utilitzat gènere suauement motejat.

Image hivern '88/89. Capa amb coll solapa de llana, amb ratlles, que coordina amb la faldilla. Brusa en crêpe, amb cordat solapa.

La moda femenina compta, des de fa quinze anys, amb una empresa exemplar de professionalitat en els àmbits tant creatius com industrials que, emparada sota el nom de TOCUT, ocupa des del primer moment un dels més ambiciosos llocs del mercat del vestit exterior femení espanyol.

Amb motiu de celebrar-se el quinzenès aniversari de la fundació d'aquesta firma, els propietaris i responsables, Frederic Sellarés i Albert Bellet, ofereixen fa uns dies un sopar de gala en el Palau de Pedralbes, de Barcelona, als mitjans informatius i clients, comptant a més, amb la presència de les primeres autoritats catalanes, per festejar de forma total i absoluta, aquest important es-

Quinze anys té... Tocut

deveniment.

TOCUT, a través de les seves tres línies de moda Image, Fred Sarés i Dessa ha demostrat temporada rera temporada en el llarg trajecte d'aquests quinze anys, ser una firma amb personalitat pròpia, les peces de la qual, dissenyades per Angela Guardiola, Rosa Casas i Rosa Rallo respectivament, han sabut col·locar-se en el primer pla de la moda actual espanyola i gaudir d'un prestigi a nivells no solament nacionals, sinó que també del món exterior a les nostres

fronteres.

Aquest esdeveniment es va veure subratllat per la presentació de les col·leccions que aquesta firma ha elaborat per la propera temporada de primavera-estiu '89, col·leccions que foren molt aplaudides per tots els assistents a l'acte i que eren més de cinc-cents persones.

Per altra banda i coincidint amb la temporada hivernal, TOCUT presentà les seves col·leccions tardor-hivern '88/89 a través sempre de les seves marques Image i Fred Sarés, les lí-

nies de la qual ben elaborades, coherents i plenes de bon gust, han aportat com a resultat, un estil de vestir elegants molt en línia amb aquesta firma.

Obren la desfilada uns models de punt segons disseny de Maite Lafuente, presentant boniques combinacions de peces i colors.

Presència de jaquetes ajustades, que contrastaven amb faldilles de tots els llargs, abrics curts, capes i torna del trench-coat. Força dues peces en versions faldilla o pantalón i diversos vestits emmotllant el

cos, de talls senzills però molt femenins, prevalent els sastres sempre molt estrictes per portar en moltes ocasions amb pantalons.

Llanes, pells de camell, punt de llana, setins, gèneres mescla, sedes naturals i crêpes de totes les textures, per a uns colors bàsics com el negre, el marró, el blau marí o el pedra, que s'han presentat sols o combinats amb tons mostassa, kaki, petroli o verd gris.

TOCUT una vegada més, ha sellat amb el seu nom una perspectiva de futur amplíssima d'horitzons, per bé de la indústria de la confecció i de la moda espanyola.

MARIA JOSE EJARQUE

COSTUMS I TRADICIONS

Prodigis a Pedralbes

ESTEVE BUSQUETS i MOLAS

Ara que el monestir de Pedralbes és notícia per mor de la discutida instal·lació d'una pinacoteca de propietat particular, voldria referir uns prodigis ocorreguts a l'Edat Mitjana, relacionats amb aquell històric recinte o amb alguna de les seves monges.

Començarem, per entendre'ns millor, per explicar que en certa ocasió, Clara d'Assís la santetat de la qual es mostrava ja plenament en vida, es trobava malalta al seu convent de Santa Damià i fou miraculosament traslladada a Santa Maria dels Àngels perquè pogués combregar i, de bell nou, duta al seu convent.

Doncs bé; com és sabut, Jesucrist havia promès a la santa: "Seré sempre el vostre custodi". I ve't ací com d'ençà que va fundar-se el convent de Pedralbes l'any 1326, ha pogut salvar-se de totes les revoltes, avalots i peripècies per les quals ha passat la ciutat de Barcelona. Així, posem com a mostra, quan va proclamar-se la primera República el monestir fou envaït per revolucionaris. Sobtadament una imatge de la Mare de Déu encara existent, segons s'afirma, va dir-los:

—No feu cap mal a les meves filles.

Confosos i estemordits, aquells revolucionaris eixiren del Monestir sense tocar, ni un fil de roba de les monges.

També quan la Setmana Tràgica del 1909, les religioses hagueren de fugir es deixaren encesa per oblit, una llantieta davant de la dessus dita imatge. En apropar-se la turba multa, la flameta adquirí tals proporcions que segons els mateixos iconoclastes, "resplen-

dien tants llums que devia haver-hi molta tro-pa per a defensar el Monestir". I fugiren cames ajudeu-me. Quan retornaren les monges, al cap d'una setmana, el llantió continuava encès, malgrat que només hi haguessin deixat oli per un dia.

D'aquella enamorada del Santíssim que es digué Mare Anzizu, de la família comtal dels Güell, mística poetessa i generosa reformadora, l'any 1895, del referit Monestir de Pedralbes del qual fou religiosa, es diu que "passava les nits vora del Sagrari, morint-se de dolçor" la qual cosa contribuï, segurament, a la predilecció divina sobre el convent.

La mateixa Santa Clara d'Assís havia enviat a Barcelona per fundar el convent o Reial Monestir del seu Orde, les deixebles Agnès Paranda d'Assís i Clara de Janau, ambdues venerades, avui, en els altars. D'aquell viatge es conta una bella tradició.

Les dues religioses havien sortit del port italià d'Ancona en una feble embarcació, sense rem ni veles. Allò que se'n diu, amb raó, a la bona de Déu. I tant que fou bona la protecció divina, car havent-se desfermat una forta tempesta, tot just haver-se fet a la mar, les monges veieren com la nau era transportada miraculosament i per misterioses forces fins a deixar-la feliçment, al port barceloní.

De tots aquests fets prodigiosos hi ha documents escrits a l'Arxiu d'aquell Reial Monestir i que han pogut conservar-se a través dels temps.

Programació de Rialles pel cap de setmana

DIVENDRES, 11

PALAFRUGELL

Plaça Nova, 18 hores
Animació: ELS FARSANTS.
Espectacle: FARSA DE FARSANTS.

DISSABTE, 12

GIRONA

Casa de Cultura "Bisbe Lorenzana", 12 hores.
Teatre de titelles: LA FANFARRA.
Obra: A DUES MANS.

DIUMENGE, 13

ARBÚCIES

Centre Parroquial, 17.30 hores.
Teatre: RODAMON.
Obra: ON ES LA SABATA DE LA VENTAFOCOS?

L'ARMENTERA

Sala Catalunya, 20 hores.
Màgia: XEVI.
Espectacle: XEVI, LA MÀGIA EN LLIBERTAT.

BADALONA

Centre Parroquial Sant Josep, 18 hores.
Màgia: ELS TRAPELLES.
Espectacle: EL VIATGE IMAGINARI.

LA BISBAL D'EMPORDÀ

Cinema Foment, 12 hores.
Cinema: projecció de la pel·lícula no-

ruoga de ninots animats "GRAND PRIX" A LA MUNTANYA DELS INVENTS.

CAPELLADES

La Lliga, 12 hores.
Teatre: AULA DE TEATRE DE LA INSTITUCIÓ MONTSERRAT.
Obra: ELS TRES MOSQUETERS.

LA GARRIGA

Patronat, 17.30 hores.
Cinema: projecció de la pel·lícula holandesa THOMAS I SENIOR, EL TRESOR DEL PIRATA.

GAVÀ

Centre Cultural, 12.30 hores.
Teatre: EL LLAMP TEATRE.
Obra: BRAMS O "LA KUMEDIA DELS HERRORS".

SANT FELIU DE GUIXOLS

Centre Excursionista Montclar, 12 hores.
Cinema: projecció de la pel·lícula franco-belga LA FLAUTA DELS SIS BARRUFETS.

TÀRREGA

Teatre Ateneu, 17 hores.
Rondalles: CESC SERRAT.
Espectacle: CONTES DE LLUM.

EL VENDRELL

La Lira Vendrellenca, 18 hores.
Teatre de titelles: TITELLES NAIP.
Espectacle: EL CANIGÓ.

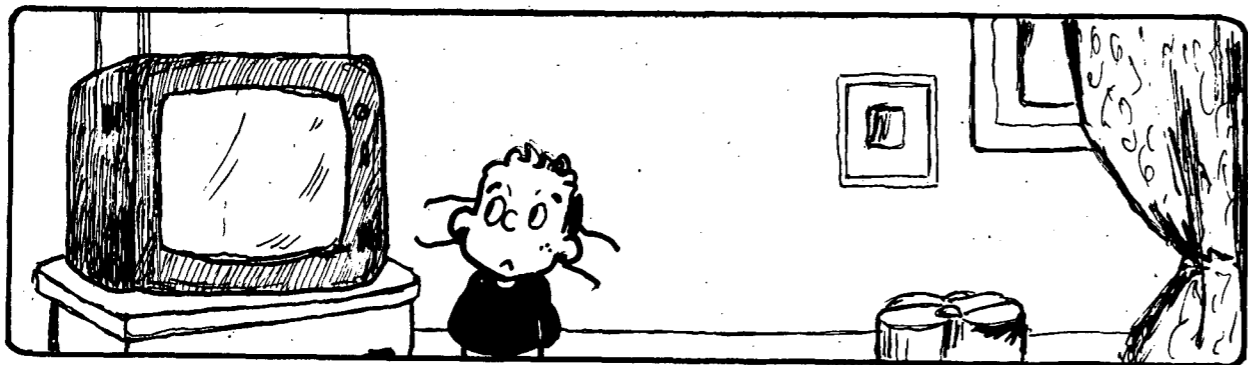
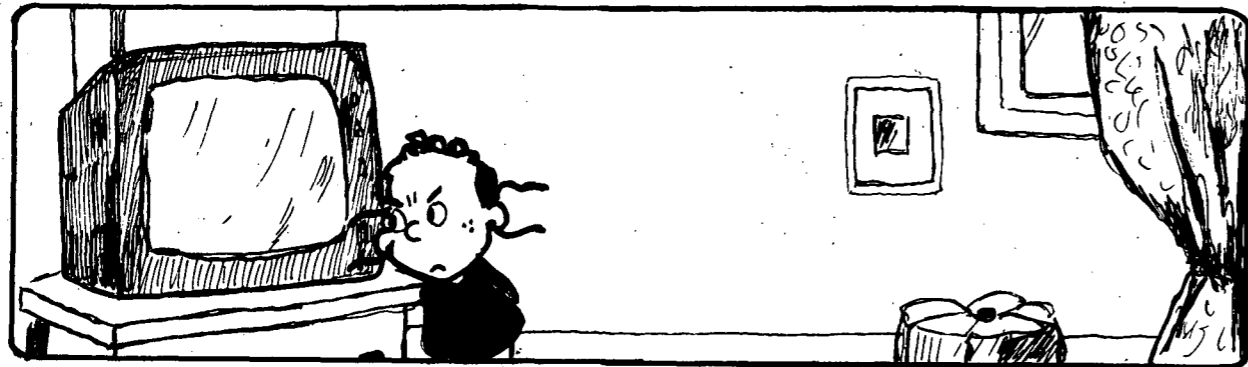
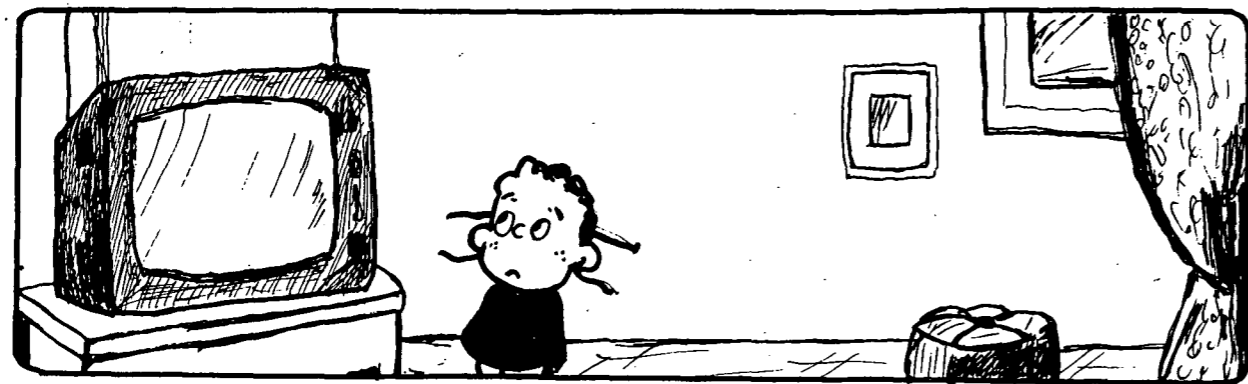
Residència Geriàtrica Bon Viure

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convalescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

CENTRE DE RELACIÓ SOCIAL I MATRIMONIAL

Si es troba sola o sol, cerqui la seva parella seriosament. Servei de psicologia, ordinador i vídeo, dirigit per psicòloga col·legiada.

COSM. Equador, 53, ent. 4t.
Tels. 239 12 92 - 322 31 82.
Pref. Concert entrevista.

Avet Set eslips per a nenes i nens

L'EIXERIT

SUPLEMENT INFANTIL DE "CATALUNYA CRISTIANA"

N.º 432

Històries d'Eixerits

"Digui, digui..."

Ben mirat el telèfon és un estri meravellós. El senyor Alexander G. Bell que l'inventà, féu un gran servei a la Humanitat. Oh, i ara diuen que hi hauran uns aparells que fins i tot ens permetran poder veure'ns les cares. El telèfon ens permet comunicar-nos els uns amb els altres per lluny que siguem; ens permet parlar, escoltar i compartir la nostra amistat, els nostres maldecaps i les nostres alegries. Realment és un invent extraordinari.

La mare diu que, a part del telèfon, hi ha molts altres sistemes per escalfar les orelles, i que podria ser que algun dia acabi la paciència i els posi en pràctica. Jo, ja l'entenc, ja. Però, què voleu fer-hi? Els meus amics són xerraires de mena, i com que no està bé carregar les culpes als altres, pel que es veu jo tampoc no em quedo curt.

—Fa vint minuts que us heu deixat i ja et truca?

—Sí, però, es que ara se li ha acudit la solució del problema.

—Deu ser una solució quilomètrica.

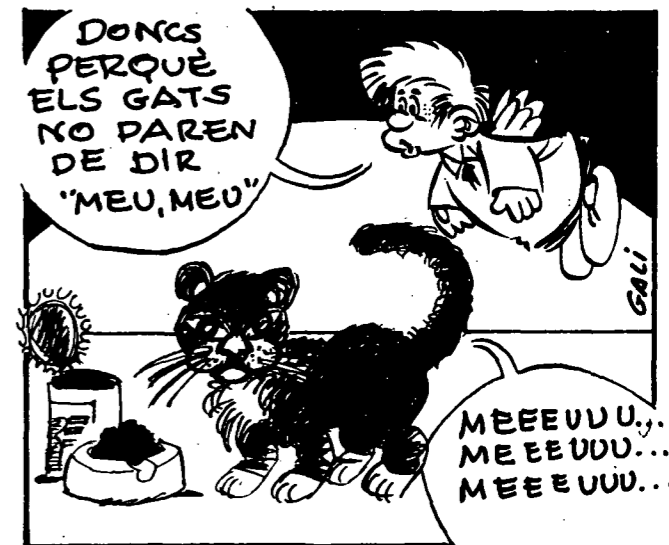
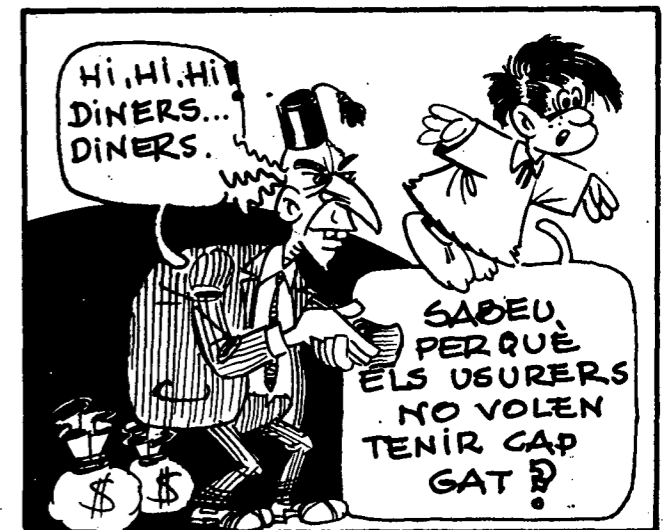
—Es que, de passada, hem parlat de l'equip que farem demà. Avui hem perdut, però demà guanyarem.

—Els que no guanyarem prou per pagar les factures del telèfon serem nosaltres.

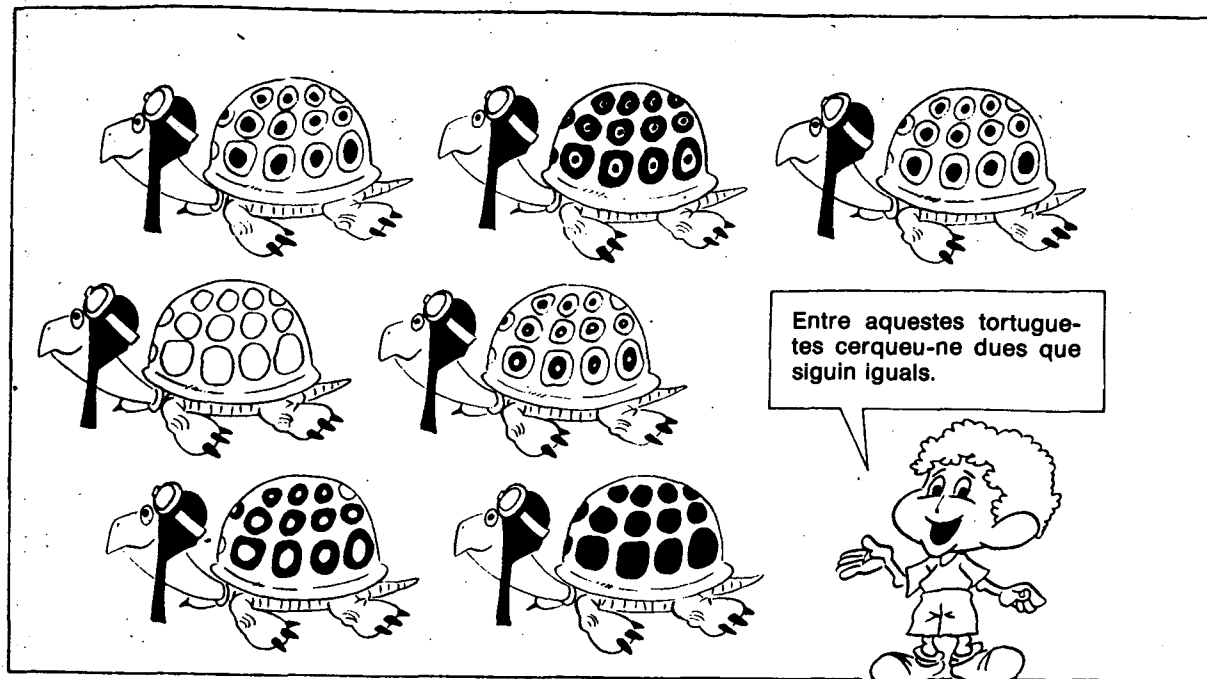
La mare té raó. Sovint parlant per telèfon en fem un gra massa. Mossèn Josep diu que tenim molta dèria a parlar per telèfon, però que ens recordem molt poc de "parlar amb Déu". També té raó. Anem esverats amb les nostres coses, i ens costa trobar un petit moment per pensar que Déu ens estima i dir-li "gràcies".

"Digueu, Senyor, digueu..."

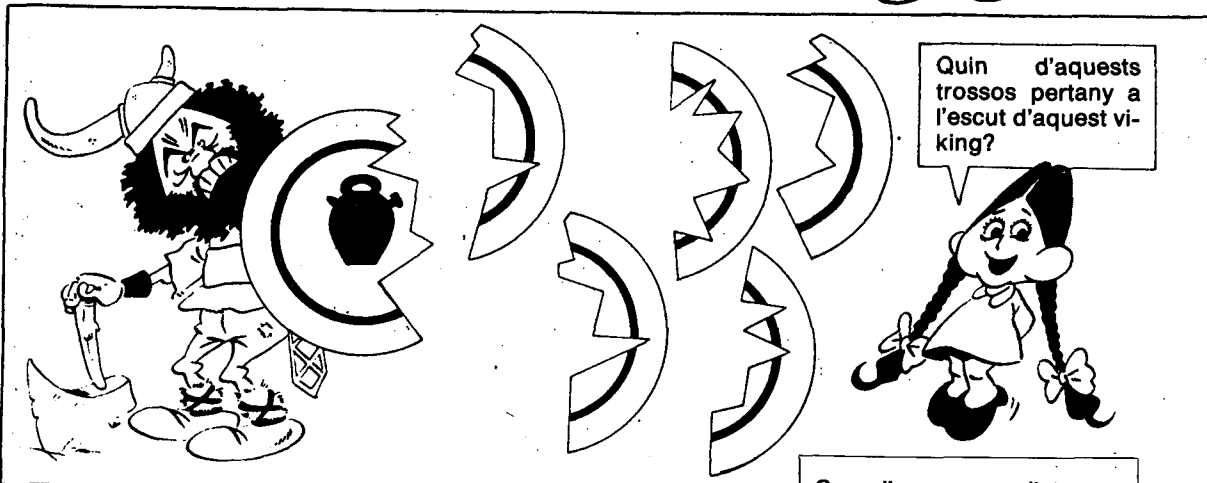
L'Eixerit

Avet Set — Avet Set —

Entre aquestes tortuguetes cerqueu-ne dues que siguin iguals.

Quin d'aquests trossos pertany a l'escut d'aquest viking?

Cregui'm senyor, l'atenem en qüestió de pocs minuts.

Avet Set eslips per a nenes i nens

Jesús ens parla

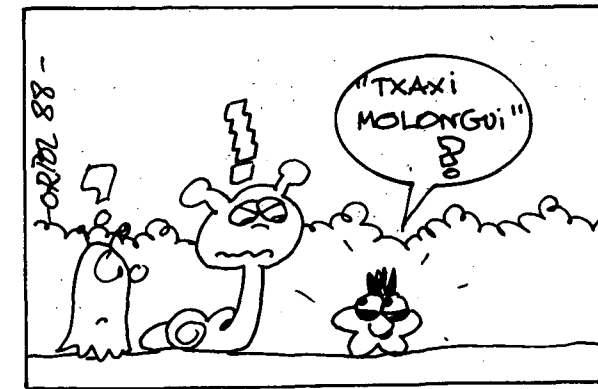
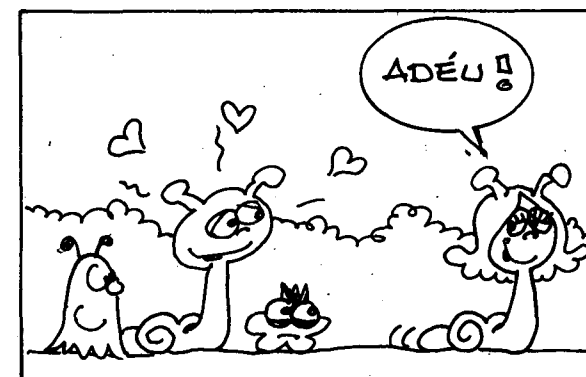
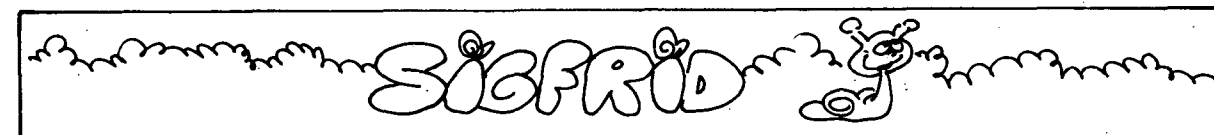
Busqueu l'evangeli del diumenge: Evangeli segons sant Marc, capítol 13, versets del 24 al 32 (Mc 13:24-32).

Reflexionem: 1. "Esperem el vostre retorn, Senyor Jesús", diem en la celebració de l'Eucaristia. Amb un llenguatge literari anomenat "apocalíptic" l'autor descriu la victòria última del Bé sobre el Mal, la victòria de Jesús sobre el mal, el pecat i la mort.

2. Crist, amb la seva mort i resurrecció, ha inaugurat ja els darrers temps, i en el cor de tot i de tots hi ha una esperança immensa. L'última paraula la té la Vida, l'Amor i la Felicitat eterna.

3. La vida de cada cristià és un camp concret en el qual, Jesús, per obra del seu Esperit, va portant a terme aquesta salvació, aquesta poderosa victòria. Per això el cristià no perd mai l'esperança perquè sap que no viu ni lluita en va.

El mossèn

Avet Set - Avet Set -

DIUMENGE - 13

11.00 Signes del temps.
11.30 Matinal a TV3.
13.00 Matí Esports.
14.30 Gol a Gol.
15.00 Telenotícies.
15.30 El temps.
15.35 Història de Catalunya:
"Fills de Roma".
15.50 Ballesta - 4:
"Els rapinyaires".
16.20 Tarda de misteri:
"Callan".
18.00 Basquet.
19.30 Gol a gol.
20.00 Mediterrània:
"Castanyes i rodells".
20.30 Telenotícies.
21.10 El temps.
21.15 30 minuts.
21.35 A cor obert:
"La selva negra".
22.35 Gol a Gol.
23.35 Fi d'emissió.

DILLUNS - 14

12.00 Universitat oberta.
12.30 TV3, segona vegada:
"Gol a Gol".
13.30 Mag-Magazine.
14.30 Telenotícies.
15.00 El temps.
15.10 Bona cuina.
15.15 Magnum:
"Embadaliment".
16.05 Guerra de Sexes - 94.
16.50 Universitat oberta:
"Fonaments de la Ciència".
17.15 Caputxeta de pics - Dibuijos.
17.40 Dibuijos animats:
"Filemó el gat".
18.00 Els germans Hardy i la Nancy Drew:
"L'últim petó de l'estiu".
18.45 Barman - Dibuijos animats.
19.10 Anna i el rei
"L'amor de Louis".
19.45 Filprim.
20.30 Telenotícies.
21.00 El temps.
21.10 Filprim.
21.20 Bona cuina.
21.25 Dallas:
"Tornada a casa".
22.25 Dilluns, dilluns.
23.25 Hotel Fawty (rep.) Cap. 1.
23.55 Telenotícies.
00.25 Fi d'emissió.

DIMARTS - 15

12.00 Universitat oberta (Rep.).
12.30 TV3, segona vegada:
"Musical juvenil" - "30 minuts".
13.30 Mag-magazine.
14.30 Telenotícies.
15.00 El temps.
15.10 Bona cuina.
15.15 Magnum:
"El tresor de Kalaniopu'u".
16.05 Guerra de sexes - Cap. 95.
16.50 Universitat oberta:
"Informàtica i estadística".
17.15 Caputxeta de pics (Rep.).
17.40 Dibuijos animats:
"Filemó el gat".
18.00 Els investigadors - 12 Dual.
18.30 Oh, Bongonia!
19.15 L'illa de les papallones - 1.
19.45 Filprim.
20.30 Telenotícies.
21.00 El temps.
21.10 Filprim.
21.20 Bona cuina.
21.25 Cagney i Lacey:
"Mala conducta".
22.15 Kir Royal:
"I el poble no veu res".
23.25 Telenotícies.
23.55 Fi d'emissió.

DIMECRES - 16

12.00 Universitat oberta - (Rep.).
12.30 TV3-segona vegada:
"Crònica - 3".
13.30 Mag-magazine.
14.30 Telenotícies.
15.00 El temps.
15.10 Bona cuina.
15.15 Magnum:
"Aquesta illa no és prou gran".
16.05 Guerra de sexes - Cap. 96.
16.50 Universitat oberta:
"Tecnologia".
17.15 Caputxeta de pics - Rep.
17.40 Dibuijos animats:
"Filemó el gat".
18.05 Els germans Hardy i la Nancy Drew.
19.00 Història de Catalunya:
Rep. programa diumenge passat.
19.10 Motor a fons.
19.45 Filprim.
20.30 Telenotícies.
21.00 El temps.
21.10 Sorteig Lotto 6/49.
21.20 Bona cuina.

21.25 Informatiu cinema.
21.55 Cinema 3:
"Les dents del diable".
23.55 Telenotícies.
00.25 Motor a fons. Reposició.
00.55 Fi d'emissió.

DIJOUS - 17

12.00 Universitat oberta - Rep.
12.30 TV3, segona vegada:
"Informatiu cinema" -
"Mediterrània".
13.30 Mag-magazine.
14.30 Telenotícies.
15.00 El temps.
15.10 Bona cuina.
15.15 Magnum:
"Al capdavant tampoc no volia
anar a França".
16.05 Guerra de sexes - 97.
16.50 Universitat oberta:
"Biologia".
17.15 Caputxeta de Pics - Rep.
17.40 Dibuijos animats:
"Filemó, el gat".
18.00 Musical juvenil.
18.30 Cinc i acció.
19.45 Filprim.
20.30 Telenotícies.
21.00 El temps.
21.10 Filprim.
21.20 Bona cuina.
21.25 3 pics i repicó.
22.55 Esports flash.
23.55 Telenotícies.
00.25 Fi d'emissió.

DIVENDRES - 18

12.00 Universitat oberta - Rep.
12.30 TV3, segona vegada:
"Esports flash".
13.30 Mag-magazine.
14.30 Telenotícies.
15.00 El temps.
15.10 Bona cuina.
15.15 Magnum:
"Una gallina força treballadora".
16.05 Guerra de sexes - Cap. 98.
16.50 Universitat oberta:
"Art".
17.15 Caputxeta de pics - Rep.
17.40 Dibuijos animats:
"Filemó el gat".
18.05 Els germans Hardy i la Nancy Drew:
Cap 16.
18.50 Les noves aventures de Batman.
19.10 L'illa de les Papallones:
"Cap. 2".
19.45 Filprim.
20.30 Telenotícies.
21.00 El temps.
21.10 Filprim.
21.20 Bona cuina.
21.25 Radio Cincinnati:
"Amunt i avall".
21.55 Crònica-3.
22.55 Crònica negra:
"Auto Spot".
23.25 Telenotícies.
23.55 Cinema de Mitjanit.
01.35 Fi d'emissió.

DISSABTE - 19

10.00 Sardanes.
10.30 Universitat oberta.
12.30 El Rei Arthur:
"Dibuijos animats".
13.00 TV3, segona vegada:
"5 i acció".
14.15 Oh Bongonia - Rep.
15.00 Telenotícies.
15.30 El temps.
15.25 Bona cuina.
15.30 Bobobops - Dibuijos animats.
16.00 Dit i fet.
"El romànic".
17.45 Futbol americà NFL.
19.00 La gran vall:
"La culpabilitat de Matt Bentell".
20.00 Vida salvatge:
"El llarg dia africà".
20.30 Telenotícies.
21.00 El temps.
21.10 Sorteig Lotto 6/49.
21.15 Bona cuina.
21.30 Pel·lícula:
"French Connection".
23.35 El retorn de Sherlock Holmes:
"El ritual Musgrave".
00.25 Fi d'emissió.

DIUMENGE - 13

2.15 Música golfà.
3.15 El fugitiu:
"Un rincón del infierno".
4.05 Llarg-metratge:
"Lady Oscar".
6.00 Documental.
6.50 Jazz entre amics.
7.50 Llarg-metratge:
"Intermezzo".
9.00 Informe setmanal. Rep.

10.00 El dia del Senyor - Santa Missa.

11.00 48 hores.
11.05 Concert.
12.05 Poble de Déu.
12.35 L'altra mirada.
13.35 Autopista vers el Cel:
"Wally".
14.30 48 hores.
15.30 El temps.
15.35 Foofur.
16.05 Estrenes TV:
"Almohada de piedra".
17.50 Si ho sé no vinc.
18.45 La pantera rosa.
19.10 La clínica de la Selva Negra:
"La confesión".
19.55 A vista d'ocell.
20.30 48 hores.
21.05 A portada.
21.35 La vida segueix.
22.35 Diumenge cinema:
"Retrato de familia".
00.20 48 hores.

DILLUNS - 14

8.00 Bon Dia.
8.30 Telediari Matinal.
9.00 Al matí.
13.30 3 x 4.
14.30 Connexió amb Sant Cugat.
14.30 L'informatiu Migdia.
15.00 Connexió amb Madrid.
15.00 Telediari - 1.
15.35 La família Drombusch:
"La discordia".
16.40 Tal qual.
17.50 Avanç Telediari.
17.55 Els móns de Yupi.
18.20 Que ve Muzzy.
18.35 El factor Geminis.
19.00 A mitja tarda.
19.25 De pel·lícula.
20.30 Telediari - 2.
21.00 El temps.
21.15 El preu just.
23.05 Jutjat de Guàrdia.
"Cuadrángulo amoroso".
23.35 Documents TV.
00.35 Telediari - 3.
00.55 Telesport.

DIMARTS - 15

8.00 Bon dia.
8.30 Telediari matinal.
9.00 Al matí.
13.30 3 x 4.
14.30 Connexió amb Sant Cugat.
14.30 L'informatiu migdia.
15.00 Connexió amb Madrid.
15.00 Telediari - 1.
15.35 La família Drombusch.
"El proceso".
16.40 Tal qual.
17.50 Avanç telediari.
17.55 Els móns de Yupi.
18.20 Que ve Muzzy.
18.35 El misteri de la flor màgica.
19.00 La nau terra.
19.25 Entre linies.
19.55 Carrer tranquil.
20.30 Telediari - 2.
21.00 El temps.
21.15 Tariro, tariro.
22.25 Sessió de nit:
"El gran pecador".
00.20 Telediari - 3.
00.40 Telesport.
00.55 Testimoni.

DIMECRES - 16

8.00 Bon dia.
8.30 Telediari matinal.
9.00 Al matí.
13.30 3 x 4.
14.30 Connexió amb Sant Cugat.
14.30 L'informatiu migdia.
15.00 Connexió amb Madrid.
15.00 Telediari - 1.
15.35 La família Drombusch.
"Te espero, amor, en Viena".
16.40 Tal qual.
17.50 Avanç telediari.
17.55 Els móns de Yupi.
18.20 Que ve Muzzy.
18.35 Els bessons Edison.
19.00 Circ Pop.
19.25 Parlar clar.
19.55 Un món diferent.
20.30 Telediari - 2.
21.00 El temps.
21.15 Garibaldi - Ep. 6.
22.20 Cançó trista de Hill Street:
"La vida y milagros de Dome-
nic Jr".
23.25 El gos verd.
00.20 Telediari - 3.
00.40 Telesport.

DIJOUS - 17

8.00 Bon dia.
8.30 Telediari matinal.
9.00 Al matí.
13.30 3 x 4.
14.30 Connexió amb Sant Cugat.
14.30 L'informatiu migdia.
15.00 Connexió amb Madrid.
15.00 Telediari - 1.
15.35 La família Drombusch.
"Examen para dos".
16.40 Tal qual.

17.50 Avanç telediari.
17.55 Els móns de Yupi.
18.20 Que ve Muzzy.
18.35 L'aldea de l'arce.
19.00 Musiquíssims.
19.25 Amb les mans a la massa.
19.55 Mare i fills.
20.30 Telediari - 2.
21.00 El temps.
21.15 La llei dels Àngels - Ep. 29.
22.20 Dret a discrepar.
23.55 A mitja veu.
00.25 Telediari - 3.
00.45 Telesport.

DIVENDRES - 18

8.00 Bon dia.
8.30 Telediari matinal.
9.00 Al matí.
13.30 3 x 4.
14.30 Connexió amb Sant Cugat.
14.30 L'informatiu migdia.
15.00 Connexió amb Madrid.
15.00 Telediari - 1.
15.35 Paradís somniat.
"La muerte de un santo".
16.35 Tal qual.
17.55 Avanç telediari.
18.00 Els móns de Yupi.
18.25 La llanterna màgica.
19.30 Diccionari de la salut.
19.55 Els problemes creixen
20.30 Telediari - 2.
21.00 El temps.
21.15 Gats a la teulada:
"Viruelas".
22.25 Divendres cinema:
"La mitad del cielo".
00.45 Telediari - 3.

DISSABTE - 19

1.20 Arrels - Ep 9.
2.25 Llarg-metratge:
"Dos mejor que uno".
3.45 Documents TV.
4.45 Per la ruta dels vents.
5.45 Documental.
6.15 De pel·lícula.
7.10 Llarg-metratge:
"Querido corazón".
9.00 Calaix desastre.
12.20 Nova gent.
13.15 Loteria.
13.30 Suplements - 4.
14.30 48 hores.
15.30 El temps.
15.35 Isidor.
16.05 Primera Sessió:
18.05 Rockpop.
19.30 Soldats:
20.30 48 hores.
21.05 Informe setmanal.
22.25 Dissabte nit.
23.30 Amors difícils.
"Un domingo feliz".
01.15 48 hores.
01.20 Filmoteca TV:
"El juicio universal".

DIUMENGE - 13

09.30 Santa Missa.
10.30 Objectiu 92.
12.00 Estudi Estadi.
14.55 L'informatiu Cap de Setmana.
15.00 Estudi Estadi.
18.00 Sessió de tarda:
"Piso de lona".
19.45 Món secret.
20.05 Connexió amb Sant Cugat.
20.05 Som una meravella (Cap. 5).
20.30 L'informatiu cap de Setmana.
21.00 Debat 2.
22.00 Estudi Estadi.

DILLUNS - 14

13.00 Avanç de l'informatiu Migdia.
13.05 Les portes de Catalunya.
13.30 Capitoli - 104
14.00 Teledues.
14.30 L'informatiu Migdia.
15.00 Bellesa i poder - 129.
15.30 Òpera Salvatge.
16.30 La palmera.
18.25 Avanç de l'informatiu Vespre.
18.30 Possessió.
19.30 Sesam obre't.

20.00 L'informatiu Vespre.
20.30 Panorama.
21.00 El mirador.
21.20 Cinema club:
"La caza".
22.50 Últimes preguntes.
23.20 Jazz entre amics.

DIMARTS - 15

13.00 Avanç de l'informatiu Migdia.
13.05 Botigues i botiguers.
13.30 Capitoli - 105
14.00 Teledues.
14.30 L'informatiu Migdia.
15.00 Bellesa i poder - 130.
15.30 Òpera salvatge. Cap. 11
16.30 Sarsuela.
17.30 La palmera.
18.25 Avanç de l'informatiu Vespre.
18.30 Possessió.
19.30 La volta al món de Willy Fog.
20.00 L'informatiu Vespre.
20.30 Hammer.
21.00 El mirador.
21.15 El temps és or.
22.15 Tendido cero.
22.45 La bona música.
23.40 Suplements - 4.

DIMECRES - 16

13.00 Avanç de l'informatiu Migdia.
13.05 Viatge a l'aventura.
13.30 Capitoli - 106.
14.00 Teledues.
14.30 L'informatiu Migdia.
15.00 Bellesa i poder - 131.
15.30 Òpera salvatge.
16.30 La palmera.
18.25 Avanç de l'informatiu Vespre.
18.30 Possessió.
19.30 La volta al món de Willy Fog.
20.00 L'informatiu Vespre.
20.30 Futbol. Espanya-Irlanda.
22.30 El mirador.
22.45 Suplements - 4.
23.20 S'ha escrit un crim:
"El oro de los muertos".

DIJOUS - 17

13.00 Avanç de l'informatiu Migdia.
13.05 La matança del porc.
13.30 Capitoli - 107.
14.00 Teledues.
14.30 L'informatiu Migdia.
15.00 Bellesa i Poder - Cap 132.
15.30 Òpera Salvatge.
16.30 Teatre:
18.15 Documental.
18.25 Avanç de l'informatiu Vespre.
18.30 Possessió.
19.30 La volta al món de Willy Fog.
20.00 L'informatiu Vespre.
20.30 L'exposició 1888.
21.00 El mirador.
21.15 Suplements - 4.
21.45 Descartes.
22.00 Loteria primitiva.
22.15 Dijous cinema:
"La muerte en directo".
00.30 Metròpolis.

DIVENDRES - 18

13.00 Avanç de l'informatiu Migdia.
13.05 Hammer.
13.30 Capitoli - 108.
14.00 Teledues.
14.30 L'informatiu Migdia.
15.00 Bellesa i poder - Cap 133.
15.30 Òpera salvatge.
16.30 Cinema espanyol:
"La que arman las mujeres".
18.25 Avanç de l'informatiu Vespre.
18.30 Possessió.
19.30 La vida entorn a l'arbre.
20.00 L'informatiu Vespre.
20.30 Concert.
22.20 Prop de les estrelles.

DISSABTE - 19

09.30 Sesam Obre't.
10.00 Dibuijos animats.
10.15 Clementina.
10.45 Popgrama.
11.15 Mirades
12.00 Una història particular.
13.30 L'armari dels 7 calaixos.
14.00 L'informatiu Cap de Setmana.
14.30 135 escons.
15.00 Estadi 2.
22.00 L'informatiu Cap de Setmana.
22.30 Sorrel i fill
23.00 La realitat inventada.
23.55 Festival OTI de la cançó.

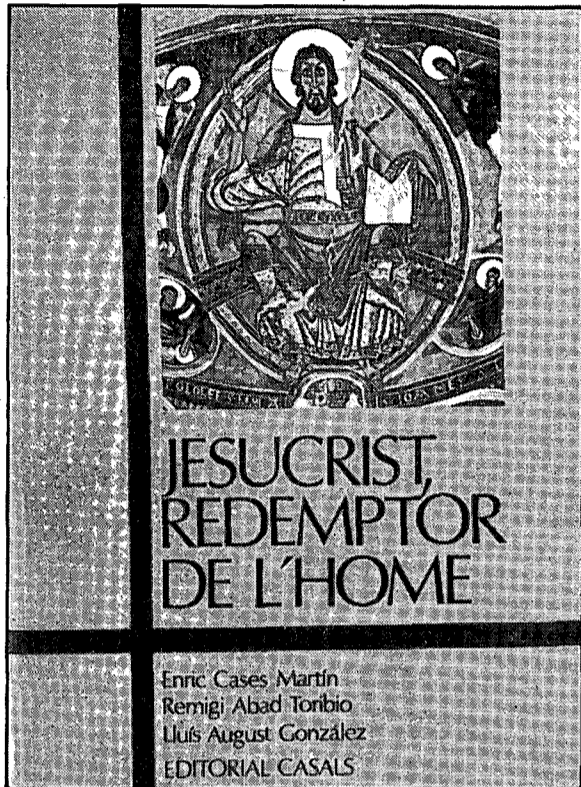
SI TÈ VIDEO: LLOGUI LES MILLORS PEL·LÍCULES

A **VIDEOLAR** VISITIN'S!

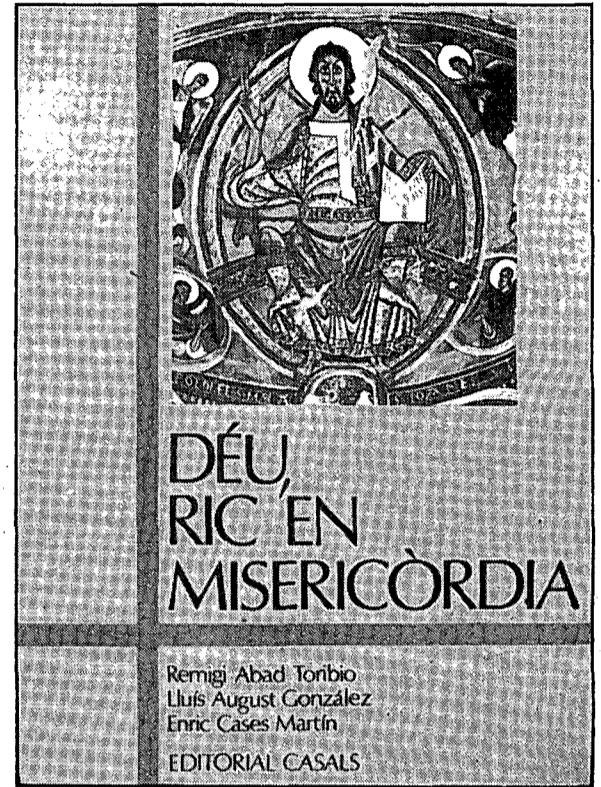
• LA SEVA FAMÍLIA VEURÀ EL QUE DESITGIN, NO EL QUE ELS IMPOSIN
• SELECCIÓ I SEGURETAT MORAL DE CADA UN DELS SEUS TÍTOLS
• SERVEI OPCIONAL A DOMICILI
Balmaes, 114. P. Baixa (Xamfrà Provenza) Tel. 215 70 71 / 08008 Barcelona

RELIGIÓ - BUP

Conjunt de llibres pensats per facilitar la tasca del professor i l'estudi de l'alumne.

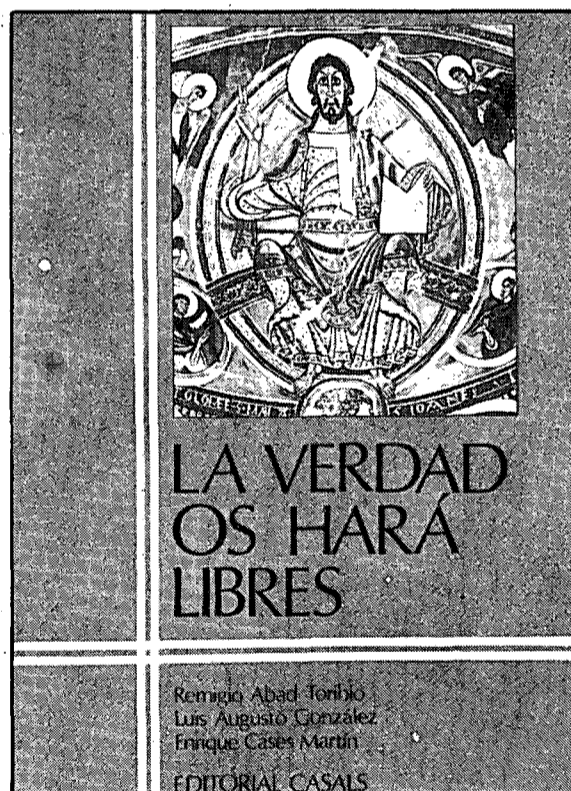

Els autors han basat el llibre en el rigor científic per evitar que els alumnes es prenguin la matèria com una cosa supèrflua.

És una exposició de les veritats de la fe catòlica indicada a les bases de programació, juntament amb les implicacions morals i socials del missatge cristià.

NOVETAT

Un plantejament nou davant de l'ateisme i la descreença actuals.

EDITORIAL CASALS

ESPECIALITZADA EN LLIBRES DIDÀCTICS

**MATERNAL - PRE-ESCOLAR - EGB - BUP -
CÒMICS CATALANS**

Casp, 79 - 08013 BARCELONA - TEL. 232 37 13